

Ενότητα 1

Νομικό σύστημα

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το νομικό σύστημα (legal system) είναι το άθροισμα όλων των νομικών κανόνων που ισχύουν εντός συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, στην επικράτεια αυτού του κράτους. Τα νομικά πρότυπα ομαδοποιούνται σε μεγάλες μονάδες, ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο σχετίζονται και με την υπό εξέταση νομοθεσία. Ο γενικότερος διαχωρισμός του νομικού συστήματος είναι ο διαχωρισμός στο ιδιωτικό και το δημόσιο δίκαιο. Αυτή η διαίρεση είναι ζωτικής σημασίας από το 2014, όπου το νέο Αστικό Δίκαιο (ο νέος Αστικός Κώδικας) περιέχει μια βασική ρύθμιση όλων των νομικών κλάδων του ιδιωτικού δικαίου.

Οι νομικοί κανόνες χωρίζονται σε διάφορους τομείς σύμφωνα με το συνταγματικό, το οικογενειακό, το ποινικό, το εργατικό, το αστικό, το εμπορικό, το διοικητικό και το χρηματοοικονομικό δίκαιο. Οι πηγές δικαίου είναι οι μορφές, οι τρόποι με τους οποίους εμφανίζεται ο νόμος. Η νομική θεωρία διακρίνει δύο νομικές ομάδες από την εποχή του ρωμαϊκού δικαίου:

Ιδιωτικό δίκαιο – του οποίου το πρωταρχικό μέλημα είναι η προστασία του συμφέροντος του ατόμου και ρυθμίζει τις κοινωνικές σχέσεις με βάση την ισότητα των συμμετεχόντων, κάτι το οποίο περιλαμβάνει το δικαίωμα στο αστικό, οικογενειακό, επιχειρησιακό δίκαιο.

Κοινό Δίκαιο - περιλαμβάνει κανονισμούς που εκδίδονται προς όφελος του συνόλου της κοινωνίας, διέπονται από τις κρατικές σχέσεις στις οποίες το κράτος ενεργεί ως ανώτερος συμμετέχων, ως ο φορέας της εξουσίας (κράτος αρχών) έναντι υποκειμένων, όπως το συνταγματικό, εγκληματικό, διοικητικό, οικονομικό δίκαιο.

Δεν υπάρχει συγκεκριμένο όριο μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου – μπορούμε να συμπεριλάβουμε, για παράδειγμα, το εργατικό δίκαιο.

Το συνταγματικό δίκαιο αποτελεί πυλώνα του νόμου. Είναι μέρος του δημοσίου δικαίου. Ρυθμίζει κυρίως:

- αξίες και αρχές που καθορίζουν τη φύση της κρατικής εξουσίας (προεδρευόμενη δημοκρατία, δημοκρατία, κράτος δικαίου κ.λπ.)
- τη δομή των κρατικών φορέων και τις λειτουργίες τους (καθεστώς του κοινοβουλίου, της κυβέρνησης, των δικαστηρίων, του προέδρου κ.λπ.)
- την εδαφική οργάνωση, το καθεστώς των δήμων
- την αντιμετώπιση των εθνικών θεμάτων, το καθεστώς των μειονοτήτων, το καθεστώς του πολίτη (καθεστώς πολιτών, θέματα ιθαγένειας, θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, υποχρεώσεις των πολιτών)
- αρχές εξωτερικής πολιτικής, θέση στη διεθνή κοινότητα.

Η δημιουργία και η εφαρμογή της νομοθεσίας μπορεί να είναι εσωτερικά χωρισμένη σε ένα μόνο κράτος. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα εάν το κράτος είναι συστημένο ως ομοσπονδιακό. Η Τσεχοσλοβακία ήταν επίσης μια ομοσπονδία μεταξύ του 1969 και του 1992. Την εποχή εκείνη η Τσεχοσλοβακία είχε τους δικούς της θεσμούς, η Σλοβακία είχε τους δικούς της και ανώτεροι αυτών ήταν οι ομοσπονδιακοί θεσμοί. Τότε υπήρχε η Τσεχική Εθνοσυνέλευση, η Σλοβακική Εθνοσυνέλευση και η Ομοσπονδιακή Συνέλευση. Η Ομοσπονδιακή Συνέλευση ενέκρινε κανονισμούς για τα βασικά ζητήματα της λειτουργίας του κράτους, ενώ οι μεμονωμένες εθνικές αρχές προσαρμόζαν τις δικές τους υποθέσεις.

Αυτό συνέβη, για παράδειγμα, στην επικράτεια της σημερινής Τσεχικής Δημοκρατίας κατά την εποχή της ύπαρξης της Αυστρίας-Ουγγαρίας (δημιουργία δυαδικότητας: 1867). Αρχικά υπήρχε το Σύνταγμα των Αψβούργων - Αυστριακών, όταν η Ουγγαρία ήταν ένα από τα έθνη, όπως και η Τσεχία. Αντίθετα από τους Τσέχους, ωστόσο, οι Ούγγροι διεκδίκησαν την προέλευση του δυϊσμού. Αυτό σημαίνει ότι η μοναρχία άρχισε να ονομάζεται Αυστρο-Ουγγαρία: ήταν προφανές ότι η Ουγγαρία ήθελε να τροποποιήσει τις δικές της υποθέσεις. Ως εκ τούτου, ορισμένα ζητήματα που σχετίζονται με την αμυντική πολιτική, τα στρατιωτικά θέματα και παρόμοια σημαντικά ζητήματα αντιμετωπίστηκαν σε ομοσπονδιακό επίπεδο, αλλά τα άλλα κοινά θέματα αναλήφθηκαν ειδικότερα από την αυστριακή και την ουγγρική νομοθεσία.

Μια παρόμοια διαίρεση λειτουργούσε κατά την εποχή της ομοσπονδίας της Τσεχοσλοβακίας (όνομα), την οποία η ČSFR δεν εφάρμοζε μέχρι το 1989, δηλαδή ο τίτλος έχει αποκτήσει ένα «ομοσπονδιακό» χαρακτηριστικό από την πτώση του ολοκληρωτισμού, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρχε ομοσπονδία πριν από το 1989 - δεν έχει σημασία αν η λέξη αυτή περιλαμβανόταν στην ονομασία – η ονομασία πριν από το 1989 διέπεται από ιδεολογικό χαρακτήρα).

Ο χαρακτήρας του τσεχικού κράτους συνοψίζει το πρώτο άρθρο του Συντάγματος της Τσεχικής Δημοκρατίας, δηλώνοντας ότι η Δημοκρατία της Τσεχίας είναι δημοκρατικό, κυρίαρχο, ενωμένο, νομικό κράτος. Ταυτόχρονα, η δημοκρατική ιδιότητα σημαίνει ότι η δημόσια εξουσία ασκείται μέσω εκπροσώπων που εκλέγονται σε ελεύθερες κοινοβουλευτικές εκλογές. Το γεγονός ότι το κράτος είναι κυρίαρχο, σημαίνει ότι οι τσεχικές αρχές δεν μπορούν να έχουν την κυριαρχία ενός διεθνούς οργανισμού. Η Τσεχική Δημοκρατία είναι ένα ενωμένο κράτος, επειδή δεν χωρίζεται σύμφωνα με μια ομοσπονδιακή ρύθμιση. Τέλος, το νομικό κράτος σημαίνει ότι οι κρατικές αρχές πρέπει να συμμορφώνονται με το νόμο. Πρέπει να υπόκεινται στο νόμο, όχι στις συγκεκριμένες αρχές ή αξιωματούχους και τα συμφέροντά τους (το γεγονός είναι ότι στην ιστορία τα δικτατορικά καθεστώτα προσπάθησαν επίσης να επιβληθούν στο νόμο, αλλά στην πραγματικότητα ο νόμος και τα δικαστήρια υπέστησαν σοβαρή κατάχρηση για την εκπλήρωση πολιτικών συμφερόντων). Ιστορικά όμως, σε ορισμένες φάσεις ήταν αλήθεια ότι ο κυρίαρχος δεν ήταν υπόλογος σε κανέναν (μερικές φορές στο Θεό, άλλες φορές αναγνωρίζεται η κυριαρχία του Θεού) ή τίποτα.

Μέρος της έννομης τάξης ή των μεμονωμένων νομικών κλάδων, είναι επίσης οι νομικές αρχές = ορισμένοι κανόνες. Οι νομικές αρχές έχουν διαμορφωθεί από τους κλασσικούς ρωμαίους δικηγόρους - γι 'αυτό και έχουν υποβληθεί σε μακρά ιστορία κοινωνικής ανάπτυξης. Σήμερα, η ύπαρξή τους συνδέεται με τη σύγχρονη κατάσταση του νόμου, ανεξάρτητα από το αν εκφράζεται ρητά ή όχι από τους ισχύοντες νομικούς κανόνες.

Λέγεται ότι οι νομικές αρχές εξορθολογίζουν ολόκληρη την έννομη τάξη, ότι είναι το σημείο εκκίνησης και το κριτήριό της, οδηγώντας τις ιδέες. Μερικές φορές εκφράζονται ρητά σε μια νομική ρύθμιση, μερικές φορές δεν είναι γραμμένες, αλλά ανεξάρτητα από αυτό, εφαρμόζονται πάντοτε - από την ίδια τους τη φύση. Κατατάσσονται μεταξύ των πηγών δικαίου, αλλά δεν υπάρχει κανένας συγκεκριμένος κανόνας συμπεριφοράς, είναι πολύ αφηρημένες - ονομάζονται επίσης "πρότυπα χωρίς συγκεκριμένη μαρτυρία". Αυτό δείχνει την κατεύθυνση που ακολουθείται ή που δεν εμποδίζει συγκεκριμένη νομοθεσία. Ένα συγκεκριμένο πρότυπο δεν περιλαμβάνει τα πάντα, χωρίς όμως τουλάχιστον μια διαισθητική γνώση των αρχών στις οποίες βασίζεται ο εν λόγω κανονισμός. Ένας επιφανής παρατηρητής δύσκολα μπορεί να διαφοροποιήσει τη σωστή ερμηνεία του κανόνα από το λάθος. Ωστόσο, ας μην ξεχνάμε ποτέ ότι οι νομικές αρχές δεν είναι αξίες από μόνες τους, δεν αυτό-εξυπηρετούνται, δεν είναι ούτε δόγματα, ούτε υψηλότεροι στόχοι στους οποίους περιλαμβάνεται η νομική ρύθμιση - ακόμη και οι υψηλότερες νομικές αρχές παραμένουν απλά μέσα για την εξυπηρέτηση του ενός, δηλαδή για την επίτευξη της δικαιοσύνης.

Ο σημαντικότερος σκοπός των νομικών αρχών είναι ο ρόλος τους στη νομοθετική διαδικασία και περαιτέρω στη διαδικασία ερμηνείας ή εφαρμογής του νόμου (οι νομικές αρχές επεκτείνουν τα επιχειρήματα, γεμίζουν τα «κενά» στο νόμο ή συμπληρώνουν αόριστους νομικούς όρους). Ένας υψηλός βαθμός γενικότητας των νομικών αρχών οδηγεί συχνά σε μια πολύ υποκειμενική εξέταση μιας συγκεκριμένης αρχής (π.χ. ενός δικαστή) - κατά την ερμηνεία ενός νόμου, μερικές φορές το δικαστήριο υποχρεούται να παρεκκλίνει από ένα σαφές κείμενο και να επικεντρωθεί στον σκοπό του, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές νομικές αρχές, περιπτώσεις στις οποίες το κείμενο του νόμου θα οδηγούσε προφανώς σε παράλογες και ίσως ανόητες καταστάσεις ⇒ Το Συνταγματικό Δικαστήριο της Τσεχικής Δημοκρατίας δήλωσε ότι το δικαστήριο δεν δεσμεύεται ρητά από το γράμμα της

νομοθετικής διάταξης, αλλά μπορεί ακόμη και να αποκλίνει από αυτό, αν είναι απαραίτητο για σοβαρούς λόγους και για το σκοπό του νόμου, για ένα συστηματικό σύνδεσμο ή μία από τις αρχές. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να αποφευχθεί η αυθαιρεσία σε τέτοιες περιπτώσεις και η απόφαση του δικαστηρίου πρέπει να βασίζεται σε λογική σκέψη - ο σκοπός του νόμου δεν μπορεί να αναζητηθεί μόνο με τις λέξεις και τις προτάσεις μιας νομικής ρύθμισης, αφού ο νόμος περιέχει, και πρέπει πάντα περιέχει, αρχές αναγνωρισμένες από τα δημοκρατικά νομικά κράτη.

Κατά την ερμηνεία ή την εφαρμογή του νόμου, είναι συνεπώς αναγκαίο να ληφθεί υπόψη η δυνατότητα εφαρμογής των αρχών του δικαίου, αλλά παράλληλα να ληφθεί υπόψη και ο βαθμός γενικότητας. Επομένως, είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση μεταξύ των αρχών που αφορούν το σύνολο της έννοιας μιας συγκεκριμένης έννομης τάξης και των αρχών που ισχύουν μόνο για ένα συγκεκριμένο νόμο ή νομικό θεσμό. Υπάρχουν, για παράδειγμα, οι αρχές που λειτουργούν στο πλαίσιο του αστικού δικονομικού δικαίου, καθώς και οι αρχές που σχετίζονται με ποινικές διαδικασίες, οι οποίες σε μια και την αυτή περίπτωση μπορεί να είναι αντίθετες μεταξύ τους στην εφαρμογή, αλλά με τη διάκριση σε αρχές που εμπίπτουν σε ένα συγκεκριμένο κλάδο δικαίου, δεν μπορούν να αναγνωριστούν ως αρχές που συγκρούονται.

Η τρέχουσα τάση είναι η ανάπτυξη νομικών αρχών, ιδιαίτερα σε διεθνές επίπεδο ⇒ οι αρχές του ευρωπαϊκού δικαίου των συμβάσεων (Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Συμβάσεων) προέκυψαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Δίκαιο των Συμβάσεων, η οποία απαρτίζεται από μια ομάδα ανεξάρτητων δικηγόρων και ακαδημαϊκών.

Οι νομικές αρχές θεωρούνται ότι είναι η πηγή του νόμου, άλλοι είναι χαρακτηριστικοί του δημόσιου ή του ιδιωτικού δικαίου και άλλοι είναι σημαντικοί ακόμη και για τους ειδικούς νομικούς κλάδους.

Μεταξύ των δημοτικών αρχών μπορούμε να συμπεριλάβουμε:

ignorantia iuris non excusat - άγνοια του νόμου

lex posterior derogat priori - ο μεταγενέστερος νόμος καταργεί τον παλαιότερο νόμο

in dubio pro reo - αμφιβολία υπέρ του καθ'ού η αίτηση

lex retro non agit - ο νόμος δεν ενεργεί αναδρομικά

lex specialis derogat generali - ένας ειδικός κανονισμός καταργεί τους γενικούς κανόνες

lex superior derogat inferiori - ο νόμος ανώτερης νομικής ισχύος ακυρώνει το νόμο της χαμηλότερης νομικής ισχύος

nemo ultra posse obligatur – κανείς δεν υποχρεούται

nullum crimen, nulla poena sine lege - κανένα έγκλημα, καμία τιμωρία χωρίς νόμο

pacta sunt servanda - οι συμβάσεις πρέπει να τηρούνται

neminem ledere - μην βλάψετε άλλους

Και άλλες αρχές, όπως η αρχή της δικαιοσύνης, η αρχή της αμέλειας, η ισότητα ενώπιον του νόμου (απορρέει άμεσα από την αρχή της δικαιοσύνης, ο νόμος ισχύει εξίσου για όλα τα θέματα, σημαίνει αποκλεισμός των προνομίων και αποκλεισμός του σεβασμού του καθεστώτος - η αρχή της νομιμότητας, η αρχή του κράτους δικαίου, η αρχή της νομιμότητας (το κράτος δικαίου είναι η βασική προϋπόθεση για την καλή λειτουργία του νόμου, η αρχή της νομιμότητας, το κράτος που δεν σέβεται τους δικούς του νόμους δεν είναι ικανό να απαιτήσει δίκαια την εκπλήρωσή τους από τους πολίτες του, είναι προϋπόθεση για την εκπλήρωση της ιδέας της δικαιοσύνης).

ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η Τσεχική Δημοκρατία ήταν μέρος της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας από τα μέσα του 17ου αιώνα. Από τον 17ο έως τον 19ο αιώνα, η συγκέντρωση της μοναρχίας διευκόλυνε την προτίμηση της γερμανικής γλώσσας στην κρατική και την εκκλησιαστική αυτοδιοίκηση. Στα τέλη του 18ου αιώνα, άρχισε να αναπτύσσεται η τσεχική εθνική ανάκαμψη, δηλ. η προσπάθεια αναβίωσης της τσεχικής κουλτούρας και γλώσσας, και αργότερα η απόκτηση πολιτικής εξουσίας από τα κόμματα που εκπροσωπούν τα συμφέροντα της τσεχικής εθνότητας.

Στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, τσεχικές πολιτικές προσωπικότητες, όπως ο František Palacký, υποστήριξαν την άποψη ότι η ομοσπονδιακή Αυστρία θα μπορούσε να είναι ένας κατάλληλος χώρος διαβίωσης για το τσεχικό έθνος και άλλα σλαβικά έθνη. Αυτή η ιδέα συνδέθηκε με την ιδέα του λεγόμενου Αυστροσλάβικου σχήματος = την πολιτική άποψη ότι οι Σλάβοι είναι ή πρέπει να είναι ο στυλοβάτης της μοναρχίας των Αψβούργων, η ευρύτερη πολιτιστική και οικονομική συνεργασία των Σλάβων στη μοναρχία των Αψβούργων, ιδιαίτερα οι Τσέχοι (και Τσεχοσλοβάκοι) και οι νότιοι Σλάβοι.

Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά την ήττα της Αυστρο-Ουγγαρίας, μετά τις 28 Οκτωβρίου 1918, τα Βασιλικά εδάφη, τμήματα του Βασιλείου της Ουγγαρίας, συμπεριλαμβανομένης της Καρπάθιας - Ρουθηνίας, συνδέονταν με μια νέα κρατική μονάδα, την Τσεχοσλοβακία. Ο πρώτος Πρόεδρος ήταν ο Tomáš Garrigue Masaryk.

Μετά τη δήλωση της ανεξαρτησίας, πραγματοποιήθηκαν συνοριακές συγκρούσεις με την Πολωνία και την Ουγγαρία, καθώς και ταραχές στις γερμανικές περιοχές της χώρας. Το 1938, η Τσεχοσλοβακία αναγκάστηκε να μεταφέρει τη Γερμανία σε μια μεγάλη συνοριακή περιοχή (Σουδηδονία) με τη Συμφωνία του Μονάχου. Οι νότιες περιοχές της Σλοβακίας και της περιοχής των Καρπαθίων έμειναν στην Ουγγαρία. Ένα μικρό μέρος της επικράτειας της Τσεχοσλοβακίας, ιδιαίτερα της περιοχής του Τεσίν, καταλήφθηκε από την Πολωνία. Το όνομα αυτού του διασπασμένου κρατικού τμήματος άρχισε να γράφεται με παύλα (Τσεχοσλοβακία). Για το υπόλοιπο σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη Συμφωνία του Μονάχου, μέχρι την πλήρη διάλυση της Τσεχοσλοβακίας το Μάρτιο του 1939, ονομαζόταν η Δεύτερη Δημοκρατία. Στις 14 Μαρτίου 1939 η Σλοβακία κήρυξε ανεξαρτησία και μετά την κατοχή από γερμανικά στρατεύματα στις 15 Μαρτίου 1939, το προτεκτοράτο της Βοημίας και της Μοραβίας ονομάστηκε ως το υπόλοιπο της Τσεχοσλοβακίας. Η γερμανική κατοχή της Τσεχοσλοβακίας συναντήθηκε με τη μαζική αντίσταση του πληθυσμού της χώρας και των ομάδων που υποστηρίζονταν από το εξωτερικό. Τον Μάιο του 1945 ολοκληρώθηκε η απελευθέρωση της Τσεχοσλοβακίας και αποκαταστάθηκε ένα τυπικά δημοκρατικό κράτος. Η περίοδος 1945-1948 καλείται μερικές φορές η Τρίτη Δημοκρατία.

Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η χώρα έγινε ολοκληρωτικό κράτος και μέρος του ανατολικού μπλοκ, υπό τη Σοβιετική Ένωση. Το 1960, η νέα αυτή δομή ονομάστηκε Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Τσεχοσλοβακίας (CSSR). Στα τέλη της δεκαετίας του 1950 και στη δεκαετία του 1960 η ελευθέρωση σταδιακά προχώρησε, μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1969, όπου και το ενιαίο κράτος μετατράπηκε επισήμως σε ομοσπονδία δύο κυρίαρχων εθνικών κρατών - της Τσεχικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας (CSR) και της Σλοβακικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας (SSR). Η ξεχωριστή επανάσταση, που ξεκίνησε στις 17 Νοεμβρίου 1989, ανέτρεψε το κομμουνιστικό καθεστώς και επέτρεψε την αποκατάσταση της δημοκρατίας

και των ελεύθερων επιχειρήσεων. Υπήρξαν αντιφάσεις μεταξύ της Τσεχικής Δημοκρατίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας, που τελικά οδήγησαν στην κατάρρευση του κοινού κράτους. Η Τσεχοσλοβακία έπαψε να υπάρχει κατά την ειρηνευτική διαδικασία στις 31 Δεκεμβρίου 1992. Η πρώην Εθνική Δημοκρατία ανέλαβε την έννομη τάξη της ομοσπονδίας εκχώρησης και διένειμε τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της.

Στις 12 Μαρτίου 1999, η Τσεχική Δημοκρατία έγινε δεκτή στο ΝΑΤΟ και την 1η Μαΐου 2004 προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 2004, προσχώρησε στις συμφωνίες Σένγκεν και έγιναν μέρος του χώρου Σένγκεν στις 21 Δεκεμβρίου 2007.

ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Τσεχική Δημοκρατία ζήτησε επισήμως την προσχώρηση το 1996, όταν ο πρωθυπουργός Vaclav Klaus υπέβαλε την αίτηση ένταξης της Τσεχικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης άρχισαν τον Μάρτιο του 1998. Πέντε χρόνια αργότερα, ο Πρόεδρος Vaclav Klaus και ο πρωθυπουργός Vladimir Spidla υπέγραψαν στην Αθήνα την Πράξη Προσχώρησης, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004, όταν η Τσεχική Δημοκρατία έγινε πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης αφορούσαν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών, αγαθών και κεφαλαίων, την εκτελεστότητα του δικαίου, την ανακατανομή των χρημάτων εντός της ΕΕ και το κοινό νόμισμα.

Ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων

- Σκοπός της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων είναι να εργάζονται ελεύθερα σε οποιαδήποτε κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Πολλά παλαιά κράτη μέλη δεν επέτρεψαν την άμεση είσοδο πολιτών των νέων κρατών μελών στην αγορά εργασίας τους. Οι πολίτες της Τσεχικής Δημοκρατίας μπόρεσαν να εργαστούν χωρίς περιορισμούς μόνο στη Μεγάλη Βρετανία, την Ιρλανδία και τη Σουηδία. Η Τσεχική Δημοκρατία δεν απαιτούσε μεταβατικές περιόδους, έτσι ώστε οι πολίτες άλλων κρατών μελών να μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για εργασία χωρίς περιορισμούς στη Δημοκρατία της Τσεχίας.
- Το λεγόμενο σύστημα 2 + 3 + 2 εισήχθη όταν, μετά το τέλος της πολυετούς περιόδου, οι χώρες έπρεπε να υποστηρίξουν ότι το άνοιγμα της αγοράς εργασίας αποτελεί άμεση απειλή για τις οικονομίες τους και τους απειλεί με εσωτερικά προβλήματα. Το ζήτημα αυτό ξεκίνησε εκ νέου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2006.
- Από την 1η Μαΐου 2006, υπήρξε η δυνατότητα εργασίας στις ακόλουθες χώρες: Ελλάδα, Πορτογαλία, Φινλανδία και Ισπανία. Η Γαλλία το έπραξε το καλοκαίρι του 2008. Η Γερμανία και η Αυστρία άνοιξαν τις αγορές εργασίας τους για Τσέχους πολίτες μόλις το 2011.
- Στις 22 Δεκεμβρίου 2007, η Τσεχική Δημοκρατία έγινε επίσης μέρος του χώρου Σένγκεν, ο οποίος καταργεί τους συνοριακούς ελέγχους με άλλες χώρες της ΕΕ.

Ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών, αγαθών και κεφαλαίων

- το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί μια τελωνειακή ένωση, στην οποία τα εμπορεύματα που κυκλοφορούν νόμιμα στο εμπόριο σε ένα κράτος μέλος μπορούν να εξαγονται σε άλλα κράτη μέλη χωρίς τελωνειακούς ή ποσοτικούς περιορισμούς. Οι τσεχικές εταιρείες έχουν επίσης ανοίξει μια αγορά υπηρεσιών πολλαπλών αγορών. Η ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων έχει δημιουργήσει νέες επενδυτικές ευκαιρίες
- πριν από την ένταξή της, διεξήχθη έρευνα στα ευρωπαϊκά εμπορικά επιμελητήρια από την Eurochambers, σχετικά με την ετοιμότητα ένταξης των υποψηφίων αγορών στην ΕΕ, στις οποίες οι τσεχικές επιχειρήσεις θεωρήθηκαν έτοιμες (70%).

Επιβολή του νόμου

- Κατά την υποψηφιότητα για ένταξη στην ΕΕ, η Τσεχική Δημοκρατία έπρεπε να υιοθετήσει κανόνες, νόμους και διατάγματα στη νομοθετική τάξη για την εναρμόνιση της τσεχικής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό δίκαιο. Ωστόσο, αυτή η ενοποίηση δεν έχει τελειώσει, και δεδομένου ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν σταματά και δημιουργεί συνεχώς νέους νόμους, οι οποίοι είναι νέοι και για την Τσεχική Δημοκρατία, αυτή υποχρεούται στη συνέχεια να τους αποδεχθεί
- Είναι εύκολο να πούμε ότι το δίκαιο της ΕΕ είναι πρότυπο για την ερμηνεία άλλων κανόνων, όπως του τσεχικού δικαίου. Εάν υπάρχει ασυμφωνία μεταξύ των νομικών ρυθμίσεων των ευρωπαϊκών κανονισμών και των τσεχικών νόμων, δίδεται προτεραιότητα στην ερμηνεία του ευρωπαϊκού δικαίου. Ο Τσέχος νομοθέτης είναι υπεύθυνος για την εναρμόνιση των κανονισμών της Τσεχίας σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΕ. Η Τσεχική Δημοκρατία δεσμεύεται λογικά από το νόμο της ΕΕ, από την ένταξη της Τσεχικής Δημοκρατίας στην ΕΕ την 1η Μαΐου 2004. Η Τσεχική Δημοκρατία έχασε μέρος της νομοθετικής πρωτοβουλίας, διότι αυτή μεταβιβάζεται στην ΕΕ. Αυτό είναι το βασικό νομοθετικό σώμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Οι άμεσα αποτελεσματικοί ευρωπαϊκοί νομικοί κανόνες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους πολίτες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Στο ποινικό δίκαιο, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν στο άλλο το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης
- Όσον αφορά την προτεραιότητα, το άμεσο αποτέλεσμα και την υποχρέωση της ερμηνείας του Euroconform και, εν μέρει, το δίκαιο της ΕΕ, πρέπει να εφαρμοστεί από όλες τις αρχές των κρατών μελών. Ωστόσο, η εφαρμογή γενικών και διοικητικών δικαστηρίων είναι ιδιαίτερα σημαντική ως μορφή επίλυσης διαφορών. Αυτά λαμβάνουν εντολή της Ένωσης και γίνονται συνυπεύθυνα στο δίκαιο της ΕΕ. Το δίκαιο της ΕΕ χρησιμοποιείται συχνότερα ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, διότι επιλύει διαφορές σχετικά με την άσκηση κρατικής εξουσίας, η οποία δεσμεύεται σε μεγάλο βαθμό από το δίκαιο της ΕΕ. Η πρώτη και προτιμώμενη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου στον τομέα του διοικητικού δικαίου λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο διοικητικών διαδικασιών ενώπιον των διοικητικών αρχών που έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν το κοινοτικό δίκαιο με δική τους πρωτοβουλία και να δίνουν προτεραιότητα στο κοινοτικό δίκαιο, σε περίπτωση σύγκρουσης με κάποιο εθνικό πρότυπο.

Ανακατανομή χρημάτων εντός της ΕΕ

- Η Τσεχική Δημοκρατία, ως προσχωρούσα χώρα το 2004, εισήλθε στην τρέχουσα δημοσιονομική περίοδο 2000-2006. Η πρώτη εκταμίευση έγινε μέχρι το τέλος του 2006.

- Από την αρχή της ένταξής της, η Τσεχική Δημοκρατία έχει γίνει ο λεγόμενος "καθαρός δικαιούχος", δηλαδή τα έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ υπερέβησαν τις δαπάνες
- Το 2013, η Τσεχική Δημοκρατία κέρδισε 84 δισεκατομμύρια καθαρά έσοδα προϋπολογισμού από την ΕΕ χάρη στην επιτάχυνση της χρήσης των διαρθρωτικών ταμείων της ΕΕ, συνεπώς εξακολουθεί να είναι ο καθαρός δικαιούχος. Για το έτος 2017 το καθαρό εισόδημα ήταν 55,4 δισ. ευρώ
- Η Τσεχική Δημοκρατία χρησιμοποίησε το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για να βελτιώσει την εργασιακή κατάσταση. Πρόκειται για ένα από τα τέσσερα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσκοπεί στη βελτίωση της κατάστασης της απασχόλησης. Δεν αφορά μόνο την ανάπτυξη της απασχόλησης ή τη μείωση της ανεργίας, αλλά και την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την ένταξη των κοινωνικά μειονεκτούντων ατόμων.
- Στον πρώτο προϋπολογισμό υλοποιήθηκαν τρία επιχειρησιακά προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ): το ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, το ενιαίο πρόγραμμα για την πρωτεύουσα της Πράγας (SPD3) και η πρωτοβουλία EQUAL (CIP EQUAL), η οποία αφορούσε την ενσωμάτωση κοινωνικά μειονεκτούντων συμπολιτών. Το Κοινό Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (SROP) συνδέεται με το στόχο της στήριξης της ισόρροπης και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης όλων των περιφερειών της Τσεχικής Δημοκρατίας

Το κοινό νόμισμα

- Η δέσμευση για υιοθέτηση του ευρώ ήταν επίσης μέρος της ένταξης στην ΕΕ, αλλά η δέσμευση δεν προβλέπει συγκεκριμένη ημερομηνία έγκρισης
- Η ευρωπαϊκή νομισματική μονάδα ή το Ευρώ (σύμβολο €) είναι το νόμισμα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης
- Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης είναι όλες οι χώρες της ΕΕ. Όλες οι χώρες πρέπει να συνεργάζονται και να σέβονται την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Μια άλλη ομάδα χωρών με καθιερωμένο νόμισμα είναι μέλη της ζώνης του ευρώ. Αυτές οι χώρες έχουν εισέλθει στο τρίτο στάδιο, αποδεχόμενοι το ευρώ ως νόμισμα.
- Η Τσεχική Εθνική Τράπεζα θα ασχοληθεί με τη νομισματική πολιτική κατά την εισαγωγή του ευρώ και το Υπουργείο Οικονομικών θα αναλάβει τη θεσμική υιοθέτηση του ευρώ. Από τις 20 Φεβρουαρίου 2006, η Εθνική Συντονιστική Ομάδα εργάζεται επίσης για την υιοθέτηση του ευρώ, και αυτή η ομάδα είναι υπεύθυνη για τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων θεσμικών οργάνων.
- Η υιοθέτηση του ευρώ στην Τσεχική Δημοκρατία αναμένεται το νωρίτερο το 2019 ή το 2020

ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Το δικαστικό σώμα υφίσταται πλέον της νομοθετικής εξουσίας και της εκτελεστικής εξουσίας ενός από τους τρεις κλάδους της κρατικής εξουσίας. Ως εκ τούτου, το δικαστικό σώμα ορίζει συγκεκριμένες κρατικές αρχές, οι οποίες είναι ανεξάρτητα δικαστήρια. Η δικαστική εξουσία δεν απορρέει από οποιαδήποτε άλλη κρατική εξουσία, αλλά πάντα από την κυριαρχία ότι οι πολίτες βρίσκονται σε δημοκρατικά κράτη και είναι εκείνοι στους

οποίους βασίζεται η ύπαρξη κρατικής εξουσίας και η νομιμότητά της. Επομένως, η αυτονομία και η ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας αποτελούν ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου κράτους δικαίου και επομένως η άσκησή της διέπεται από ορισμένες γενικές αρχές:

- **αρχή της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των δικαστών**

ο διαχωρισμός της δικαιοσύνης και της διοίκησης, οι χαλαρότεροι δεσμοί στην οργάνωση των δικαστηρίων, η δέσμευση του δικαστηρίου μόνο από το νόμο και όχι από υποδεέστερους κανονισμούς, η λήψη αποφάσεων σύμφωνα με εσωτερικές πεποιθήσεις και συνείδηση, πηγάζουν από τη φύση της δικαστικής εξουσίας, και το δικαστήριο ορίζεται ως τρίτο, μη εμπλεκόμενο μέρος.

προσωπικές εγγυήσεις - δικαστής, διορισμός δικαστών, αμετάκλητο, ασυμβίβαστο, αμετάβλητο, πειθαρχική ευθύνη, καθεστώς απασχόλησης, ποινική ευθύνη, ασυλία

διαδικαστικές εγγυήσεις - αμεροληψία, δημόσιο, συνέπεια, αμεσότητα, ελεύθερη αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων, μυστικότητα των εκλογών ψηφοφορίας, λήψη αποφάσεων της γερουσίας

- **αρχή της άσκησης της δικαιοσύνης μόνο από το δικαστήριο**

το δικαστικό σύστημα είναι το μόνο που απαιτεί λύση μόνο από ανεξάρτητο δικαστήριο, η άσκηση της δικαιοσύνης ανήκει αποκλειστικά στο κράτος, αυτό σημαίνει τόσο το καθεστώς του δικαστηρίου στο σύστημα των κρατικών φορέων, όσο και τη θεμελιώδη δικαστική προστασία των παραβιαζόμενων ή απειλούμενων δικαιωμάτων και των συμφερόντων. Ασκείται στο όνομα της δημοκρατίας και το σύστημα των δικαστηρίων

δεν σημαίνει ότι άλλες αρχές (συμβολαιογράφοι, διαιτητές, διαιτητικά δικαστήρια, δικαστικοί επιμελητές) δεν μπορούν να αποφασίσουν - σε περίπτωση δυσαρέσκειας μπορούν να προσφύγουν στο δικαστήριο. Άλλες αρχές χρησιμοποιούν στοιχεία πειθούς και μόνο το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει εξαναγκασμό

- **αρχή του δικαστή**

Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου και του δικαστή καθορίζεται από το νόμο, κανείς δεν μπορεί να απομακρυνθεί από τον νόμιμο δικαστή του και αυτό είναι νομικός κανονισμός, όχι υποτακτικός - η άμεση επιρροή είναι η νομοθετική εξουσία, όχι η εκτελεστική εξουσία. Ο καθορισμός του νομικού δικαστή αποφεύγει οποιαδήποτε αδικαιολόγητη επιρροή στον δικαστή.

- **αρχή της λήψης αποφάσεων της γερουσίας**

τόσο οι δικαστές, όσο και οι προεδρεύοντες δικαστές μπορούν να παρουσιαστούν στη Γερουσία, και συνδέονται με την αρχή της συμμετοχής των κοσμικών σε δικαστικές διαδικασίες. Η περίπτωση ενός μόνο δικαστή αποτελεί στην πραγματικότητα τον αποκλεισμό ενός λαϊκού μέλους

η σύνθεση των Επιμελητηρίων καθορίζεται από το Σύνταγμα

- **τα μέρη έχουν ισότιμο καθεστώς ενώπιον του δικαστηρίου (συμπεριλαμβανομένου του κράτους ως ξεχωριστής νομικής οντότητας)**

Στο σύστημα των δικαστηρίων, δεν υπάρχουν σχέσεις υπεροχής και υποταγής. Στην Τσεχική Δημοκρατία, το σύστημα αυτό είναι τετραμελές:

- ο Άρειος Πάγος (δηλαδή το Ανώτατο Δικαστήριο και το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο)
- Ανώτατα δικαστήρια
- Περιφερειακά δικαστήρια
- Επαρχιακά δικαστήρια

Το Συνταγματικό Δικαστήριο είναι ένα ειδικό συνταγματικό όργανο δικαστικού τύπου που προστατεύει τη συνταγματικότητα, αξιολογώντας τη συμμόρφωση τόσο των νόμων όσο και των αποφάσεων άλλων θεσμικών οργάνων με το Σύνταγμα, με ειδική πρόταση.

- Οι προϋποθέσεις για το δικαστήριο και τους δικαστές είναι: δικαστήριο που έχει συσταθεί με νόμο, ανεξαρτησία και αμεροληψία.
- Οι προϋποθέσεις για δικαστικές διαδικασίες: δημόσιες, με δημόσια δήλωση της δίκης, δίκαιη δίκη, ταχύτητα των διαδικασιών
- Εγγυήσεις του κατηγορουμένου: το τεκμήριο της αθωότητας - η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 2 της Σύμβασης αναγνωρίζει το ποινικό αδίκημα, και το εν λόγω πρόσωπο θεωρείται αθώο εκτός αν αποδειχθεί ένοχος σύμφωνα με το νόμο

το δικαίωμα ενημέρωσης για τις κατηγορίες - να βοηθά κάθε κατηγορούμενο να καταλάβει λεπτομερώς και άμεσα τη φύση και την αιτία της κατηγορίας σε μια γλώσσα που κατανοεί

το δικαίωμα υπεράσπισης - ο άλλος εγγυητής του προσώπου κατά του οποίου ασκείται ποινική δίωξη αποτελεί το δικαίωμα υπεράσπισης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει άλλα δικαιώματα και το δικαίωμα επαρκούς προετοιμασίας της υπεράσπισης, το δικαίωμα υπεράσπισης ή η επιλογή του υπερασπιστή, ή το σύμβουλος υπεράσπισης υπό ορισμένους όρους

δωρεάν βοήθεια στον διερμηνέα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο χαρακτήρας του τσεχικού κράτους συνοψίζει το πρώτο άρθρο του Συντάγματος της Τσεχικής Δημοκρατίας, δηλώνοντας ότι η Δημοκρατία της Τσεχίας είναι ένα δημοκρατικό, κυρίαρχο, ενωμένο, νομικό κράτος. Ταυτόχρονα, η δημοκρατική ιδιότητα σημαίνει ότι η δημόσια εξουσία ασκείται μέσω εκπροσώπων που εκλέγονται σε ελεύθερες κοινοβουλευτικές εκλογές. Το γεγονός ότι το κράτος είναι κυρίαρχο σημαίνει ότι οι τσεχικές αρχές δεν μπορούν να έχουν την κυριαρχία ενός διεθνούς οργανισμού. Η Τσεχική Δημοκρατία είναι ενωμένο κράτος, επειδή δεν χωρίζεται σύμφωνα με ομοσπονδιακή ρύθμιση. Τέλος, το νομικό κράτος σημαίνει ότι οι κρατικές αρχές πρέπει να συμμορφώνονται με το νόμο. Πρέπει να κυβερνήσουν σύμφωνα με το νόμο, όχι τις συγκεκριμένες αρχές ή τους υπαλλήλους και τα συμφέροντά τους.

Μέρος της έννομης τάξης ή των νομικών κλάδων, όπου ενδείκνυται, είναι επίσης οι νομικές αρχές = ορισμένοι κανόνες = άγνοια του νόμου, ο μεταγενέστερος νόμος καταργεί τον παλαιότερο νόμο, αμφιβολία υπέρ του καθ'ού η αίτηση, ο νόμος δεν ενεργεί αναδρομικά ένας ειδικός κανονισμός καταργεί τους γενικούς κανόνες, ο νόμος ανώτερης νομικής ισχύος ακυρώνει το νόμο της χαμηλότερης νομικής ισχύος, κανείς δεν υποχρεούται, κανένα έγκλημα, καμία τιμωρία χωρίς νόμο, οι συμβάσεις πρέπει να τηρούνται, μην βλάψετε άλλους.

Η Τσεχοσλοβακία έπαυσε να υπάρχει στην ειρηνευτική διαδικασία στις 31 Δεκεμβρίου 1992. Η πρώην Εθνική Δημοκρατία ανέλαβε την έννομη τάξη της ομοσπονδίας εκχώρησης και διένειμε τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της. Στις 12 Μαρτίου 1999, η Τσεχική Δημοκρατία έγινε δεκτή στο NATO και την 1η Μαΐου 2004 προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 2004, προσχώρησε στις συμφωνίες του Σένγκεν και έγινε μέρος του χώρου Σένγκεν στις 21 Δεκεμβρίου 2007.

Το δικαστικό σώμα υπάρχει πλέον της νομοθετικής εξουσίας και της εκτελεστικής εξουσίας ενός από τους τρεις κλάδους της κρατικής εξουσίας. Ως εκ τούτου, το δικαστικό σώμα δρα σε συγκεκριμένες κρατικές αρχές, οι οποίες είναι ανεξάρτητα δικαστήρια. Η δικαστική εξουσία δεν προέρχεται από οποιαδήποτε άλλη κρατική εξουσία αλλά πάντα από την ανώτερη.

ΚΟΥΙΖ

1. Είναι σωστή η δήλωση: "Το πρώτο άρθρο του Συντάγματος της Τσεχικής Δημοκρατίας δηλώνει ότι η Τσεχική Δημοκρατία είναι ένα δημοκρατικό, κυρίαρχο, ενωμένο, νομικό κράτος;"

A. Ναι
B. Όχι

2. Μεταξύ των δημοτικών αρχών μπορούμε να συμπεριλάβουμε:

A. η άγνοια του νόμου δικαιολογείται
B. Ένας ειδικός κανονισμός ακυρώνει τον γενικό κανόνα
Γ. πρέπει να τηρούνται οι συμβάσεις
Δ. Μην βλάπτετε άλλους

3. Ποιος ήταν ο πρώτος πρόεδρος της Τσεχοσλοβακίας;

4. Συμπληρώστε: "Η Τσεχική Δημοκρατία προσχώρησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου ...".

A. 2000
B. 2003
Γ. 2004
Δ. 2005

5. Η Τσεχική Δημοκρατία υιοθέτησε το ευρώ.

A. Ναι
B. Όχι

6. Το σύστημα των δικαστηρίων στην Τσεχική Δημοκρατία έχει 5 πυλώνες

- A. Ναι
- B. Όχι

7. Συμπληρώστε: "Ειδικό συνταγματικό σώμα δικαστικού τύπου που προστατεύει τη συνταγματικότητα με την εκτίμηση της συμμόρφωσης τόσο των νόμων όσο και των αποφάσεων άλλων θεσμικών οργάνων με το σύνταγμα με ειδική πρόταση είναι το..."

- A. Συνταγματικό δικαστήριο
- B. Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο
- Γ. Άρειος Πάγος

ΠΗΓΕΣ

SUCHANEK, P. Σύσταση Τσεχικής Δημοκρατίας. Πράγα: Leges, 2009, σ. 383

ΜΟΛΕΚ, Παύλος. Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Πράγα: Wolters Kluwer, 2012, σ. 573.

WAGNEROVÁ, Eliška a kol. Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών: Σχόλιο.

Πράγα: Wolters Kluwer, 2012, σ. 906.

https://is.muni.cz/el/1441/jaro2012/SA4BP_ZPrS/um/pr.system.pdf

2

Ενότητα 2

Δίκαιο των Συμβάσεων

ΣΥΜΒΑΣΗ

Η σύμβαση νοείται γενικώς ως η βούληση δύο συμβαλλόμενων μερών, η οποία οδηγεί στην εξασφάλιση μιας επένδυσης από ένα αμοιβαία προσοδοφόρο έργο. Το έργο νοείται ως κάτι απλό, όπως η απόκτηση αγαθών, ή κάτι σύνθετο, όπως η ανοικοδόμηση ενός ουρανοξύστη. Με τη σύμβαση, τα μέρη εκφράζουν τη βούληση να εγκαθιδρύνουν μια δέσμευση μεταξύ τους και να ρυθμίσουν τα περιεχόμενα της σύμβασης. Η εκτέλεση του αντικειμένου της υποχρέωσης πρέπει να έχει τη φύση της ιδιοκτησίας και να αντιστοιχεί στο συμφέρον του πιστωτή, ακόμα κι εάν αυτό το συμφέρον δεν είναι απλά ιδιοκτησία. Η υποχρέωση προκύπτει από μια σύμβαση, από μια ενέργεια μη νόμιμης συμπεριφοράς, ή από μια άλλη νόμιμη ενέργεια που είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τον νόμο. Η υποχρέωση δεν μπορεί να τροποποιηθεί χωρίς τη συναίνεση του πιστωτή και του δανειζόμενου, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο. Η σύσταση και διάρκεια μιας υποχρέωσης δεν θα εμποδίζεται, εκτός εάν υπάρχει δήλωση στη βάση της οποίας ο δανειζόμενος υποχρεούται να αποδώσει. Ο πιστωτής υποχρεούται να αποδείξει τον λόγο για τη δέσμευση.

Οι συμβάσεις μπορεί να είναι συναλλαγματικές, όπου τα μέρη έχουν αμοιβαίες υποχρεώσεις, ή μη συναλλαγματικές, όπου οι υποχρεώσεις προκύπτουν μόνο για το ένα μέρος. Εάν τα μέρη είναι λογικά, θα θέλουν να συνάψουν τη σύμβαση μόνο υπό τον όρο ότι το όφελος θα είναι προς το συμφέρον τους και θα συμφωνήσουν μόνο με τους όρους της σύμβασης που βελτιώνουν τη θέση τους. Προκειμένου μια σύμβαση να είναι αποτελεσματική, πρέπει να ισχύουν οι βασικές λειτουργίες του δικαίου των συμβάσεων, οι οποίες αποτελούν τη βάση για τη σύναψη αποτελεσματικών συμβάσεων. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να επιτρέπεται η συνεργασία μεταξύ των μερών και άρα να δημιουργείται ένα νομικό πλαίσιο που θα στηρίζει αυτή τη συνεργασία (η συνεργασία θα είναι πιο προσοδοφόρα απ' ό,τι η αθέτηση της υποχρέωσης). Είναι, επίσης αναγκαίο το δίκαιο των συμβάσεων να θέτει τέτοιους κανόνες (υποχρεωτικά και εποικοδομητικά πρότυπα του δικαίου των συμβάσεων) που θα συμπληρώνουν αποτελεσματικά τυχόν κενά στις συμβάσεις και έτσι θα μειώνεται το συνολικό κόστος των συναλλαγών. Μια άλλη προϋπόθεση για το δίκαιο των συμβάσεων είναι η κατανομή του κινδύνου, που από τη σκοπιά της οικονομικής ανάλυσης θα πρέπει να κατανέμεται στην πιο αποδοτική (οικονομική) ασφάλεια. Τέλος, είναι απαραίτητο να αναφερθεί το κίνητρο των μερών να κοινοποιούν πληροφορίες στο πλαίσιο της συμβατικής σχέσης, καθώς μόνο με πλήρη συμβατική πληροφόρηση τα μέρη θα είναι

σε θέση να ενεργούν, να δαπανούν πόρους, και να αξιολογούν ακριβέστερα τους ενδεχόμενους μελλοντικούς κινδύνους.

Από τη σκοπιά του Αστικού Κώδικα (εφεξής, ΑΚ), πρέπει να αναφερθεί ότι δίνει μεγάλη ελευθερία στα μέρη. Οι διατάξεις του δικαίου των συμβάσεων είναι θεμελιωδώς ρυθμιστικές, και στις συμβάσεις ισχύει η αρχή των μη τυπικοτήτων, όπου ο ΑΚ ορίζει ότι ο καθένας έχει το δικαίωμα να επιλέξει αυθαίρετα τη νομική μορφή εφόσον δεν περιορίζεται από τον νόμο (όπως η εγκαθίδρυση ή μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων) ή από μια συμφωνία με κάποιον άλλο. Η αποδοτικότητα συσχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με το κόστος της συναλλαγής, το οποίο μπορεί να είναι, αφενός, ελάχιστο ως κίνητρο για τα μέρη να συνάψουν τη σύμβαση ή, αφετέρου, τόσο υψηλό που τα μέρη να μην μπορούν να συμπράξουν στη δέσμευση.

ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η διαδικασία σύναψης σύμβασης έχει δύο βήματα, τουτέστιν την πρόταση για σύναψη σύμβασης (προσφορά) και τη συναίνεση στην πρόταση (αποδοχή). Ο προσφέρων και το άτομο που αποδέχεται την πρόταση (αποδέκτης) εμφανίζονται στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Η πρόταση για σύναψη σύμβασης (προσφορά) πρέπει να προσδιορίζει σαφώς ότι το άτομο που την υποβάλει έχει πρόθεση να συνάψει σύμβαση με το άτομο στο οποίο απευθύνεται η προσφορά. Η νόμιμη διαπραγμάτευση συνιστά προσφορά εφόσον περιλαμβάνει όλα τα θεμελιώδη στοιχεία της σύμβασης με τέτοιο τρόπο, ώστε η σύμβαση να μπορεί να συναφθεί με την απλή και άνευ όρων αποδοχή της προσφοράς και εφόσον απορρέει από τη βούληση του προσφέροντος να δεσμευτεί από τη σύμβαση εφόσον η προσφορά γίνει αποδεκτή. Η προφορική προσφορά πρέπει να γίνεται αποδεκτή χωρίς καθυστέρηση, εκτός εάν κάτι άλλο απορρέει από τα περιεχόμενά της ή από τις συνθήκες υπό τις οποίες έγινε. Αυτό ισχύει και στην περίπτωση που η προσφορά κάποιου έχει υποβληθεί εγγράφως. Μια έγγραφη προσφορά προς ένα πρόσωπο που απουσιάζει πρέπει να έχει παραδοθεί εντός της χρονικής περιόδου που ορίζεται στην προσφορά. Εάν η προθεσμία δεν ορίζεται, η προσφορά μπορεί να γίνει αποδεκτή εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ως προς την προτεινόμενη σύμβαση και την ταχύτητα των πόρων που χρησιμοποιούνται από τον προσφέροντα για την αποστολή της προσφοράς. Ακόμα κι εάν η προσφορά είναι ανακλητή, δεν μπορεί να αποσυρθεί εντός της χρονικής περιόδου για τη λήψη της,

εκτός εάν αυτό προβλέπεται στην προσφορά. Μια ανακλητή προσφορά μπορεί να ανακληθεί εφόσον η αίτηση γίνει προς το άλλο μέρος προτού αποστείλει την προσφορά. Η προσφορά δεν μπορεί να ανακληθεί εφόσον η ίδια η προσφορά ορίζεται ως ανέκκλητη και εφόσον δεν γίνει αποδεκτή, εκπνέει με την απόρριψη. Εάν ένα από τα μέρη πεθάνει ή απολέσει το δικαίωμα δικαιοπραξίας, η προσφορά θα πάψει να ισχύει αμέσως μόλις αυτό προκύψει από την ίδια την προσφορά και από τον σκοπό της προτεινόμενης σύμβασης.

Η προσφορά περιλαμβάνει, επίσης, τη διαφήμιση αγαθών και υπηρεσιών στον κατάλογο ή την προβολή αγαθών αν αυτό συμβαίνει στην επιχείρηση του πωλητή. Εάν μια τέτοια προσφορά γίνει αποδεκτή, η επιχείρηση πρέπει να εκπληρώσει τη σύμβαση. Αυτή η υποχρέωση εκπίπτει μόνο εξαιτίας της εξάντλησης των αποθεμάτων ή από την απώλεια της ικανότητας εκπλήρωσης της σύμβασης..

Η προσφορά πρέπει να γίνει αποδεκτή από το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται (τον αποδέκτη), το οποίο την αποδέχεται με ρητή συναίνεση. Εάν το πρόσωπο αυτό δεν απαντήσει, αυτό δεν σημαίνει συναίνεση, και εάν το πρόσωπο δεν σχολιάσει την πρόταση, θα θεωρείται ότι δεν την έχει αποδεχθεί και δεν έχει συνάψει τη σύμβαση. Εάν ο αποδέκτης ενδιαφέρεται να συνάψει τη σύμβαση αλλά με κάποιες τροποποιήσεις στους όρους, αυτό δεν συνιστά σύμβαση. Από νομικής άποψης, αυτό συνιστά νέα προσφορά. Η πρόταση για σύναψη σύμβασης μπορεί να απευθύνεται σε περισσότερα από ένα πρόσωπα, για παράδειγμα, όταν αγοράζεται ένα ποσοστό συνιδιοκτησίας από ένα πρόσωπο, η προσφορά θα απευθύνεται σε όλους τους συνιδιοκτήτες. Σε αυτή την περίπτωση, η σύμβαση συνάπτεται με την αποδοχή όλων των αποδεκτών.

Υπάρχει, επίσης, η δυνατότητα ακύρωσης αποδοχής της προσφοράς. Ο όρος είναι η ακύρωση της αποδοχής να πραγματοποιείται από τον προσφέροντα το αργότερο μαζί με την αποδοχή. Στην πράξη, συνηθίζεται μια προσφορά να μην γίνεται αποδεκτή με ρητή έκφραση βούλησης, αλλά με απλή διαπραγμάτευση από τον αποδέκτη σύμφωνα με τη σύμβαση. Αυτό σημαίνει ότι ο πελάτης παραγγέλνει τα αγαθά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ο προμηθευτής, χωρίς να επιβεβαιώσει την παραγγελία, προμηθεύει τα αγαθά. Η συμφωνία συνάπτεται από τη στιγμή που τα μέρη έχουν διαπραγματευτεί το περιεχόμενό της. Εντός των ορίων του νόμου, τα μέρη είναι ελεύθερα να διαπραγματευτούν τη σύμβαση και να καθορίσουν το περιεχόμενό της. Κατά τη διαπραγμάτευση για τη σύναψη μιας σύμβασης, τα μέρη θα κοινοποιούν το ένα στο άλλο όλες τις έμπρακτες και νομικές προϋποθέσεις τις οποίες

γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν, έτσι ώστε το κάθε μέρος να είναι πεπεισμένο για το ενδεχόμενο σύναψης μιας έγκυρης συμφωνίας και ότι κάθε μέρος έχει έκδηλη πρόθεση να συνάψει τη σύμβαση. Εάν τα μέρη φτάσουν σε τέτοιο σημείο της διαπραγμάτευσης ώστε η σύναψη της σύμβασης να είναι ιδιαίτερα πιθανή, το μέρος που συμπεριφέρεται άδικα ενάντια στο μέρος που έχει δικαιο ως προς τη σύναψη της σύμβασης θα φέρεται άδικα χωρίς εύκολη αιτία. Ένα μέρος που φέρεται άδικα θα αποζημιώνει το άλλο μέρος με μέγιστη αποζημίωση που αντιστοιχεί στην ζημία από τη μη συναφθείσα σύμβαση σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορεί, επίσης, να συμφωνήσουν ότι ένα τρίτο μέρος ή τα δικαστήρια θα ορίσουν τη συμφωνία. Η πιο κοινή περίπτωση είναι όταν η τιμή στην οποία αγοράζει ο αγοραστής ορίζεται από έναν εμπειρογνώμονα. Αυτή είναι μια συνθήκη αναμονής και η σύμβαση τίθεται σε ισχύ μόλις το τρίτο πρόσωπο εκτελέσει τα απαιτούμενα. Στο πλαίσιο διαπραγμάτευσης, τα μέρη μπορεί να συνάψουν πολλές συμβάσεις, αλλά για κάθε τέτοια σύμβαση η εγκυρότητα, απόδοση και διάρκειά της θα αξιολογούνται χωριστά. Υπάρχει, επίσης, η δυνατότητα να κλείσει η αντίστροφη συμφωνία, όπου πολλές χωριστές συμβάσεις εξαρτώνται η μία από την άλλη, ώστε η διάρκεια μίας σύμβασης να είναι προϋπόθεση για τις άλλες. Ένα παράδειγμα τέτοιας σύμβασης είναι όταν συνάπτεται μίσθωση και τα μέρη μπορεί να συμφωνήσουν ότι ο ενοικιαστής θα παρέχει και άλλες υπηρεσίες στον εκμισθωτή, αλλά όταν λήξει η μίσθωση, θα λήξει και η παροχή των άλλων υπηρεσιών.

Ως προς τη μορφή της σύμβασης, αναφέρεται στο πώς αυτή θα συναφθεί, είτε απαιτείται έγγραφη μορφή είτε αρκεί η προφορική συμφωνία. Είναι, επίσης, δυνατόν να συναφθεί μια σύμβαση χωρίς λόγια, αλλά απαιτείται η βούληση των μερών για σύναψη και οι προϋποθέσεις της συμφωνίας να αποδεικνύονται έκδηλα. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η αγορά προϊόντων στο σουπερμάρκετ.

Γνωρίζουμε, επίσης, και ειδικούς τρόπους σύναψης συμβάσεων, όπως είναι οι δημοπρασίες, οι δημόσιες προσκλήσεις ενδιαφέροντος και οι δημόσιοι διαγωνισμοί. Σε μια δημοπρασία, η σύμβαση κλείνεται με την κατοχύρωση, η κάθε προσφορά καταργείται από την αμέσως ανώτερη προσφορά, ή η δημοπρασία λήγει με κάποιον άλλο τρόπο. Η προσφορά καθορίζεται σε γραπτή μορφή, τουλάχιστον οι γενικοί όροι, το αντικείμενο της εκτέλεσης και τα λοιπά περιεχόμενα της προτεινόμενης σύμβασης, και καθορίζεται ο τρόπος υποβολής της προσφοράς και η προθεσμία υποβολής, καθώς και το χρονικό περιθώριο ανακοίνωσης του επιλεγμένου προσφέροντος. Οι όροι του διαγωνισμού δημοσιεύονται με κατάλληλο τρόπο. Ο αναθέτων επιλέγει την

πιο κατάλληλη προσφορά και ανακοινώνει την αποδοχή της με τον τρόπο και κατά τον χρόνο που ορίζεται στους όρους του διαγωνισμού.

Η δημόσια προσφορά είναι έκφραση της βούλησης του αιτούντος που απευθύνει μια πρόταση για σύναψη σύμβασης σε αόριστο αριθμό προσώπων. Σύμφωνα με τη δημόσια προσφορά, η σύμβαση συνάπτεται με το πρόσωπο που ανακοινώνει εγκαίρως και σύμφωνα με τους όρους ότι η δημόσια προσφορά είναι αποδεκτή. Εάν μια δημόσια προσφορά γίνει ταυτόχρονα αποδεκτή από πολλά πρόσωπα, η σύμβαση συνάπτεται με αυτό που θα επιλέξει ο αναθέτων.

Μια σύμβαση είναι άκυρη όταν κάποιος καταχράται την αναστάτωση, έλλειψη εμπειρίας, διανοητική αδυναμία, ενθουσιασμό ή άγνοια κινδύνου του άλλου μέρους και δίνει στον εαυτό του ή σε άλλον την υπόσχεση να παρέχει μια συναλλαγή της οποίας η αξία είναι διογκωμένη. [and gives to himself or to another promise or to provide a transaction whose value is to grossly meet one another]. [*Απόδοση κατά προσέγγιση*]

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η συμφωνία των μερών είναι δεσμευτική και μπορεί να τροποποιηθεί ή να ανακληθεί μόνο με τη συναίνεση όλων των μερών, ή για άλλους νόμιμους λόγους. Για τους άλλους, η σύμβαση επιδρά μόνο σε περιπτώσεις που ορίζονται από τον νόμο.

Για τη δέσμευση, ο πιστωτής έχει δικαίωμα σε μια συγκεκριμένη αξίωση έναντι του δανειζόμενου, και ο δανειζόμενος υποχρεούται να ικανοποιήσει αυτό το δικαίωμα αποπληρώνοντας το χρέος. Σύμφωνα με την υποχρέωση, ο δανειζόμενος υποχρεούται να δώσει κάτι, να κάνει κάτι, να απέχει ή να ανεχθεί κάτι, και ο πιστωτής έχει το δικαίωμα να το απαιτήσει από αυτόν.

Εάν, μετά από τη σύναψη της σύμβασης, οι συνθήκες αλλάξουν σε βαθμό που η εκτέλεση της σύμβασης καθίσταται πιο δύσκολη για το ένα μέρος, αυτό δεν αλλάζει τις υποχρεώσεις του να ξεπληρώσει το χρέος. Εάν η αλλαγή των συνθηκών είναι τόσο εκτενής ώστε να επιφέρει έντονη ανισορροπία στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, φέρνοντας το ένα εξ αυτών σε μειονεκτική θέση είτε μέσω μιας παράλογης αύξησης του κόστους της εκτέλεσης ή μέσω μιας δυσανάλογης μείωσης της αξίας του αντικειμένου της συναλλαγής, το εν λόγω μέρος θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει

αναδιαπραγμάτευση της σύμβασης, εφόσον αποδείξει ότι η αλλαγή δεν θα μπορούσε εύλογα να είχε προβλεφθεί ή αντιμετωπιστεί και ότι το συμβάν προέκυψε μετά από τη σύναψη της σύμβασης, ή ότι το ενδιαφερόμενο μέρος κατέστη γνωστό μόνο μετά τη σύναψη της σύμβασης. Η άσκηση αυτού του δικαιώματος δεν δίνει το δικαίωμα στο ενδιαφερόμενο μέρος να αναβάλει την εκτέλεση. Το δικαίωμα του εν λόγω μέρους δεν προκύπτει εάν αυτό έχει αναλάβει τον κίνδυνο αλλαγής των συνθηκών.

Εάν, σύμφωνα με τη σύμβαση, ο δανειζόμενος πρέπει να εξυπηρετηθεί από ένα τρίτο μέρος, ο πιστωτής μπορεί να απαιτήσει από τον δανειζόμενο να το πράξει. Εάν κάποιος αναλαμβάνει να διασφαλίζει προς το άλλο μέρος την εκπλήρωση από τρίτο μέρος, αναλαμβάνει να διασφαλίσει ότι το τρίτο μέρος θα αναλάβει να παρέχει τη συμφωνηθείσα υπηρεσία. Ωστόσο, αν κάποιος υποχρεωθεί να εκπληρώσει ότι έχει συμφωνηθεί, το τρίτο μέρος θα αποζημιώσει τις ζημιές που θα έχει υποστεί ο πιστωτής, εκτός εάν η εκπλήρωση λάβει χώρα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Οι πιο κοινοί τύποι συμβάσεων περιλαμβάνουν συμβάσεις αγοράς, δανείου, εκμίσθωσης, πίστωσης, παρακαταθήκης, μεταφοράς, και έργου.

Σύμβαση αγοράς

Η σύμβαση αγοράς εξυπηρετεί για τη μεταβίβαση κυριότητας επί ιδιοκτησίας από ένα πρόσωπο (πωλητής) σε ένα άλλο (αγοραστής). Αυτή η σύμβαση περιλαμβάνει την υποχρέωση του πωλητή να παραδώσει το αγορασθέν αγαθό στον αγοραστή και να του/της επιτρέψει να αποκτήσει την κυριότητα αυτού. Ο αγοραστής έχει υποχρέωση να παραλάβει το εν λόγω αγαθό και να καταβάλει το τίμημα αγοράς, αλλά το τίμημα δεν χρειάζεται να καταβληθεί έως ότου ο αγοραστής να έχει την ευκαιρία να ελέγξει το αγαθό. Τυχόν δαπάνες που επιβαρύνουν τον πωλητή αναφορικά με την παράδοση του αγαθού στον τόπο εκτέλεσης θα καταβάλλονται από τον πωλητή, όπως π.χ. έξοδα συσκευασίας και μεταφοράς στον τόπο εκτέλεσης. Παρομοίως, οι δαπάνες που σχετίζονται με την παραλαβή του αγαθού στον τόπο εκτέλεσης θα επιβαρύνουν τον αγοραστή, όπως π.χ. μεταφορά από τον τόπο εκτέλεσης.

Ο κίνδυνος φθοράς στο αγαθό (αφού ο κίνδυνος φθοράς στα αγαθά μεταβιβάζεται από τον πωλητή στον αγοραστή και ο πωλητής πλέον δεν φέρει ευθύνη για την αθέτηση

της σύμβασης και για την αντικατάσταση του φθαρμένου αγαθού) πηγαίνει χέρι-χέρι με τη χρέωση του δικαιώματος ιδιοκτησίας. [Danger of damage to the case (after the risk of damage to the goods from the seller to the buyer no longer causes damage to the seller to violate the obligation to perform properly and to deliver the damaged item undamaged) goes hand in hand with the charging of the property right.]

Για να συναφθεί μια σύμβαση αγοράς, είναι απαραίτητο τα μέρη να συμφωνήσουν τουλάχιστον στις βασικές προϋποθέσεις – την έκφραση της βούλησης να πωληθεί και να αγοραστεί κάτι, τον προσδιορισμό του πράγματος προς πώληση, τον καθορισμό του τιμήματος για το πράγμα που μεταβιβάζεται. Η σύμβαση αγοράς καθορίζεται από τη διαπραγμάτευση αυτών των προϋποθέσεων. Σε περίπτωση σύμβασης αγοράς για κινητά στοιχεία, η σύμβαση μπορεί να συναφθεί και χωρίς να οριστεί το τίμημα αγοράς. Η συμφωνηθείσα τιμή αγοράς είναι η τιμή στην οποία πωλείται ένα συγκρίσιμο προϊόν υπό αντίστοιχους όρους κατά τον χρόνο της αγοράς.

Ο πωλητής υποχρεούται να ενημερώσει τον αγοραστή κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για τυχόν ελαττώματα που γνωρίζει. Ο αγοραστής υποχρεούται να ακολουθεί τις οδηγίες συντήρησης του πωλητή. Διαφορετικά, εάν ο αγοραστής δεν ακολουθήσει τις σχετικές οδηγίες, η εγγύηση ακυρώνεται.

Η σύμβαση αγοράς μπορεί να τεθεί σε διαπραγμάτευση ως υπό-συμφωνία, όπως επιφύλαξη του δικαιώματος κυριότητας, επιφύλαξη της μεταπώλησης και πώλησης, δικαίωμα προαίρεσης, δοκιμαστική αγορά, ρήτρα του καλύτερου αγοραστή, ρήτρα τιμής.

Δάνειο

Γνωρίζουμε τρεις τύπους δανείου:

1. Μια άτυπη σύμβαση δια της οποίας ο δανειστής εκχωρεί στον πελάτη χωρίς χρέωση ένα αντικείμενο για μια συγκεκριμένη προοριζόμενη χρήση χωρίς να ορίζεται διάρκεια πώλησης ή ο σκοπός για τον οποίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί. Αυτό αποτελεί μια φιλική βοήθεια. Δεν ορίζεται ότι το αντικείμενο πρέπει να είναι μη χρησιμοποιήσιμο πράγμα. Ο δανειζόμενος πρέπει να επιστρέψει το αντικείμενο στον δανειστή όποτε ζητηθεί ή σε οποιαδήποτε στιγμή, αλλά δεν μπορεί να προκαλέσει δυσκολίες στον δανειστή

(για παράδειγμα, επιστροφή σε ακατάλληλο χρόνο ή με ακατάλληλο τρόπο) ενάντια στη θέλησή του. Ο δανειζόμενος θα δώσει αποζημίωση για τυχόν φθορές στο αντικείμενο, εκτός εάν πρόκειται για τη φυσική, αναμενόμενη φθορά από τη χρήση του αντικειμένου.

2. Ο δεύτερος τύπος δανείου δημιουργεί περισσότερες υποχρεώσεις και για τα δύο μέρη – κατ' αρχήν, την προσωρινή χρήση της μη χρησιμοποιήσιμης περιουσίας, τουτέστιν, ορίζεται η διάρκεια του δανείου. Το δάνειο είναι χωρίς χρέωση, αλλά είναι αναγκαίο να συμφωνηθεί ο σκοπός χρήσης του αντικειμένου, εκτός εάν συμφωνείται ότι θα χρησιμοποιηθεί με εύλογο τρόπο. Ο δανειζόμενος δεν μπορεί να εκχωρήσει το αντικείμενο σε άλλο πρόσωπο χωρίς την άδεια του δανειστή. Εάν αυτό συμβεί, ο δανειστής μπορεί να αιτηθεί την επιστροφή του αντικειμένου πριν από τη λήξη της συμφωνηθείσας χρονικής διάρκειας του δανείου. Ο δανειστής μπορεί να απαιτήσει από τον δανειζόμενο να επιστρέψει την ιδιοκτησία του νωρίτερα μόνο εφόσον ο δανειζόμενος την χρησιμοποιεί με τρόπο που αντίκειται στη σύμβαση. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα διαπραγμάτευσης της αιτίας πρόωρης εξόφλησης, την οποία ο δανειστής δεν μπορούσε να προβλέψει. Ο δανειστής υποχρεούται να παραδώσει στον δανειζόμενο ένα αντικείμενο σε κατάσταση κατάλληλη προς χρήση και να δώσει οδηγίες για τη χρήση του αντικειμένου, εκτός εάν αυτή είναι ευρέως γνωστή.
3. Ο τρίτος τύπος δανείου είναι μια σύμβαση δια της οποίας ο δανειστής συμφωνεί να παραχωρήσει ένα συγκεκριμένο, αντιπροσωπευτικό πράγμα στον δανειστή και ο δανειστής αναλαμβάνει να επιστρέψει ένα παρόμοιο πράγμα σε βάθος χρόνου. Εάν το ποσό υπόκειται σε τόκο, το επιτόκιο μπορεί επίσης να τεθεί σε διαπραγμάτευση, αλλά αυτό δεν είναι απαραίτητο. Στο δάνειο δεν καθορίζεται ο σκοπός για τον οποίο θα διατεθούν οι δανειζόμενοι πόροι.

Σύμβαση μίσθωσης

Με τη σύμβαση μίσθωσης, ο εκμισθωτής αναλαμβάνει να νοικιάσει κάτι στον ενοικιαστή για προσωρινή χρήση. Ο ενοικιαστής αναλαμβάνει να καταβάλει στον εκμισθωτή ένα τίμημα γνωστό ως ενοίκιο. Το αντικείμενο της μίσθωσης μπορεί να είναι ένα ακίνητο (ή μέρος αυτού) ή ένα κινητό πράγμα. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα

να μισθωθεί κάτι το οποίο θα υπάρξει στο μέλλον, εφόσον είναι δυνατόν να καθοριστεί με επαρκή σαφήνεια κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης.

Η σύμβαση μπορεί να συναφθεί προφορικά μόνο για την ενοικίαση διαμερίσματος και σπιτιού με σκοπό τη διασφάλιση αναγκών στέγασης, όπως προβλέπονται από τον νόμο σε υποχρεωτική έγγραφη μορφή. [The contract can be concluded verbally, only for renting an apartment and a house with a view to securing housing needs prescribed by law in a mandatory written form.]

Η σύμβαση μίσθωσης πρέπει να περιλαμβάνει μια περιγραφή του αντικειμένου της μίσθωσης, την ημερομηνία έναρξης μίσθωσης του αντικειμένου στον ενοικιαστή, την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το αντικείμενο της μίσθωσης κατά τον χρόνο ανάληψής του από τον ενοικιαστή, τον σκοπό της μίσθωσης, την περίοδο για την οποία συμφωνείται, το ύψος του ενοικίου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών (συνηθίζεται η κατάθεση εγγύησης), την πιθανότητα πρόωρης λήξης της μίσθωσης, τη δυνατότητα πραγματοποίησης αλλαγών, κλπ.

Η σύμβαση μίσθωσης μπορεί να συναφθεί για ορισμένο ή απεριόριστο χρονικό διάστημα. Εάν η σύμβαση δεν προσδιορίζει τη συμφωνηθείσα χρονική διάρκεια, η σύμβαση συνάπτεται ως αορίστου χρόνου.

Το ενοίκιο καταβάλλεται σύμφωνα με το συμφωνηθέν τίμημα και όρους. Το ενοίκιο μπορεί επίσης να συμφωνηθεί σε νόμισμα άλλο από την τσέχικη κορώνα, ή, για παράδειγμα, σε τακτικές καταβολές από τον ενοικιαστή.

Εκμισθωτής:

- Έχει το δικαίωμα να διασφαλίσει τις απαιτήσεις του έναντι του ενοικιαστή με το δικαίωμα νόμιμης παρακράτησης
- Παραδίδει ένα αντικείμενο με οτιδήποτε χρειάζεται για την ορθή χρήση αυτού
- Υποχρεούται να εξασφαλίζει στον ενοικιαστή την απρόσκοπτη χρήση του ακινήτου για όλη τη διάρκεια της μίσθωσης
- Δεν ευθύνεται για τυχόν ελαττώματα του μισθωμένου πράγματος, τα οποία κατά τον χρόνο σύναψης της μίσθωσης ήταν γνωστά στα συμβαλλόμενα μέρη και τα οποία δεν παρεμποδίζουν τη χρήση του ακινήτου

Ενοικιαστής:

- Υποχρεούται να χρησιμοποιεί το αντικείμενο ως σωστός οικονομικός φορέας για τον ορισμένο ή τον συνηθισμένο σκοπό και να καταβάλλει το μίσθωμα
- Εάν ένα ελάττωμα πρέπει να αποκατασταθεί από τον εκμισθωτή, ο ενοικιαστής παρεμποδίζεται στη χρήση του ακινήτου και ο εκμισθωτής δεν έχει προχωρήσει στην αποκατάσταση ακόμα και μετά την ενημέρωση από τον ενοικιαστή, ο ενοικιαστής δικαιούται να λάβει εύλογη έκπτωση στο ενοίκιο, ή να αποκαταστήσει το πρόβλημα μόνος του και να διεκδικήσει τα έξοδα
- Έχει υποχρέωση να ειδοποιήσει τον εκμισθωτή ότι το μισθωμένο ακίνητο έχει κάποιο ελάττωμα που πρέπει να αποκατασταθεί από τον εκμισθωτή αμέσως μόλις αυτό ανακαλυφθεί ή διαπιστωθεί
- Έχει υποχρέωση να διευκολύνει τον εκμισθωτή να έχει πρόσβαση και να επιθεωρεί το μισθωμένο ακίνητο για τον σκοπό της εκτέλεσης των απαραίτητων επισκευών ή εργασιών συντήρησης. Ο εκμισθωτής οφείλει να ενημερώνει τον ενοικιαστή εγκαίρως για την επιθεώρηση.

Πίστωση/ Δάνειο

Ο ΑΚ δεν ορίζει τυπικές προϋποθέσεις για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, οπότε μπορεί να συναφθεί και προφορικά. Μια σύμβαση πίστωσης/δανείου είναι μια σύμβαση ενέχυρου, καθώς ο δανειστής δικαιούται να εισπράξει τόκο. Πρόκειται για σύμβαση κοινή συναινέσει. Ο πιστωτής αναλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους που συμφωνούνται από τα μέρη, να παρέχει στον δανειζόμενο κατ' απαίτηση πόρους έως ένα ορισμένο μέγιστο ποσό.

Το δάνειο μπορεί επίσης να συμφωνηθεί ως εχέγγυο για ορισμένη χρήση. Αθέτηση αυτής της υποχρέωσης δημιουργεί δικαίωμα του πιστωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Εάν δεν συμφωνείται χρόνος επιστροφής των πόρων, θα επιστρέφονται εντός ενός μήνα αφότου ζητηθούν.

Παρακαταθήκη

Στο πλαίσιο της παρακαταθήκης, ο θεματοφύλακας παραλαμβάνει από τον παρακαταθέτη ένα πράγμα προς φύλαξη. Το αντικείμενο της παρακαταθήκης μπορεί να είναι είτε ένα πράγμα ιδιοκτησίας τρίτου, είτε κάτι δικό του. Για να υπάρχει υποχρέωση φύλαξης, είναι απαραίτητο να έχει οριστεί σχετική συμφωνία μεταξύ των

μερών. Για παράδειγμα, ένα ξεχασμένο παλτό σε ένα εστιατόριο δεν συνιστά πράγμα σε παρακαταθήκη.

Σύμβαση μεταφοράς

Η σύμβαση μεταφοράς ορίζει τη σχέση μεταξύ του επιβάτη (αποστολέα) και του μεταφορέα. Σε περίπτωση που υπάρχει αλλοδαπό στοιχείο, τουτέστιν, πρόκειται για διασυνοριακή μεταφορά, το περιεχόμενο της συμβατικής σχέσης συνήθως διέπεται από διεθνείς συνθήκες, όπως η Σύμβαση περί Διεθνούς Οδικής Μεταφοράς Εμπορευμάτων (Σύμβαση CMR).

Ο ΑΚ αναφέρεται στους λεγόμενους κανόνες μεταφορών που μπορεί να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, έγγραφα μεταφοράς, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του επιβάτη και του μεταφορέα κατά τη διάρκεια της μεταφοράς. Οι συμβάσεις για τη μεταφορά προσώπων και πραγμάτων δεν είναι απαραίτητο να είναι έγγραφες. Εάν ένας μεταφορέας μεταφέρει ένα πράγμα, έχει το δικαίωμα να απαιτήσει από τον αποστολέα να επιβεβαιώσει την ανάθεση της αποστολής.

Οι βασικοί όροι της σύμβασης για τη μεταφορά επιβατών είναι ο καθορισμός του μεταφορέα και του επιβάτη, η έναρξη και η λήξη της μεταφοράς και η υποχρέωση του επιβάτη να καταβάλλει το κόστος μεταφοράς. Σε περίπτωση μεταφοράς ενός πράγματος, τα βασικά στοιχεία της σύμβασης είναι ο καθορισμός του αποστολέα και της αποστολής, ο τόπος αποστολής, ο τόπος προορισμού και η υποχρέωση του αποστολέα να καταβάλλει τα μεταφορικά έξοδα.

Ο βασικός κανόνας για ευθύνη αποζημίωσης της αποστολής είναι ότι ο μεταφορέας είναι υπεύθυνος για φθορές που είναι επιζήμιες για την επαγγελματική φροντίδα, από τη στιγμή της παραλαβής μέχρι τη στιγμή της εκφόρτωσης στον τόπο παράδοσης. Σε περίπτωση συμβάντος απώλειας, ο μεταφορέας έχει υποχρέωση ειδοποίησης.

Σύμβαση έργου

Με τη σύμβαση έργου, ο εργολάβος αναλαμβάνει να εκτελέσει το έργο με δικά του έξοδα για λογαριασμό του πελάτη και ο πελάτης αναλαμβάνει να παραλάβει το έργο και να πληρώσει το τίμημα για αυτό.

Για να καθοριστεί αν πρόκειται για σύμβαση έργου ή για σύμβαση πώλησης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορα στοιχεία:

1. Υλικά – εάν το πράγμα είναι φτιαγμένο από υλικά τα οποία αγοράστηκαν κυρίως από τον πελάτη, ή η εργασία κυριαρχεί επί του υλικού, τότε είναι σύμβαση έργου.
2. Η φύση του αντικειμένου προς εκτέλεση – σε περίπτωση συντήρησης, αποκατάστασης ή τροποποίησης του πράγματος, είναι σύμβαση έργου.

Η σύμβαση έργου δεν χρειάζεται να είναι έγγραφη για να είναι έγκυρη. Τα βασικά στοιχεία της σύμβασης έργου είναι ο καθορισμός του εργολάβου και του πελάτη, οι προδιαγραφές του έργου και η υποχρέωση καταβολής του τιμήματος για το έργο.

Εάν η ελαττωματική εκτέλεση οδηγεί σε αθέτηση της σύμβασης, ο πελάτης δικαιούται:

- Να εξαλειφθεί το ελάττωμα, με την παράδοση ενός νέου πράγματος χωρίς ελάττωμα ή με την προμήθεια του υπολειπόμενου στοιχείου
- Την αφαίρεση του ελαττώματος με την επιδιόρθωση του πράγματος
- Μια εύλογη έκπτωση στο τίμημα του έργου
- Να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση

ΛΗΞΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Η **εκπλήρωση** είναι ένας τυπικός τρόπος λήξης μιας συμβατικής δέσμευσης. Η εκπλήρωση πρέπει να γίνεται κατά τον συμφωνημένο τρόπο και τόπο. Το ζητούμενο προς επίτευξη θα προκύψει από τη σύμβαση που έχει συναφθεί, με τον δανειζόμενο να υποχρεούται να εκτελέσει μόνο ότι έχει συμφωνηθεί και τον δανειστή να μην μπορεί να τον υποχρεώσει να παρέχει οτιδήποτε παραπάνω. Ο πιστωτής δεν μπορεί να υποχρεωθεί από τον οφειλέτη να αποδεχθεί κάποια άλλη εκπλήρωση. Τα μέρη μπορούν να συνεννοηθούν η υποχρέωση να εκπληρωθεί με διάφορους τρόπους – έκδοση λογαριασμών, επιταγών, εγγυητικών επιστολών. Ο δανειζόμενος πρέπει να αποπληρώσει το δάνειό του αναλαμβάνοντας τα έξοδα και τον κίνδυνο, ορθά και εγκαίρως.

Εάν το μέρος αυτό δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, πρόκειται για πλημμελή εκτέλεση της σύμβασης. Η πλημμελής εκτέλεση μπορεί να είναι νομική ή έμπρακτη. Νομικό σφάλμα – εάν ένα τρίτο μέρος ασκήσει δικαίωμα στο αντικείμενο της

εκτέλεσης χωρίς να γνωρίζει τον αγοραστή. Ελαττωματική ανεπάρκεια – εάν η παρεχόμενη εκτέλεση είναι ελλιπής ως προς χαρακτηριστικά που έχουν οριστεί ή συμφωνηθεί από τα μέρη, και εδώ μιλάμε για εμπράγματα ελαττώματα. Η ευθύνη για ελαττώματα εξαρτάται από το κατά πόσον τα ελαττώματα μπορούν να αφαιρεθούν ή να αποκατασταθούν. Για αφαιρούμενα ελαττώματα, ο ειδοχέας μπορεί να αιτηθεί την επιδιόρθωση ή προσθήκη απόντος πράγματος, ή να ασκήσει το δικαίωμά του για έκπτωση επί της τιμής. Σε περίπτωση ελαττωμάτων που δεν μπορούν να αποκατασταθούν και το αντικείμενο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σωστά, ο αγοραστής δικαιούται να ζητήσει εύλογη έκπτωση στην τιμή των προϊόντων ή, εάν είναι αναγκαίο, να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και να απαιτήσει επιστροφή χρημάτων.

Εάν κάποιος από τα μέρη δεν εξοφλήσει το χρέος του εγκαίρως και ορθά, καθίσταται υπερήμερο. Σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων, το άλλο μέρος έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, τερματίζοντας την υποχρέωση.

Άλλοι τρόποι εκπλήρωσης υποχρεώσεων είναι ο συμψηφισμός συμβάσεων (όταν τα μέρη έχουν αμοιβαίες, παρόμοιες υποχρεώσεις να εκτελέσουν), καταγγελία με καταβολή αποζημίωσης, συγχώνευση του προσώπου του πιστωτή και του οφειλέτη, άφεση χρέους, καταγγελία, παραίτηση, διαδοχική αδυναμία εκπλήρωσης, και θάνατος του πιστωτή ή του οφειλέτη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με τη σύμβαση, τα μέρη εκφράζουν τη βούληση να εγκαθιδρύσουν μια δέσμευση μεταξύ τους και να ρυθμίσουν τα περιεχόμενα της σύμβασης. Η εκτέλεση του αντικειμένου της υποχρέωσης πρέπει να έχει τη φύση της ιδιοκτησίας και να αντιστοιχεί στο συμφέρον του πιστωτή, ακόμη κι εάν αυτό το συμφέρον δεν είναι απλά ιδιοκτησία. Η υποχρέωση προκύπτει από μια σύμβαση, από μια ενέργεια μη νόμιμης συμπεριφοράς, ή από μια άλλη νόμιμη ενέργεια που είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τον νόμο.

Η διαδικασία σύναψης σύμβασης έχει δύο βήματα, τουτέστιν την πρόταση για σύναψη σύμβασης (προσφορά) και τη συναίνεση στην πρόταση (αποδοχή). Ο προσφέρων και

το άτομο που αποδέχεται την πρόταση (αποδέκτης) εμφανίζονται στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης.

Μια σύμβαση είναι άκυρη όταν κάποιος καταχράται την αναστάτωση, έλλειψη εμπειρίας, διανοητική αδυναμία, ενθουσιασμό ή άγνοια κινδύνου του άλλου μέρους και δίνει στον εαυτό του ή σε άλλον την υπόσχεση να παρέχει μια συναλλαγή της οποίας η αξία είναι διογκωμένη. [and gives to himself or to another promise or to provide a transaction whose value is to grossly meet one another]

Από τη δέσμευση, ο πιστωτής έχει δικαίωμα σε μια συγκεκριμένη αξίωση έναντι του δανειζόμενου, και ο δανειζόμενος υποχρεούται να ικανοποιήσει αυτό το δικαίωμα αποπληρώνοντας το χρέος. Σύμφωνα με την υποχρέωση, ο δανειζόμενος υποχρεούται να δώσει κάτι, να κάνει κάτι, να απέχει ή να ανεχθεί κάτι, και ο πιστωτής έχει το δικαίωμα να το απαιτήσει από αυτόν.

Οι πιο κοινοί τύποι συμβάσεων περιλαμβάνουν, ενδεικτικά, συμβάσεις αγοράς, δανείου, μίσθωσης, παρακαταθήκης, μεταφοράς, και έργου.

Οι τρόποι λήξης της υποχρέωσης περιλαμβάνουν την εκπλήρωση, τη συμφωνία, τον συμψηφισμό (εφόσον τα μέρη έχουν αμοιβαίες δεσμεύσεις να εκτελέσουν ίδιου τύπου υποχρεώσεις), καταγγελία με καταβολή αποζημίωσης, συγχώνευση του προσώπου του πιστωτή και του οφειλέτη, άφεςη χρέους, καταγγελία, παραίτηση, διαδοχική αδυναμία εκπλήρωσης, και θάνατος του πιστωτή ή του οφειλέτη

ΚΟΥΙΖ

- 1. Η σύμβαση γενικά νοείται ως μια έκφραση βούλησης τουλάχιστον 3 σελίδων;**
 - A. Ναι**
 - B. Όχι**
- 2. «Η εκτέλεση που αποτελεί το αντικείμενο της υποχρέωσης δεν είναι αναγκαίο να έχει τη φύση της ιδιοκτησίας και να αντιστοιχεί στα συμφέροντα του πιστωτή.» Αυτή η πρόταση είναι σωστή;**
 - A. Ναι**
 - B. Όχι**

3. *Η υποχρέωση μπορεί να προκύψει:*
- A. *Από μια σύμβαση*
 - B. *Από μια σύμβαση, από μια ενέργεια μη νόμιμης συμπεριφοράς, ή από μια άλλη νόμιμη ενέργεια που είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τον νόμο*
 - Γ. *Από ένα αδίκημα*
4. *Συμπληρώστε τη φράση: «Στη διαδικασία σύναψης σύμβασης, το πρόσωπο που προτείνει την προσφορά είναι.....»*
5. *Ο δανειζόμενος υποχρεούται:*
- A. *Να δώσει κάτι*
 - B. *Να κάνει κάτι*
 - Γ. *Να απέχει από κάτι ή να ανεχτεί κάτι, και ο πιστωτής έχει το δικαίωμα να το απαιτήσει από αυτόν*
6. *Μπορεί να συναφθεί σύμβαση χωρίς τιμή αγοράς, σε περίπτωση σύμβασης πώλησης κινητής περιουσίας;*
- A. *Ναι*
 - B. *Όχι*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

NOVOTNÝ, Petr a kol. New Civil Code, Contract Law. Prague: Grada, 2014. p. 230

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast4-hlava1-dil7>

ONDREJOVÁ, Dana. Guide to Contract Making. Prague: Wolters Kluwer, 2017. P. 456

KINDL, Milan. Securing and consolidating debts. Prague: C.H. Beck, 2016. p. 510

3.

Ενότητα 2

Εργατικό Δίκαιο

Κάθε μέρα, ένα εκατομμύριο άνθρωποι στην Τσεχία έρχονται σε επαφή με το εργατικό δίκαιο. Το πρώτο κείμενο στην επικράτεια της σημερινής Δημοκρατίας της Τσεχίας που περιλάμβανε και νομικές όψεις της εργασίας ήταν το «*Iusregalemontanorum*»—ο ανώτατος κώδικας του βασιλιά Βέντσεσλας Β', από τα έτη 1300-1305¹. Ιστορικά, το εργατικό δίκαιο προέκυψε από την ανάγκη να προστατευτεί το πιο αδύναμο μέρος – ο εργαζόμενος. Συνολικά, οι υποχρεώσεις που διέπονται από το εργατικό δίκαιο προσδιορίζονται ως σχέσεις εργασίας και διέπονται από τον Εργατικό Κώδικα, τον Νέο Αστικό Κώδικα και τον Νόμο περί απασχόλησης. Ο Εργατικός Κώδικας ορίζει τις βασικές αρχές των σχέσεων εργασίας και εκφράζει αξίες που προστατεύουν τη δημόσια τάξη²:

1. ειδική νομική προστασία του καθεστώτος του εργαζόμενου,
2. ικανοποιητικές και ασφαλείς συνθήκες εργασίας,
3. δίκαιη ανταμοιβή του εργαζόμενου,
4. σωστή εκτέλεση της εργασίας από τους εργαζόμενους, σύμφωνα με τα νόμιμα συμφέροντα του εργοδότη,
5. ισότιμη μεταχείριση των εργαζόμενων και απαγόρευση των διακρίσεων μεταξύ τους.

Αυτές οι σχέσεις εργασίας ισχύουν τόσο ατομικά, όσο και συλλογικά. Η διαφορά μεταξύ τους είναι τα υποκείμενα μεταξύ των οποίων προκύπτουν δικαιώματα και υποχρεώσεις. Εάν πρόκειται για έναν εργοδότη και έναν εργαζόμενο, τότε μιλάμε για ατομική σχέση εργασίας. Εάν τα υποκείμενα είναι ένα σωματείο εργαζόμενων και ένας εργοδότης (ή μια εργοδοτική ένωση), τότε μιλάμε για συλλογικές σχέσεις εργασίας. Στη συνέχεια θα εστιάσουμε κυρίως σε ατομικές σχέσεις εργασίας.

Οι ατομικές σχέσεις εργασίας χωρίζονται σε κύριες και δευτερεύουσες, ανάλογα με το νομικό υπόβαθρο που τις διέπει. Κύριες σχέσεις εργασίας είναι αυτές που βασίζονται σε μια σύμβαση εργασίας ή σε ένα συμφωνητικό εργασίας εκτός πρόσληψης. Σε κάθε άλλη περίπτωση, πρόκειται για δευτερεύουσες σχέσεις εργασίας, για παράδειγμα μια πράξη παράνομης συμπεριφοράς που εδραιώνει υποχρέωση ενός μέρους για αποζημίωση ζημιών, ή σε περίπτωση θανάτου ενός εργαζόμενου όταν προκύπτει ζήτημα νομικής ευθύνης μεταξύ του εργοδότη και του/της επιζώντος συζύγου (το αντικείμενο της υποχρέωσης είναι τα οικονομικά δικαιώματα του εργαζόμενου έναντι του εργοδότη του κατά τον χρόνο θανάτου).

Το εργατικό δίκαιο βασίζεται στον κανόνα ότι σχέσεις εργασίας μπορούν να συναφθούν μόνο με την ελεύθερη βούληση και συναίνεση του ατόμου και του εργοδότη. Έως τη δημιουργία εργατικού δικαίου, η σχέση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών είναι ισότιμη. Το τσέχικο εργατικό δίκαιο αναγνωρίζει δύο

¹BĚLINA, Miroslav. Employment Law. 4th edition. Prague: C.H.Beck, 2010. 624p.

² Law no. 262/2006 Codex.: Labor code.

τρόπους εγκαθίδρυσης μιας σχέσης εργασίας, μέσω σύμβασης εργασίας και μέσω διορισμού.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στις περισσότερες περιπτώσεις, η σχέση εργασίας βασίζεται σε σύμβαση εργασίας. Η εδραίωση μιας σχέσης εργασίας μέσω διορισμού είναι μια ασυνήθιστη πρακτική που προκύπτει από επιλογή της αρμόδιας αρχής.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, εργοδότες και εργαζόμενοι συμμετέχουν σε ατομικές σχέσεις εργασίας. Ο εργοδότης μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Εάν ο εργοδότης είναι φυσικό πρόσωπο, η ικανότητα του φυσικού προσώπου να έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις στο πλαίσιο σχέσεων εργασίας ως εργοδότης, δηλαδή νομικό πρόσωπο, προκύπτει εκ γενετής. Το νομικό πρόσωπο που ενεργεί ως εργοδότης μπορεί να είναι ένα φυσικό πρόσωπο που είναι κατάλληλο. Η συννομιμοποίηση προκύπτει από το 18^ο έτος της ηλικίας ή μέσω γάμου. Συχνότερα, ωστόσο, ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, ειδικότερα μια επιχείρηση. Εργοδότης μπορεί να είναι και η Δημοκρατία της Τσεχίας, ως κράτος. Σε αυτή την περίπτωση, η σχετική οργανωτική μονάδα είναι το κράτος.

Εργαζόμενος μπορεί να είναι μόνο ένα φυσικό πρόσωπο που διαθέτει δικαιοπρακτική ικανότητα και που είναι τουλάχιστον 15 ετών. Άτομα κάτω των 15 ετών και όσοι δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση μπορούν να εκτελούν καλλιτεχνικές, πολιτιστικές, αθλητικές ή διαφημιστικές δραστηριότητες υπό τους όρους που παρατίθενται στον Νόμο περί Απασχόλησης.

Ο εργοδότης δεν περιορίζεται στην επιλογή των εργαζόμενων, αποτελεί εσωτερική του υπόθεση. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών, ένα πρόσωπο δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα στην εργασία λόγω της φυλής, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της γλώσσας, των θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων, της συμμετοχής σε πολιτικά κινήματα, εργατικά σωματεία και άλλες οργανώσεις, της κατάστασης της υγείας ή της οικογενειακής κατάστασης. Ο εργοδότης, πριν από την έναρξη της απασχόλησης, δικαιούται να ζητήσει από τον εργαζόμενο μόνο δεδομένα που σχετίζονται με τη σύναψη της σύμβασης εργασίας. Ο Εργατικός Κώδικας απαριθμεί τα δεδομένα προσωπικής φύσης που δεν σχετίζονται άμεσα με την εκτέλεση της εργασίας και της σχέσης εργασίας και συνεπώς ο εργοδότης δεν δικαιούται να τα ζητήσει:

- Εγκυμοσύνη
- Οικογενειακή και περιουσιακή κατάσταση
- Σεξουαλικός προσανατολισμός
- Καταγωγή
- Συμμετοχή σε εργατικό σωματείο

- Συμμετοχή σε πολιτικό κόμμα ή κίνημα
- Σχέση με την εκκλησία ή με θρησκευτικές οργανώσεις
- Ποινικό μητρώο

Ο εργοδότης δεν επιτρέπεται να αποκτήσει αυτές τις πληροφορίες ακόμα και από τρίτα μέρη. Η μόνη περίπτωση όπου ο εργοδότης δύναται να ζητήσει τέτοιες πληροφορίες είναι εάν συνδέονται με τη φύση της εργασίας που θα εκτελείται. Από την άλλη, ο εργοδότης υποχρεούται, πριν από τη σύναψη της σύμβασης εργασίας, να κοινοποιήσει στο φυσικό πρόσωπο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας, και τους όρους και τις προϋποθέσεις της αμοιβής που θα δίνεται από τον εργοδότη. Επίσης, ο εργοδότης υποχρεούται να διασφαλίζει, σε ορισμένες θεσμικά καθορισμένες περιπτώσεις, ότι το άτομο θα υποβληθεί σε αρχικό ιατρικό έλεγχο (για παράδειγμα, για νυχτερινή εργασία) πριν από την εγκαθίδρυση της σχέσης εργασίας. Με την εγκαθίδρυση σχέσης εργασίας, ο εργοδότης δημιουργεί έναν φάκελο προσωπικού για τον εργαζόμενο, τον οποίο αυτός/αυτή πρέπει να διατηρεί για τον εαυτό του/της, για εργαζόμενους και Αρχές που δικαιούνται να ζητήσουν κάποιες πληροφορίες (δικαστήρια, αστυνομία, επιθεώρηση εργασίας, κ.α.). Αυτός ο φάκελος προσωπικού περιλαμβάνει:

- Όνομα, επώνυμο, τίτλο, ημερομηνία και τόπο γέννησης, μόνιμη διεύθυνση, εθνικότητα
- Αριθμός ταυτότητας
- Αποδεικτικά της εγκαθίδρυσης, τροποποίησης και λύσης της σχέσης εργασίας
- Αντίγραφο από έγγραφα προηγούμενης απασχόλησης
- Στοιχεία προσόντων
- Στοιχεία ιατρικής καταλληλότητας για εργασία – ιατρική έκθεση από την προκαταρκτική προληπτική εξέταση
- Στοιχεία ιατρικής καταλληλότητας

Ο πιο κοινός τρόπος εγκαθίδρυσης σχέσης εργασίας είναι η σύναψη σύμβασης εργασίας, αλλά από αυτό δεν συνάγεται απασχόληση. Η σύμβαση εργασίας είναι μια διμερής νομική πράξη που αποτελείται από την ταυτόχρονη δήλωση του φυσικού προσώπου και του εργοδότη ότι συνάπτουν σχέση εργασίας.

Η σύμβαση εργασίας πρέπει να πληροί βασικές νομικές προϋποθέσεις, πρέπει να συνάπτεται εγγράφως και κάθε μέρος πρέπει να λαμβάνει ένα αντίγραφο της σύμβασης. Η σχέση εργασίας μπορεί επίσης να βασίζεται σε μια σύμβαση εργασίας με προφορική διαπραγματεύση, εφόσον τα μέρη έχουν ήδη ξεινήσει να πληρούν τα περιεχόμενά της.

Η μη συμμόρφωση με την έγγραφη μορφή της σύμβασης εργασίας μπορεί να επιφέρει κυρώσεις. Η σύμβαση εργασίας πρέπει να έχει συναφθεί πριν από την είσοδο του

εργαζόμενου στην εργασία ή το αργότερο την ημερομηνία έναρξης της εργασίας και προτού αυτή ξεκινήσει. Η σύμβαση εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει:

1. το είδος της εργασίας που θα εκτελείται από τον εργαζόμενο για τον εργοδότη,
2. τον τόπο ή τους τόπους όπου θα εκτελείται η εργασία,
3. την ημερομηνία έναρξης της εργασίας.

Εάν τα μέρη δεν συμφωνήσουν σε αυτά τα θέματα, η σύμβαση εργασίας δεν συνάπτεται.

Ο προσδιορισμός του είδους εργασίας προϋποθέτει τον προσδιορισμό των επιμέρους εργασιών που ο εργαζόμενος αναλαμβάνει να εκτελεί και δεν είναι υποχρεωμένος να εκτελεί εργασίες οποιουδήποτε άλλου είδους. Με άλλα λόγια, το είδος της εργασίας είναι η απασχόληση σε μια θέση που καθορίζεται από την ταυτόχρονη έκφραση της βούλησης των συμβαλλόμενων μερών. Το είδος της εργασίας μπορεί να είναι ευρύ ή περιορισμένο, καθώς δεν υπάρχει νομικός προσδιορισμός για το πώς ακριβώς πρέπει να καθορίζεται. Ο τόπος της εργασίας μπορεί επίσης να οριστεί ευρύτερα (περιφέρεια), ειδικότερα (συγκεκριμένη διεύθυνση), ή με άλλον τρόπο. Η τελευταία απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ημέρα πρώτης προσέλευσης στην εργασία, η οποία μπορεί να προσδιορίζεται ως μια συγκεκριμένη ημερομηνία ή με άλλον τρόπο, για παράδειγμα την ημέρα μετά από την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του εργαζόμενου. Ο καθορισμός της ημέρας πρώτης προσέλευσης στην εργασία είναι σημαντικός, καθώς αυτή είναι εργάσιμη ημέρα. Εάν ο εργαζόμενος δεν προσέρθει στη δουλειά την καθορισμένη μέρα χωρίς να υφίσταται κάποιος φραγμός ή κώλυμα, ή ο εργοδότης δεν ενημερωθεί για τυχόν τέτοιο κώλυμα εντός μίας εβδομάδας, ο εργοδότης δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας.

Σε ορισμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει υποχρέωση σύναψης σύμβασης εργασίας σε έγγραφη μορφή, οπότε ο εργοδότης υποχρεούται να ενημερώσει τον εργαζόμενο εγγράφως για το περιεχόμενο της σχέσης εργασίας.

Στην Τσεχία, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οποιοσδήποτε πολίτης άλλης χώρας-μέλους μπορεί να εργαστεί. Διαχωρίζουμε τρεις κατηγορίες αλλοδαπών των οποίων το νομικό καθεστώς ρυθμίζεται διαφορετικά. Αλλοδαποί είναι:

- Μόνιμοι κάτοικοι κάτοχοι άδειας παραμονής στην Τσεχία. Το καθεστώς τους αποδεικνύεται αφού κλείσουν το 15^ο έτος της ηλικίας τους με πιστοποιητικό άδειας παραμονής που εκδίδεται από την Αστυνομία της Τσεχίας. Αυτοί οι αλλοδαποί θεωρούνται ότι εργάζονται ως πολίτες της Τσεχίας. Δεν χρειάζονται άδεια εργασίας και, με εξαίρεση συγκεκριμένα επαγγέλματα για τα οποία ο νόμος απαιτεί τσέχικη υπηκοότητα (π.χ. δημόσιοι υπάλληλοι), δεν έχουν περιορισμό στην επιλογή απασχόλησης.
- Πολίτες κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους. Αυτοί οι πολίτες που βρίσκονται σε σχέσεις εργασίας στην Τσεχία υπόκεινται στο ίδιο νομικό καθεστώς όπως οι πολίτες της Τσεχίας. Συνεπώς, οι πολίτες κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Τσεχία δεν χρειάζονται άδεια εργασίας και έχουν δικαίωμα παραμονής όσο διαρκεί η εργασία τους.

Παρομοίως, ως πολίτες ΕΕ θεωρούνται και οι πολίτες κρατών-μελών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΕΧ), της Νορβηγίας, της Ισλανδίας και του Λιχτενστάιν. Επίσης, άδεια εργασίας δεν χρειάζονται οι πολίτες της Ελβετίας.

- Πολίτες τρίτων χωρών. Αυτοί οι αλλοδαποί χρειάζονται άδεια εργασίας από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας για να προσληφθούν και για όλη τη διάρκεια της απασχόλησής τους στην Τσεχία. Εξαιρέσεις αποτελούν περιπτώσεις όπου γίνεται άλλος διακανονισμός βάσει διεθνών συμφωνιών στις οποίες συμμετέχει η Τσεχία. Οι αλλοδαποί αυτοί πρέπει επίσης να κατέχουν άδεια παραμονής προκειμένου να εργαστούν. Αυτή εκδίδεται από το Τμήμα Αλλοδαπών σε συνέχεια αιτήματος που συνοδεύεται από άδεια εργασίας.

Απόδοση κατά προσέγγιση:

Για πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλοδαπούς που δεν χρειάζονται άδεια εργασίας για να εργαστούν (για παράδειγμα, μόνιμοι κάτοικοι, αιτούντες άσυλο, ή κάτοικοι), ο εργοδότης ή το νομικό ή φυσικό πρόσωπο στο οποίο αυτά τα άτομα υπάγονται ως εργοδότη αλλοδαπών με βάση μια σύμβαση εργασίας οφείλει να ενημερώσει τη σχετική διεύθυνση επιθεώρησης εργασίας εγγράφως το αργότερο κατά την ημερομηνία πρώτης προσέλευσής τους στην εργασία. Παρόμοια υποχρέωση ενημέρωσης έχει ο εργοδότης και στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της απασχόλησης, ο εργαζόμενος δεν έχει πλέον υποχρέωση έκδοσης άδειας εργασίας. Ο εργοδότης οφείλει να παράσχει τη σχετική ενημέρωση εντός 10 ημερών από την ημερομηνία οπότε ο εργαζόμενος δεν χρειάζεται πλέον άδεια εργασίας.

[If a citizen of the European Union or a foreigner who is not required to enter the work without work permit (for example, a permanent resident, an asylum-seeker, a resident), is the employer or the legal or natural person to which those natural persons are entitled the foreign employer is sent on the basis of an employment contract, is obliged to do so to inform the relevant labor office in writing at the latest on the day of their arrival work. A similar obligation applies to cases where the duration of employment occurs the fact that these people no longer need work permits. This obligation to inform the employer must be fulfilled within 10 calendar days from the date, when there is a fact that does not require a work permit.]

Οι έγγραφες πληροφορίες περιλαμβάνουν τα δεδομένα που φυλάσσονται στα αρχεία που υποχρεούται να τηρεί ο εργοδότης. Ο εργοδότης ή το νομικό ή φυσικό πρόσωπο στο οποίο αυτά τα άτομα υπάγονται ως εργοδότη αλλοδαπών [towhomthosepersonswereentitledforeignemployer] σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας, υποχρεούται, εντός 10 ημερών το αργότερο, να ενημερώσει την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας για τον τερματισμό της σχέσης εργασίας ή του διορισμού.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από τη σκοπιά του προσδιορισμού των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του εργαζόμενου και του εργοδότη, οι συνθήκες εργασίας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τη διάρκεια της σχέσης εργασίας, με το πρόσωπο του εργοδότη, τον τόπο εργασίας, τον τρόπο εγκαθίδρυσης και τον αριθμό των εργασιμων ωρών. Με βάση τη διάρκεια της σχέσης εργασίας, κατηγοριοποιούμε την απασχόληση σε ορισμένου και αορίστου χρόνου. Μια άτυπη μορφή απασχόλησης με την ευρεία έννοια αναφέρεται σε εκείνες τις σχέσεις εργασίας που δεν είναι αορίστου χρόνου ή είναι μερικής απασχόλησης. Στην πράξη, ωστόσο, η έννοια της άτυπης απασχόλησης εφαρμόζεται πιο στενά, ανεξάρτητα από τον τύπο απασχόλησης και τη διάρκεια της σχέσης εργασίας. Το βασικό χαρακτηριστικό είναι το πιο χαλαρό κανονιστικό πλαίσιο αυτών των μορφών σχέσεων εργασίας, όπου τα μέρη έχουν μεγαλύτερο βαθμό ελευθερίας.³ Η έννοια του «άτυπου» υποδεικνύει ότι πρόκειται για κάτι ασυνήθιστο. Ωστόσο, η απασχόληση ορισμένου χρόνου έχει έντονη παρουσία στην αγορά εργασίας. Στην Τσεχία, σχεδόν 10% των εργαζόμενων ηλικίας 15-64 ετών έχουν σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, και το ποσοστό αυτό είναι υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.⁴ Συνεπώς, είναι υπό συζήτηση κατά πόσον οι σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως άτυπη απασχόληση. Στις περισσότερες σχετικές δημοσιεύσεις, αυτό ισχύει. Οι σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ρυθμίζονται από τον Εργατικό Κώδικα. Η διαφορά από την απασχόληση αορίστου χρόνου είναι ως προς τον καθορισμό της μελλοντικής διάρκειας της εργασιακής σχέσης.⁵ Είναι σαφές ότι ο νόμος ευνοεί τις σχέσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Επιτός εάν η διάρκεια της απασχόλησης έχει συμφωνηθεί ρητά, υφίσταται ακαταμάχητο νομικό τεκμήριο ότι η σχέση εργασίας συμφωνείται αορίστου χρόνου.⁶ Η προτίμηση για τη σύναψη σχέσεων εργασίας αορίστου χρόνου εντοπίζεται επίσης στο πλαίσιο τροποποίησης της σχέσης εργασίας, από ορισμένου σε αορίστου χρόνου.

Η προτίμηση για συμβάσεις απασχόλησης αορίστου χρόνου είναι συνέπεια της αρχής για ειδική νομική προστασία των εργαζόμενων που διέπεται από τον Εργατικό Κώδικα. Ωστόσο, η απασχόληση ορισμένου χρόνου δεν μπορεί να εξαιρεθεί εντελώς από την έννομη τάξη καθώς ενθαρρύνει την ευελιξία στην αγορά εργασίας. Συνεπώς, η διαπραγματεύση της διάρκειας της σχέσης εργασίας δεν αποτελεί ουσιώδες μέρος της σύμβασης εργασίας και έγκειται αποκλειστικά στα συμβαλλόμενα μέρη κατά πόσον θα συνάψουν μια σύμβαση ορισμένου χρόνου ή όχι. Ο σκοπός σύναψης συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου είναι να διασφαλίζεται η διάρκεια της σχέσης εργασίας.

³PICHR, Jan. Generally, atypical forms of employment. In: PICHR, Jan; MORÁVEK, Jakub. (eds.) *Atypical employment - the way to higher employment?* Prague: Wolters Kluwer, 2015, p. 13-14.

⁴Employment statistics. *Eurostat: Statistics Explained* [online]. 2015 [cit. 30. 01. 2018].

⁵GALVAS, Milan a kol. *Employment Law*. 2nd edition. Brno: Masarykova univerzita, 2015, p. 259.

⁶KOTTNAUER, Antonín. *Labor law in practice. Basic Labor Relations and Recodification*. Prague: Leges, 2014, p. 158

Σε πολλές περιπτώσεις, ο εργοδότης αδυνατεί να προσφέρει στον εργαζόμενο μια σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν λειτουργικοί λόγοι, το συγκεκριμένο έργο του εργαζόμενου είναι ορισμένης διάρκειας, ή πρόκειται για κάλυψη άδειας μητρότητας. Επίσης, με τη σύναψη μιας σύμβασης ορισμένου χρόνου, η δοκιμαστική περίοδος πρακτικά υποκαθίσταται.

Σε πολλές περιπτώσεις, ωστόσο, συνάπτονται συμβάσεις ορισμένου χρόνου μόνο λόγω της καλύτερης διαπραγματευτικής θέσης του εργοδότη. Ο εργοδότης έχει μια χαλαρή συνθήκη σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας, όπως θα αναλυθεί σε επόμενα κεφάλαια. Επίσης, η σύναψη σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου συμφέρει τους εργοδότες περισσότερο όσον αφορά την αποζημίωση καταγγελίας σύμβασης, καθώς η καταγγελία τέτοιας σύμβασης δεν προβλέπει αποζημίωση.

Εφόσον τα μέρη συμφωνήσουν μια διάρκεια της σχέσης εργασίας, πρόκειται για σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου. Αυτός ο διακανονισμός είναι συνήθως μια σύμβαση εργασίας, αλλά μπορεί να ρυθμιστεί και σε ξεχωριστή σύμβαση. Η ορισμένη διάρκεια της σχέσης εργασίας δεν μπορεί να είναι για περισσότερο από 3 χρόνια. Έτσι, η διάρκεια της σχέσης εργασίας μπορεί να συμφωνηθεί έως μια ορισμένη ημερομηνία (π.χ. έως 1^η Ιανουαρίου 2018), ή με τον προσδιορισμό μιας χρονικής διάρκειας (π.χ. για 7 μήνες). Τα μέρη μπορούν επίσης να διαπραγματευτούν τη διάρκεια της σχέσης εργασίας με βάση δεδομένα που δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Ωστόσο, τέτοια δεδομένα πρέπει να μπορούν να οριστούν αντικειμενικά.

Ο λόγος για τη σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου είναι συχνά η αδυναμία απασχόλησης εργαζόμενων για αόριστο χρονικό διάστημα για διάφορους λόγους και η έλλειψη θέσεων εργασίας. Στην πράξη, η δοκιμαστική περίοδος συνήθως υποκαθίσταται από μια σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Ωστόσο, μπορεί να συμφωνηθεί ταυτόχρονα με μια σύμβαση ορισμένου χρόνου. Ο Εργατικός Κώδικας ρυθμίζει τη δοκιμαστική περίοδο και ορίζει ότι η δοκιμαστική περίοδος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 3 μήνες από την έναρξη της σχέσης εργασίας, ή 6 μήνες από [the head of the employee]. Η δοκιμαστική περίοδος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ήμισυ της διάρκειας μιας σχέσης εργασίας ορισμένου χρόνου. Εάν η δοκιμαστική περίοδος συμφωνηθεί με μεγαλύτερη από τρίμηνη διάρκεια, θα είναι άκυρη. Ωστόσο, η δοκιμαστική περίοδος θα είναι μόνο εν μέρει ανακριβής ως προς τη μέγιστη συμφωνηθείσα διάρκεια.

Επιπρόσθετα στις παραπάνω συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, ο Εργατικός Κώδικας ρυθμίζει και την επανάληψή τους. Η διάρκεια των σχέσεων εργασίας ορισμένου χρόνου μπορεί να είναι έως μέγιστο 3 χρόνια και αυτές μπορούν να επαναληφθούν έως δύο φορές. Υπάρχει δυνατότητα και για ανανέωση μιας σχέσης εργασίας ορισμένου χρόνου. Σε αυτή την περίπτωση, η μέγιστη δυνατή διάρκεια της σχέσης εργασίας ορισμένου χρόνου μπορεί να επαναληφθεί για έως 9 έτη.

Το τσέχικο εργατικό δίκαιο αναγνωρίζει και τη μίσθωση εργασίας. Αυτή κατηγοριοποιείται ως άτυπη μορφή απασχόλησης όπου ο εργαζόμενος δεν εργάζεται με εργοδότη το γραφείο ευρέσεως εργασίας, αλλά τον τελικό χρήστη των υπηρεσιών του, οπότε ο εργαζόμενος ακολουθεί τις οδηγίες του χρήστη. Ο λόγος ύπαρξης

διαφορετικών δυνατοτήτων σύναψης και ανανέωσης συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου είναι κυρίως για να εξυπηρετηθεί η μίσθωση εργασίας, η οποία καλύπτει βραχυπρόθεσμες ανάγκες του χρήστη σε συγκεκριμένο εργατικό δυναμικό. Τα γραφεία μισθώσεως εργασίας μπορούν να διαπραγματευτούν απεριόριστο αριθμό συμβάσεων εργασίας περιορισμένου χρόνου με έναν μισθωμένο εργαζόμενο όταν πρόκειται για δουλειά για έναν χρήστη. Ωστόσο, η εξαίρεση δεν ισχύει για εργαζόμενους του γραφείου μισθώσεως εργασίας που δεν εργάζονται για τον χρήστη.

Στις βασικές σχέσεις εργασίας συμπεριλαμβάνουμε, εκτός από τη σχέση απασχόλησης, και νομικές σχέσεις που απορρέουν από συμφωνητικά για δουλειά εκτός της σχέσης απασχόλησης. Παρόλο που τα συμφωνητικά για εργασία εκτός σχέσης απασχόλησης είναι διαδεδομένα στην Τσεχία, κατατάσσονται στις άτυπες μορφές απασχόλησης. Τέτοια συμφωνητικά αποτελούν μια πιο χαλαρή σχέση απασχόλησης μεταξύ εργοδότη και εργαζόμενου, όπου υπάρχει μεγαλύτερος βαθμός ευελιξίας και ελευθερίας της σύμβασης μεταξύ των μερών. Αυτοί οι εργοδότες μπορούν να εκτελέσουν τις εργασίες τους αποτελεσματικά. Από την άλλη, οι εργαζόμενοι είναι λιγότεροι προστατευμένοι από ότι στην τυπική απασχόληση. Τα συμφωνητικά άτυπης απασχόλησης περιλαμβάνουν συμφωνητικά εκτέλεσης εργασιών και συμφωνητικά έργου.

Υπό μια σύμβαση εκτέλεσης εργασιών, το εύρος της εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 300 ώρες ανά ημερολογιακό έτος, και λαμβάνεται υπόψη και τυχόν εργασία που εκτελεί ο εργαζόμενος και υπό άλλη σύμβαση εργασίας με τον ίδιο εργοδότη. Ένα συμφωνητικό έργου μπορεί να συναφθεί εάν ο μέσος όρος εργασίας δεν υπερβαίνει το ήμισυ των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας. Το εύρος της εργασίας μπορεί να υπερβαίνει τις 300 ώρες ανά ημερολογιακό έτος. Και στις δύο περιπτώσεις συμφωνητικών, ο νόμος προβλέπει την ορισμένη διάρκεια του συμφωνητικού. Ωστόσο, το συμφωνητικό μπορεί να συναφθεί ως αορίστου χρόνου.⁷

ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η σχέση εργασίας – νομοθεσίας επηρεάζεται ιδιαίτερα από μια σειρά από περιορισμούς που επηρεάζουν την «απόλυτη» επιλογή στη λήψη αποφάσεων. Ο περιορισμός αυτός προκύπτει από το δημόσιο συμφέρον του κράτους να προστατέψει τα πιο αδύναμα μέρη σε μια σχέση εργασίας, δηλαδή τους εργαζόμενους. Ο περιορισμός της αυτονομίας από το κράτος έγκειται στην προστασία αξιών όπως η προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, καθώς και από το Ινστιτούτο Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία. Το κράτος επίσης επιβλέπει τον τομέα των κοινωνικών υποθέσεων, για παράδειγμα μέσω της κρατικής πολιτικής απασχόλησης (εφαρμογή ενεργής πολιτικής απασχόλησης) και την απορρέουσα υποχρέωση των εργοδοτών να δημιουργούν θέσεις εργασίας, θέσεις για μέλη ειδικών ομάδων και για άτομα με

⁷VYSOKAJOVÁ, Margerita a kol. *Labor Code. Comment.* 5th edition. Prague: Wolters Kluwer, 2015, p. 197

περιορισμούς υγείας ή γυναίκες που φροντίζουν μικρά παιδιά.⁸Φυσικά, οι περισσότεροι εργοδότες προσπαθούν να αποφύγουν να απασχολούν άτομα με αναπηρίες, δεν είναι υποχρέωσή τους. Αναφερόμαστε σε μικρές εταιρείες όπου ο αριθμός των εργαζόμενων δεν υπερβαίνει τα δέκα άτομα. Οι εργοδότες που απασχολούν περισσότερους από 25 εργαζόμενους με σύμβαση εργασίας υποχρεούνται να απασχολούν άτομα με αναπηρίες κατά το ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των εργαζόμενων που υποχρεωτικά πρέπει να απαρτίζεται από τέτοια άτομα. Το υποχρεωτικό ποσοστό είναι 4%.

Τα πράγματα δεν είναι εύκολα για γυναίκες με μικρά παιδιά. Εδώ, ο εργοδότης είναι συχνά απών και προσπαθεί να αποφύγει τις περιττές επιπλοκές. Σε περίπτωση που απασχολεί γυναίκα εργαζόμενη με μικρό παιδί, έχει το καθήκον να την προστατεύει υπό τη μορφή υποχρεωτικών προτύπων.

Ρήτρα ανταγωνισμού

Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να συμπεριλάβει στη σύμβαση εργασίας ρήτρα ανταγωνισμού, δηλαδή απαγόρευση κατάχρησης πληροφοριών που αποικτώνται στο πλαίσιο εκτέλεσης της εργασίας. Η απαγόρευση αυτή δεσμεύει τον εργαζόμενο για ένα διάστημα μετά τη λήξη της σχέσης εργασίας, δηλαδή για έναν χρόνο απαγορεύεται να εργάζεται σε αμειβόμενη δραστηριότητα που είναι ίδια ή ανταγωνιστική προς την προηγούμενη. Αυτό είναι αποδεκτό και είναι δικαίωμα του εργοδότη, αλλά η παραβίαση από μέρους του είναι ότι ερμηνεύει αυτή τη διάταξη κατά το συμφέρον του, δηλαδή ενάντια στον νόμο, και ξεχνάει ότι υποχρεούται να παρέχει στον εργαζόμενο επαρκή οικονομική αποζημίωση, ήτοι τουλάχιστον τις μέσες μηνιαίες αποδοχές για κάθε μήνα εκτέλεσης της υποχρέωσης αλλά όχι περισσότερο από ένα έτος. Βασίζεται στην άγνοια του εργαζόμενου και έτσι μέρος της εκτέλεσης της σύμβασης παραλείπεται. Επίσης, πρέπει να λάβει υπόψη με τι είδους εσωτερικές πληροφορίες, γνώσεις και τεχνολογία έρχεται σε επαφή ο εργαζόμενος. Ωστόσο, εάν ένας εργαζόμενος συμφωνήσει σε μια συμφωνία λύσης της σχέσης εργασίας, ο εργοδότης θα καταβάλει χρηματική αποζημίωση και είναι υποχρέωση του εργαζόμενου να μην ενεργήσει με τρόπο αντίθετο προς τη σύμβαση. Ο εργοδότης δικαιούται επίσης να διαπραγματευτεί μια συμβατική ποινική ρήτρα για τυχόν αθέτηση, ή να καταργήσει τη συμφωνία εάν ο εργαζόμενος έχει αλλάξει θέση και πλέον δεν έρχεται σε επαφή με σημαντικές πληροφορίες. Αντίστοιχα, ο εργαζόμενος δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση εάν ο εργοδότης δεν καταβάλει τα οφειλόμενα εντός 15 ημερών από τη λήξη τους.

Οι συμβάσεις εργασίας συχνά περιλαμβάνουν μια ενότητα με κυρώσεις. Οι εργοδότες θεωρούν ότι μπορούν να τις επιβάλουν στους εργαζόμενους για παράβαση καθήκοντος, για τη μη καταχώρηση εκτελεσθέντων συναλλαγών, τη μη σύνταξη πρακτικών για εταιρικές συναντήσεις, τη μη προετοιμασία βιβλίων ταξιδιού μέχρι μια ορισμένη ημερομηνία του επόμενου μήνα, ή μέρος της σύμβασης εργασίας αφορά

⁸PRŮŠA, L. *Economics of Social Services*. 2. edit. Prague : ASPI, a.s. , 2007. p. 11-19.

κυρώσεις για καθυστερημένη άφιξη στη δουλειά. Ωστόσο, αυτές οι διαδικασίες δεν συμμορφώνονται με τον Εργατικό Κώδικα. Σύμφωνα με τις αρχές του Εργατικού Κώδικα, καθορίζεται ότι ο εργοδότης δεν μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις στον εργαζόμενο για αθέτηση υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη σχέση εργασίας, εκτός εάν πρόκειται για ζητήματα όπου ο εργαζόμενος είναι υπόλογος.

Αρχική ιατρική εξέταση

Για ορισμένες θέσεις εργασίας, είναι υποχρέωση του εργοδότη να διασφαλίσει, σε περιπτώσεις που προσδιορίζονται από τις κρατικές υγειονομικές αρχές, ότι ο εργαζόμενος θα υποβληθεί σε μια αρχική ιατρική εξέταση. Εάν δεν παραπεμφθεί σε γιατρό, υπάρχει η δυνατότητα να επισκεφθεί κάποιον γιατρό [If it is not communicated to a doctor, it is possible to attend a doctor]. Ο εργοδότης οφείλει να παραπέμψει σε κάποιον γιατρό που γνωρίζει το εργασιακό περιβάλλον.

Υποχρέωση αναφοράς

Κατά τον χρόνο της πρώτης προσέλευσης του εργαζόμενου, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να μεταβιβάσει στον αρμόδιο πάροχο ασφάλισης υγείας τα βασικά στοιχεία εντός 8 ημερών από την έναρξη της απασχόλησης, και είναι υποχρεωμένος να πραγματοποιήσει εγγραφή με τον πάροχο ασφάλισης υγείας για την καταβολή των ασφαλιστρών του εργαζόμενου. Η υποχρέωση αυτή δεν λήγει, αλλά υποχρεούται επίσης να ενημερώσει την αρμόδια αρχή κοινωνικής ασφάλισης εντός 8 ημερών από την έναρξη απασχόλησης του εργαζόμενου, και επίσης να κοινοποιήσει την πρόσληψη κάθε εργαζόμενου εντός 8 ημερών. Η ίδια υποχρέωση υφίσταται και κατά την καταγγελία της σύμβασης εργασίας, και πάλι εντός 8 ημερών.

Ώρες εργασίας

Ακόμα και κατά την τρέχουσα οικονομική κρίση, ο εργοδότης υποχρεούται να ξεκινάει με τις θεσμικά θεσπισμένες ώρες εργασίας (δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 40 εβδομαδιαίως) και δεν μπορεί να ορίσει λιγότερες ώρες εργασίας λόγω χαμηλών πωλήσεων. Ο ορισμός λιγότερων ωρών εργασίας πρέπει να αποτελεί την έκφραση της ελεύθερης βούλησης και των δύο μερών – εργοδότη και εργαζόμενου. Δεν υπάρχει νομικό δικαίωμα για λιγότερες ώρες εργασίας. Ο ορισμός των εργασιμων ωρών μπορεί να μην αποτελεί μέρος της σύμβασης.

Μετάθεση σε άλλη θέση εργασίας

Εάν ένας εργαζόμενος αδυνατεί να εκτελέσει την εργασία του σύμφωνα με τη σύμβαση εργασίας, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να τον μεταθέσει σε άλλη θέση. Για ορισμένα συμβάντα στη ζωή του εργαζόμενου που τον/την καθιστούν ανίκανο/η να εργαστεί, το εργατικό δίκαιο επιδιώκει να προστατεύει τους εργαζόμενους από την

καταγγελία της σύμβασης εργασίας (παρά τη θέλησή τους). Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο εργοδότης υποχρεούται να αναθέσει άλλου είδους δουλειά στον εργαζόμενο. Ο νόμος ρυθμίζει τέτοιες περιπτώσεις στο πλαίσιο της τροποποίησης – υποχρεωτικής και εθελούσιας:

- Ο εργοδότης υποχρεούται να μεταθέσει τον εργαζόμενο σε άλλη θέση
- Ο εργοδότης δύναται να μεταθέσει εργαζόμενους σε άλλες θέσεις
- Ο εργοδότης μεταθέτει τον εργαζόμενο μονομερώς
- Ο εργοδότης μεταθέτει τον εργαζόμενο με τη συναίνεσή του/της

Αυτό που έχει σημασία είναι πώς τροποποιείται η σύμβαση εργασίας. Εάν σε μια συμβατική σχέση έχουν συμφωνηθεί περισσότερες από μία μορφές εργασίας, ο εργοδότης δεν χρειάζεται άδεια για να μεταθέσει τον εργαζόμενο σε άλλο πόστο υπό μια σύμβαση εργασίας. Εδώ αναφερόμαστε στη διάταξη. Η χρήση της διάταξης δεν αλλάζει το περιεχόμενο της σχέσης εργασίας. Είναι ευθύνη του εργοδότη να αναθέσει κάποιου είδους συμβατική εργασία.

Αλλαγή στο περιεχόμενο της σύμβασης εργασίας προκύπτει όταν ένας εργαζόμενος μετατίθεται σε άλλο είδος εργασίας. Αυτό αποτελεί μονομερή παρέμβαση στη συμφωνηθείσα συμβατική βάση της εργασίας. Το περιεχόμενο τροποποιείται και ο εργαζόμενος υποχρεούται να εκτελεί την εργασία ανάλογα με τον τύπο της μετάθεσης. Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να αναθέσει εργασίες ανάλογα με τον τύπο της μετάθεσης. Ωστόσο, η μετάθεση σε άλλο τύπο εργασίας μπορεί να γίνει μόνο σύμφωνα με τον νόμο.

Εξχωρίζουμε τρεις διαφορετικές περιπτώσεις. Στην πρώτη, εάν ο εργοδότης δεν δύναται να αναθέσει την εργασία, ο εργαζόμενος μπορεί να μετατεθεί παρά τη θέλησή του, διότι η υποχρέωση επιβάλλεται δια νόμου. Στη δεύτερη περίπτωση, γίνεται μετάθεση εργαζόμενου κατά τη διακριτική του ευχέρεια. Στην τρίτη περίπτωση, υπάρχει συναίνεση του εργαζόμενου.

ΒΑΣΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο Εργατικός Κώδικας παρέχει υψηλότερο επίπεδο προστασίας σε εργαζόμενους που δυσκολεύονται περισσότερο να βρουν εργασία εξαιτίας κάποιου βιολογικού ή κοινωνικού συμβάντος. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άτομα με αναπηρίες, γυναίκες και εφήβους. Οι γυναίκες δεν επιτρέπεται να εκτελούν εργασίες που θέτουν σε κίνδυνο την εγκυμοσύνη τους. Ο εργοδότης υποχρεούται να τις μεταθέσει σε άλλο πόστο με

τους ίδιους όρους απολαβών. Για γυναίκες που θηλάζουν, οι εργοδότες υποχρεούνται να διαθέτουν έναν χώρο για διαλείμματα ανάπαυσης και θηλασμού.

Δικαίωμα ανάπαυσης

Η ανάπαυση είναι, θα μπορούσαμε να πούμε, μια δραστηριότητα κατά την οποία ο εργαζόμενος, στο χρονικό διάστημα μεταξύ βαρδιών, αναπληρώνει δυνάμεις και ανανεώνεται σωματικά. Ο εργοδότης υποχρεούται να αναθέτει εργασία στους εργαζόμενους κατά τις εργάσιμες ώρες. Επιπλέον, οι εργαζόμενοι δικαιούνται διάλειμμα και χώρο ανάπαυσης. Ο χρόνος ανάπαυσης δεν είναι εργάσιμος χρόνος. Κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ημέρας υπάρχει εναλλαγή εργασιμών ωρών και διαλειμμάτων. Η ανάπαυση μπορεί να πάρει τη μορφή διαλειμμάτων κατά τη διάρκεια της εργασίας, ανάπαυλαςμεταξύ βαρδιών, διαλείμματος ασφαλείας, ανάπαυσης μεταξύ εργασιμών ημερών (Σαββατοκύριακο), γιορτών και αργιών.

Ο σκοπός του διαλείμματος κατά τη διάρκεια της δουλειάς είναι να καθοριστεί η ιδανική αναλογία απόδοσης στην εργασία και αναγκαίας ξεκούρασης για τους εργαζόμενους. Το διάλειμμα μπορεί να λάβει χώρα οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια των εργασιμών ωρών προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του εργαζόμενου για ανάπαυση και φαγητό. Δεν πρέπει να είναι στην αρχή ή στο τέλος της βάρδιας, διότι απαγορεύεται από τον Εργατικό Κώδικα. Δεν αποκλείεται το διάλειμμα να διαιρείται σε περισσότερα μικρά διαλείμματα, με τον όρο το καθένα να διαρκεί τουλάχιστον δεκαπέντε λεπτά και μετά από μέγιστο έξι ώρες συνεχόμενης εργασίας τα συνολικά διαλείμματα θα είναι τριάντα λεπτά. Τα επιτρεπόμενα διαλείμματα και ο χρόνος φαγητού δεν μετρούν ως χρόνος εργασίας. Για βάρδιες μεγαλύτερης διάρκειας ή υπερωρίες, μετά από άλλες έξι ώρες εργασίας απαιτείται ένα διάλειμμα τριάντα λεπτών. Έτσι, εάν ένας εργαζόμενος είναι μερικής απασχόλησης με λιγότερες από έξι εργάσιμες ώρες ημερησίως, ο εργοδότης δεν υποχρεούται να του επιτρέψει διάλειμμα για φαγητό και ανάπαυση. Το διάλειμμα δεν είναι ώρα εργασίας, οπότε ο εργαζόμενος μπορεί να φύγει από τον χώρο εργασίας για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Για εργασιακές δραστηριότητες που δεν μπορούν να διακοπούν, όπως η φύλαξη αντικειμένων, το διάλειμμα προσμετρείται στις ώρες εργασίας. Συνεπώς ο εργαζόμενος δικαιούται ένα εύλογο χρονικό διάστημα για φαγητό και ανάπαυση. Ο εργοδότης δεν υποχρεούται να καταγράφει τα διαλείμματα στη δουλειά, αλλά πρέπει να καταγράφει τις ώρες εργασίας, τις υπερωρίες και τις ώρες αναμονής. Οι έφηβοι έως 18 ετών υπόκεινται σε πιο αυστηρούς περιορισμούς, πρέπει να τους δίνεται διάλειμμα μετά από μέγιστο 4,5 ώρες συνεχούς εργασίας.

Δικαίωμα αποδοχών και μισθού

Ο Εργατικός Κώδικας ορίζει την παροχή αμοιβής για προσωπική εκτέλεση εργασίας ως το βασικό καθήκον του εργοδότη. Ο όρος «αμοιβή για παρεχόμενη εργασία» εντοπίζεται σε όλες τις μορφές βασικών σχέσεων εργασίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τη σχέση απασχόλησης και τις νομικές σχέσεις που εγκαθιδρύονται με το συμφωνητικό εργασιών και το συμφωνητικό έργου.

Ο νόμος εξαιρεί την εκτέλεση εξαρτημένης εργασίας χωρίς πληρωμή. Οι αποδοχές είναι χρηματικές παροχές που παρέχονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο έναντι της εργασίας του. Ο εργοδότης έχει επίσης την επιλογή να παρέχει μέρος των αποδοχών σε φυσική μορφή. Το ύψος των αποδοχών υπόκειται σε διαπραγμάτευση σύμφωνα με την ελεύθερη βούληση των μερών στη συμβατική σχέση εργασίας.

Ο βασικός μισθός έχει δύο βασικές λειτουργίες αναφορικά με τον εργοδότη και τον εργαζόμενο. Το ζητούμενο είναι να επιτευχθεί το σημείο ισορροπίας από τη σκοπιά τόσο του εργοδότη, όσο και του εργαζόμενου.

Η λειτουργία κοινωνικής προστασίας του βασικού μισθού πρέπει να προστατεύει τους εργαζόμενους από την ένδεια και να τους επιτρέπει να διαβιούν στο επίπεδο της μέτριας κατανάλωσης και κοινωνικών επαφών. Οι εργοδότες έχουν μια λειτουργία προστασίας βασικού μισθού ώστε να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός επί ίσοις όροις ως προς τους μισθούς.

Η οικονομική λειτουργία του βασικού μισθού δημιουργεί προϋποθέσεις για την οικονομική υποκίνηση των πολιτών να αναζητούν, να αποδέχονται και να εκτελούν εργασία, προς όφελος των εργαζόμενων μέσω του εργασιακού εισοδήματος και των ατόμων με κοινωνικό εισόδημα. Για τους εργοδότες, ο βασικός μισθός είναι το ελάχιστο επίπεδο εργοδοτικού μισθολογικού κόστους. Εάν ο μισθός (εφόσον προκύπτει αμοιβή ή αποζημίωση από το συμφωνητικό) δεν ισούται με τον βασικό μισθό για κάθε ημερολογιακό μήνα, ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει στον εργαζόμενο ένα συμπλήρωμα μισθού ίσο με τη διαφορά μεταξύ του μισθού που επιτεύχθηκε στον ημερολογιακό μήνα και του αντίστοιχου βασικού μηνιαίου μισθού, ή με τη διαφορά μεταξύ του μισθού 1 εργάσιμης ώρας και του αντίστοιχου βασικού ωριαίου μισθού. Ο εργοδότης υποχρεούται να παρέχει στον εργαζόμενο το συμπλήρωμα ανεξάρτητα εάν ήταν χαμηλότερο ή όχι. Ο ελάχιστος μισθός για το 2018 ανέρχεται σε 12.200 CZK/μήνα για εργαζόμενους που αμείβονται σε μηνιαία βάση για 40 εργάσιμες ώρες την εβδομάδα. Η μισθοδοσία είναι μια μονομερής ενέργεια του εργοδότη και καθορίζει τον μισθό του εργαζόμενου στις δημόσιες υπηρεσίες. Ο μισθός ορίζεται ως οι χρηματικές απολαβές του εργαζόμενου που παρέχονται από τον εργοδότη. Συνεπώς, δεν μπορεί να παρέχεται εν μέρει σε μορφή αγαθών.

Μια διατίμηση μισθών δημιουργεί δικαίωμα του εργοδότη για συγκεκριμένο μισθολογικό στοιχείο σε συγκεκριμένο ποσό. Το είδος απασχόλησης κατά τη σύμβαση εργασίας και ο κατάλογος εργασιών είναι καθοριστικής σημασίας για τη συμπερίληψη ενός εργαζόμενου σε μια ορισμένη βαθμίδα. Οι ισχύουσες μισθολογικές βαθμίδες ορίζονται στον Εργατικό Κώδικα.

Προσωπικά κωλύματα του εργαζόμενου

Αυτά είναι τα κωλύματα όπου ο εργαζόμενος δεν ζητάει άδεια διότι και μόνο η ύπαρξη του κωλύματος που αποδεικνύεται από τον εργαζόμενο στον εργοδότη δημιουργεί υποχρέωση του εργοδότη να δικαιολογήσει την απουσία του εργαζόμενου.

Ο εργαζόμενος οφείλει πάντα να αποδεικνύει τέτοια κωλύματα και να ενημερώνει εγκαίρως.

Το εργατικό δίκαιο αναγνωρίζει ότι μπορεί να υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι στη ζωή του εργαζόμενου που καθιστούν την εκτέλεση της εργασίας αδύνατη. Τα κωλύματα στην εργασία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι κωλύονται να εκτελέσουν την εργασία τους και αναγνωρίζονται από τον νόμο ή από τους εργοδότες.

Πέρα από την ανικανότητα για εργασία για τις πρώτες δεκατέσσερις ημέρες, οπότε ο εργοδότης υποχρεούται να αποζημιώνει τους εργαζόμενους, ο εργοδότης δεν υποχρεούται να καταβάλει αποδοχές ή μισθούς στους εργαζόμενους πέρα από ότι ορίζει το κράτος για ορισμένα κωλύματα στην εργασία, για τον χρόνο εργασίας και την αμοιβή. Τέτοια κωλύματα περιλαμβάνουν την άδεια μητρότητας, που ανέρχεται για την εργαζόμενη που πρόκειται να γεννήσει σε εικοσιοκτώ εβδομάδες, και με δύο ή περισσότερα παιδιά σε τριάντα επτά εβδομάδες. Η εργαζόμενη ξεινάζει την άδεια μητρότητας έξι εβδομάδες πριν από τη γέννα. Ο εργοδότης υποχρεούται να παρέχει στους εργαζόμενους με παιδιά γονική άδεια εφόσον τη ζητήσουν, μέχρι το παιδί να γίνει τριών ετών.

Ο νόμος διαχωρίζει τα κωλύματα του εργαζόμενου στην εργασία σε προσωπικά κωλύματα, όπου δεν μπορεί να εργαστεί για προσωπικούς λόγους (προσωρινή ανικανότητα, άδεια μητρότητας και γονική άδεια, φροντίδα τέκνου κάτω των 10 ετών, ιατρική εξέταση ή θεραπεία, γάμος, κηδεία, γέννα), και σε κωλύματα στην εργασία που αφορούν το κοινωνικό συμφέρον, δηλαδή το κοινωνικό σύνολο ή το κράτος (εκτέλεση δημόσιου αξιώματος, δωρεά αίματος, στρατιωτική θητεία, στρατιωτική άσκηση).

ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για τους περισσότερους ανθρώπους, η λύση μιας σχέσης εργασίας δεν είναι ευχάριστη υπόθεση, είτε είναι με πρωτοβουλία του εργοδότη, είτε του εργαζόμενου. Σύμφωνα με τον νόμο, η μη συνέχιση της απασχόλησης μπορεί να γίνει μόνο:

1. Βάσει συμφωνητικού
2. Με δηλώσεις
3. Με άμεση αποχώρηση
4. Με ακύρωση κατά τη δοκιμαστική περίοδο

Εάν ο εργαζόμενος έχει σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, η σχέση εργασίας λήγει με την παρέλευση της σχετικής χρονικής περιόδου.

Συμφωνητικό για λύση της σχέσης εργασίας

Αρχικά, ως αναφερθούμε στο συμφωνητικό: πρόκειται για μια διμερή νομική πράξη που προϋποθέτει τη συναίνεση και των δύο πλευρών, εργοδότη και εργαζόμενου, και η σχέση εργασίας λύεται την ημερομηνία υπογραφής του συμφωνητικού. Ωστόσο, η ημέρα λήξης της απασχόλησης μπορεί να μην ορίζεται με ακριβή ημερομηνία, αλλά με κάποιο άλλο γεγονός που δεν δημιουργεί αμφιβολίες, όπως η λήξη κάποιας συγκεκριμένης εργασίας ή εποχής. Το συμφωνητικό καθίσταται έγκυρο μόλις οι δύο πλευρές συμφωνήσουν σε μια απτή μορφή λύσης της σχέσης εργασίας. Ισχύει μόνο εφόσον συνάπτεται εγγράφως.

Καταγγελία

Σε αντίθεση με το συμφωνητικό, η καταγγελία είναι μονομερής νομική πράξη. Ένα από τα μέρη, ο εργοδότης ή ο εργαζόμενος, εκφράζει τη βούληση να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας χωρίς να έχει προηγουμένως συναινέσει με το άλλο μέρος. Η καταγγελία πρέπει να κοινοποιείται εγγράφως εις χείρας του άλλου μέρους, ειδάλλως είναι άκυρη. Η προστασία του εργαζόμενου ενεργοποιείται εφόσον η καταγγελία γίνεται από τον εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να δώσει σαφή αιτιολόγηση. Ο εργαζόμενος δεν έχει αντίστοιχη υποχρέωση. Οι αιτιολογίες παρατίθενται αναλυτικά στον Εργατικό Κώδικα:

1. Εάν ο εργοδότης ή μέρος αυτού αποσύρεται,
2. εάν ο εργοδότης ή μέρος αυτού μετακομίζει,
3. εάν ο εργαζόμενος καθίσταται πλεονάζων σύμφωνα με απόφαση του εργοδότη του,
4. εάν στον εργαζόμενο δεν επιτρέπεται να εκτελέσει την εργασία του,
5. εργατικά ατυχήματα, ασθένειες ή η απειλή τέτοιων ασθενειών,
6. εάν ο εργαζόμενος δεν πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται από τις νομικές διατάξεις για την εκτέλεση της συμφωνηθείσας εργασίας, ή δεν πληροί τις προϋποθέσεις για την ορθή εκτέλεση της εργασίας, χωρίς υπαιτιότητα του εργοδότη,
7. εάν ο εργαζόμενος ενεργήσει με τρόπο που ο εργοδότης να δικαιούται να καταγγείλει άμεσα τη σύμβαση εργασίας, ή για σοβαρή αθέτηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη νομοθεσία βάσει της οποίας απασχολείται ο εργαζόμενος.

Μια σημαντική προστασία εναντίον στη μονομερή λύση της σχέσης εργασίας είναι ο περιορισμός του εργοδότη απέναντι σε έναν εργαζόμενο που αντιμετωπίζει μια δύσκολη προσωπική κατάσταση ή πρόβλημα υγείας για κάποιο χρονικό διάστημα. Το νομικό πλαίσιο απαγορεύει ευθέως την κοινολόγηση δεδομένων σε τέτοια άτομα. Η περίοδος αυτή ονομάζεται περίοδος προστασίας.

Ήδη παραπάνω αναφέραμε τους λόγους για τους οποίους ο εργοδότης μπορεί να κοινολογήσει δεδομένα, και ακολουθούν οι περιπτώσεις όπου αυτό δεν επιτρέπεται. Παραδείγματα είναι η προσωρινή ανικανότητα για εργασία (εφόσον δεν προκύπτει από πρόθεση ή δεν έχει προκληθεί από έναν εργαζόμενο σε κατάσταση μέθης ή υπό

την επήρεια ναρκωτικών ουσιών), η εγκυμοσύνη και η άδεια μητρότητας. Ένα σχετικό και συχνό παράδειγμα λύσης σχέσης εργασίας είναι κατά την επιστροφή από άδεια μητρότητας, όπου συχνά υπάρχει παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των εργαζομένων γυναικών.

Με την ολοκλήρωση της άδειας μητρότητας ή της γονικής άδειας, η γυναίκα μπορεί να επιστρέψει στη δουλειά και ο εργοδότης πρέπει να την τοποθετήσει σε θέση αντίστοιχη με τη σύμβαση εργασίας της. Παρά ταύτα, πρόσφατα υπήρξαν περιπτώσεις εργοδοτών που αναδιοργάνωσαν τις θέσεις από εργαζόμενες που επέστρεφαν από άδεια μητρότητας ή γονική άδεια, και γυναίκες υποχρεώθηκαν να παραιτηθούν διότι οι θέσεις τους δεν υπήρχαν πλέον λόγω αναδιοργάνωσης. Ο εργοδότης μπορεί να απολύσει έναν εργαζόμενο γονέα σε γονική άδεια μόνο εάν ο εργοδότης καταργηθεί ή μετακομίσει. Μόνη η αποχώρηση του εργαζόμενου που βρίσκεται σε άδεια μητρότητας ή γονική άδεια δεν αποτελεί λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.

Άμεση ακύρωση της σχέσης εργασίας

Αυτή είναι μια μονομερής νομική πράξη και η λύση της σχέσης εργασίας τίθεται σε ισχύ με την παράδοση. Η άμεση καταγγελία δικαιολογείται για τον εργοδότη εάν ο εργαζόμενος καταδικαστεί νόμιμα για κάποιο ποινικό αδίκημα από πρόθεση ή αν ο εργαζόμενος παραβιάζει τα καθήκοντά του στην εργασία με τρόπο κατάφωρο, και για τον εργαζόμενο εάν σύμφωνα με ιατρική γνωμάτευση δεν δύναται να συνεχίσει να εργάζεται ή αν ο εργοδότης δεν έχει καταβάλλει τον μισθό ή την αμοιβή του εντός 15 ημερών από την ημερομηνία πληρωμής.

Ακύρωση της δοκιμαστικής περιόδου

Αυτή είναι η αρχή της σχέσης εργασίας, η οποία εξυπηρετεί για τη γνωριμία εργοδότη και εργαζόμενου. Κατά την περίοδο αυτή, οποιοδήποτε μέρος δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας χωρίς αιτιολογία και χωρίς τη συναίνεση του άλλου μέρους, δηλαδή μονομερώς. Ασφαλώς, ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, υπάρχουν προστατευτικά στοιχεία υπέρ του εργαζόμενου, καθώς ο εργοδότης δεν μπορεί να ακυρώσει τη δοκιμαστική περίοδο εντός των πρώτων 14 ημερών προσωρινής ανικανότητας του εργαζόμενου για δουλειά.

ΣΥΝΟΨΗ

Το τσέχικο εργατικό δίκαιο διαχωρίζει δύο τρόπους εγκαθίδρυσης μιας σχέσης εργασίας, τουτέστιν τη σύμβαση εργασίας και τον διορισμό. Ο πιο κοινός τρόπος εγκαθίδρυσης μιας σχέσης εργασίας είναι η σύναψη σύμβασης εργασίας, αλλά από αυτό δεν συνάγεται απασχόληση. Η σύμβαση εργασίας είναι μια διμερής νομική πράξη που συνίσταται στην ταυτόχρονη δήλωση του φυσικού προσώπου και του εργοδότη της πρόθεσης να συνάψουν μια σχέση εργασίας. Η σύμβαση εργασίας πρέπει να συναφθεί πριν από την είσοδο του εργαζόμενου στην εργασία ή, το αργότερο, κατά την ημερομηνία έναρξης εργασίας και προτού αυτή ξεκινήσει. Η σύμβαση απασχόλησης πρέπει να περιλαμβάνει τον τύπο εργασίας που θα εκτελείται

από τον εργαζόμενο για τον εργοδότη, την τοποθεσία ή τοποθεσίες όπου θα εκτελούνται οι εργασίες, και την ημερομηνία έναρξης της εργασίας. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών, ένα πρόσωπο δεν μπορεί να στερηθεί το δικαίωμα στην εργασία λόγω της φυλής, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της γλώσσας, των θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων, της συμμετοχής σε πολιτικά κινήματα, εργατικά σωματεία και άλλες οργανώσεις, της κατάστασης της υγείας ή της οικογενειακής κατάστασης.

Από τη σκοπιά του προσδιορισμού των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του εργαζόμενου και του εργοδότη, οι συνθήκες εργασίας μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σύμφωνα με τη διάρκεια της σχέσης εργασίας, με το πρόσωπο του εργοδότη, τον τόπο εργασίας, τον τρόπο εγκαθίδρυσης και τον αριθμό των εργασιμων ωρών. Με βάση τη διάρκεια της σχέσης εργασίας, κατηγοριοποιούμε την απασχόληση σε ορισμένου και αορίστου χρόνου.

Τα δικαιώματα του εργαζόμενου περιλαμβάνουν το δικαίωμα ανάπαυσης, το δικαίωμα αμοιβής για εργασία, το δικαίωμα υγείας και ασφάλειας στην εργασία, πληροφόρησης για τους κινδύνους της εργασίας, και πληροφόρησης για τα μέτρα προστασίας από τις δραστηριότητες στην εργασία. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι κατανοητές για τους εργαζόμενους.

Η λύση της σχέσης εργασίας μπορεί να λάβει χώρα μόνο σύμφωνα με τον νόμο με συμφωνητικό, καταγγελία, άμεση ανάκληση, ή κατάργηση της δοκιμαστικής περιόδου. Εάν ένας εργαζόμενος έχει σύμβαση ορισμένου χρόνου, αυτή λύεται με την παρέλευση της ορισμένης περιόδου.

KOYIZ

1. Πόσο συχνά εγκαθιδρύεται σχέση απασχόλησης;

- A. Σύμβαση εργασίας
- B. Διορισμός
- C. Επιλογή του εργαζόμενου

2. Ο εργοδότης μπορεί να ζητήσει από τον εργαζόμενο πληροφορίες όπως καταγωγή, σεξουαλικός προσανατολισμός, ή θρησκευτικές πεποιθήσεις;

- A. Ναι
- B. Όχι

3. Ο βασικός μισθός ισχύει στην Τσεχία;

- A. Ναι
- B. Όχι

4. Το δικαίωμα ανάπαυσης είναι ανάμεσα στα δικαιώματα του εργαζόμενου;

A. Ναι

B. Όχι

5. Μπορεί να γίνει λύση σχέσης εργασίας με συμφωνία;

A. Ναι

B. Όχι

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BĚLINA, Miroslav. Employment Law.4th edition. Prague: C.H.Beck, 2010. 624p.

HŮRKA, Petr. Employment Law. 2th edition.Plzeň: AlešČeněk, 2015. 575p.

Law no. 262/2006 Codex.: Labor code.

<http://www.bulletin-advokacie.cz/zamestnavani- cizincu-v- ceske-republice?browser=mobi>

PICHRT, Jan. Generally, atypical forms of employment. In: PICHRT, Jan; MORÁVEK, Jakub. (eds.)

Atypical employment - the way to higher employment?Prague: Wolters Kluwer, 2015, p. 13-14.

Employment statistics. Eurostat: Statistics Explained [online]. 2015 [cit. 30.01. 2018].

KOTTNAUER, Antonín. Labor law in practice.Basic Labor Relations and Recodification. Prague:

Leges, 2014, p. 158

GALVAS, Milan a kol. Employment Law.2nd edition.Brno: Masarykova univerzita, 2015, p. 259.

VYSOKAJOVÁ, Margerita a kol. Labor Code.Comment.5th edition. Prague: Wolters Kluwer, 2015, p.

197.

PRŮŠA, L. *Economics of Social Services*. 2. edit. Prague : ASPI, a.s. , 2007. p. 11-19.

4

Ενότητα 4

Επιχειρηματικό Δίκαιο

Το Επιχειρηματικό δίκαιο έχει τις ρίζες του σε αρχαίους πολιτισμούς. Επί του παρόντος, το εμπορικό δίκαιο αποτελεί μέρος της έννομης τάξης της Τσεχικής Δημοκρατίας. Πρόκειται για τμήμα του ιδιωτικού δικαίου, πράγμα που σημαίνει ότι ισχύουν οι αρχές του ιδιωτικού δικαίου, όπως η αρχή της ισότητας των συμμετεχόντων στις εμπορικές σχέσεις και η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων.

Το εμπορικό δίκαιο είναι ένα σύνολο νομικών κανόνων που ρυθμίζουν την ιδιοκτησιακή κατάσταση των επιχειρηματιών, καθώς και τις σχέσεις που προκύπτουν μεταξύ τους, όσον αφορά στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Η **επιχείρηση** είναι μια δραστηριότητα που εκτελείται από έναν επιχειρηματία:

- Με συνέπεια
- Ανεξάρτητα
- Με το δικό του όνομα
- Με δική του ευθύνη
- Με σκοπό το κέρδος

Όλες αυτές οι επιχειρηματικές προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται ταυτόχρονα.

Επιχειρηματίας είναι ένα πρόσωπο:

- Καταχωρημένο στο **Εμπορικό Μητρώο** (δημόσιος κατάλογος στον οποίο καταχωρούνται τα νόμιμα στοιχεία για τους επιχειρηματίες και φυλάσσεται σε ηλεκτρονική μορφή)
- Το οποίο ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες βάσει εμπορικής άδειας
- Ή το οποίο ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες με μη εμπορική άδεια
- Ή το οποίο εκμεταλλεύεται τη γεωργική παραγωγή και είναι καταχωρημένο σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς

Ο/Η επιχειρηματίας παρουσιάζει ως αναγνωριστικά τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία πρέπει να αναφέρει στα εμπορικά έγγραφα:

- **εταιρική επωνυμία / επωνυμία** - η επωνυμία υπό την οποία ο/η επιχειρηματίας είναι εγγεγραμμένος/η στο Εμπορικό Μητρώο και είναι το όνομα με το οποίο ο/η επιχειρηματίας εκτελεί νομικές πράξεις στην επιχειρηματική του/της δραστηριότητα. Αυτό το όνομα χρησιμεύει για την αναγνώριση του/της επιχειρηματία, των προϊόντων και των υπηρεσιών του/της και τη διάκριση του/της από άλλους επιχειρηματίες. Έχει επίσης μια λειτουργία προωθητική και εγγυάται στους καταναλωτές και τους επιχειρηματικούς εταίρους μια ορισμένη ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών. Ένα πρόσωπο εγγράφεται στο Εμπορικό Μητρώο με εμπορική εταιρία που έχει συσταθεί συνήθως για λογαριασμό του. Η εταιρική επωνυμία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από τον/την επιχειρηματία που έχει το ονοματεπώνυμο του/της στο εμπορικό μητρώο και το όνομα δεν πρέπει να είναι παραπλανητικό.
- **έδρα / διεύθυνση** της επιχείρησης που έχει εγγραφεί στο μητρώο επιχειρήσεων
- **τη νομική μορφή μιας νομικής οντότητας**
- **αναγνωριστικό αριθμό, εάν αυτός έχει εκχωρηθεί**

Μια επιχείρηση απαρτίζεται από το σύνολο των πραγμάτων, δικαιωμάτων (απαιτήσεων) και άλλων (υπεραξίας) που ανήκουν στον επιχειρηματία και χρησιμεύουν για τη λειτουργία της επιχείρησης.

ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το θέμα των εμπορικών επιχειρήσεων ρυθμίζεται από το νόμο αριθ. 90/2012 Coll. για τις Εμπορικές Εταιρείες και τους Συνεταιρισμούς (νόμος περί Εμπορικών Εταιρειών) και τον νόμο αριθ. 89/2012 Coll. του Αστικού κώδικα.

Οι εμπορικές επιχειρήσεις είναι νομικές οντότητες και, ως μια οντότητα που έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις, πρέπει να είναι υπεύθυνες για τις υποχρεώσεις τους. Σύμφωνα με το νόμο, οι επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί θεωρούνται εμπορικές εταιρείες. Οι εμπορικές εταιρείες περιλαμβάνουν την ανώνυμη εταιρεία, την ετερόρρυθμη εταιρεία, την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, την ανώνυμη εταιρεία, την ευρωπαϊκή εταιρεία και την ευρωπαϊκή ομάδα οικονομικών συμφερόντων. Οι συνεταιρισμοί είναι ο συνεταιρισμός και ο ευρωπαϊκός συνεταιριστικός οργανισμός. Μια ανώνυμη εταιρεία και μια ετερόρρυθμη εταιρεία αποτελούν εταιρικές σχέσεις, ενώ μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και μια ανώνυμη εταιρεία είναι κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Ο λόγος για τον οποίο δημιουργούνται οι επιχειρήσεις είναι, συνήθως, για να εκτελέσουν ένα επιχειρηματικό σχέδιο ή να διαχειρίζονται τα δικά τους περιουσιακά στοιχεία. Οι δικαστικές διαδικασίες σχετικά με τη σύσταση, τη δημιουργία, την αλλαγή, την ακύρωση ή την παύση μιας επιχείρησης απαιτούνται γραπτώς, με επίσημες υπογραφές, αλλιώς είναι άκυρες. Είναι σημαντικό να διαιρέσουμε την ίδρυση και την σύσταση μιας εταιρείας. Η ίδρυση μιας εμπορικής εταιρείας πραγματοποιείται τη στιγμή της υπογραφής του ιδρυτικού εγγράφου, το οποίο αποτελεί κοινωνικό συμβόλαιο (βλ. παρακάτω). Η κοινωνική σύμβαση για την ίδρυση κεφαλαιουχικής εταιρείας απαιτεί τη μορφή δημόσιας πράξης. Η συλλογική σύμβαση που καθιερώνει τον συνεταιρισμό, ολοκληρώνεται με την έγκριση των συστατικών συναντήσεων. Η σύσταση της εταιρείας πραγματοποιείται μόνο μετά την εγγραφή της στο Εμπορικό Μητρώο. Εάν η αίτηση εγγραφής εταιρείας δεν κατατεθεί στο Εμπορικό Μητρώο εντός 6 μηνών από την ημερομηνία ίδρυσής της, ισχύουν τα ίδια αποτελέσματα όπως και στην περίπτωση της απόσυρσης ή, στην περίπτωση ενός συνεταιρισμού, σαν να έχουν αποσύρει την αίτησή τους για προσχώρηση όλοι οι αιτούντες.

Ακόμη και μετά τη σύσταση μιας επιχείρησης, το δικαστήριο μπορεί να την κηρύξει, ακόμη και όχι αυτεπάγγελα, ως άκυρη εάν

- i. η κοινωνική σύμβαση δεν πραγματοποιήθηκε με την προβλεπόμενη μορφή,
- ii. δεν έχει τηρηθεί η ελάχιστη τιμή εξαγοράς του κεφαλαίου, ή
- iii. διαπιστώνει ανικανότητα για νομικές πράξεις όλων των ιδρυτικών μελών.

Εάν διαπιστώσει ότι υπάρχει σοβαρό δημόσιο συμφέρον, το δικαστήριο, κατόπιν προτάσεως του προσώπου που έχει έννομο συμφέρον σε αυτό ή κατόπιν αιτήματος της Εισαγγελίας, ακυρώνει την εμπορική εταιρεία και διατάσσει την εκκαθάρισή της, εάν

- i. έχει χάσει όλα τα επιχειρηματικά δικαιώματα. Αυτό δεν ισχύει εάν έχει επίσης ιδρυθεί για τη διαχείριση των δικών της περιουσιακών στοιχείων ή για άλλους σκοπούς, εκτός από τις επιχειρήσεις,
- ii. δεν είναι σε θέση να ασκεί τη δραστηριότητά της για περισσότερο από ένα χρόνο και να εκπληρώνει το σκοπό της,
- iii. δεν μπορεί να ασκήσει τις δραστηριότητές της λόγω ανυπέρβλητων διαφορών μεταξύ εταίρων, ή
- iv. ασκεί μια δραστηριότητα η οποία, σύμφωνα με άλλο νομικό κανονισμό, μπορεί να εκτελείται μόνο από φυσικά πρόσωπα, χωρίς τη βοήθεια αυτών των προσώπων.

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Μια ανώνυμη εταιρεία είναι προσωπική εταιρεία και αποτελεί μια από τις ιστορικά παλαιότερες μορφές εταιρειών. Αυτή η μορφή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων χρησιμοποιείται σε μια μικρή ιδιωτική επιχείρηση, όπου ο κίνδυνος απεριόριστης ευθύνης είναι σχετικά μικρός και ελέγχιμος (π.χ. βιοτεχνία, λιανική, οικογενειακές επιχειρήσεις).

Βασικά χαρακτηριστικά

- είναι μια εταιρία τουλάχιστον δύο προσώπων, που ασχολούνται με τη δραστηριότητά της ή τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της και εγγυάται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον τα χρέη της

- στην περίπτωση που ο εταίρος είναι νομικό πρόσωπο, ασκεί τα κοινωνικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εντολοδόχου, ο οποίος μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο

- μπορεί να προέρχεται από τους σκοπούς μιας επιχείρησης ή τη διαχείριση των περιουσιακών της στοιχείων
- **Η ίδρυση μιας εταιρείας** εξαρτάται από τη σύνταξη και την υπογραφή κοινωνικής σύμβασης

Κοινωνικό συμβόλαιο

- μια σύμβαση που διέπει τις αμοιβαίες σχέσεις των μετόχων και, εκτός αν άλλως συμφωνείται στην κοινωνική σύμβαση, οι μετοχές των μετόχων είναι ίσες και το ελάχιστο ποσό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου δεν καθορίζεται παρά μόνον αν συνίσταται βάσει κοινωνικής σύμβασης
- περιλαμβάνει επίσης την επωνυμία της εταιρείας, το αντικείμενο της δραστηριότητας της εταιρείας ή την ένδειξη ότι έχει συσταθεί για τη διαχείριση της ιδιοκτησίας της, καθώς και την ταυτότητα των μετόχων με την αναφορά του ονόματος ή του επωνύμου, ή σε περίπτωση νομικού προσώπου, το όνομα
- το συμβόλαιο μπορεί να αλλάξει μόνο με τη συμφωνία όλων των εταίρων, με κάθε μέλος να έχει μία ψήφο, εκτός αν το κοινωνικό συμβόλαιο καθορίζει διαφορετικά
- ο μέτοχος μπορεί να προσχωρήσει ή να αποσυρθεί από την εταιρεία αλλάζοντας το κοινωνικό συμβόλαιο, ο προσχωρών εταίρος είναι επίσης υπεύθυνος για τα χρέη της εταιρείας που προέκυψαν πριν από την προσχώρησή του, αλλά μπορεί να απαιτήσει από άλλους εταίρους να του παράσχουν πλήρη αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία και για την κάλυψη των δαπανών που συνδέονται με αυτά.

Νομοθετική αρχή

- το καταστατικό όργανο της εταιρείας αποτελείται από τα μέλη της εταιρείας που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, δηλαδή ακεραιότητα, ελεύθερη άσκηση του εμπορίου, εκείνους για των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία ή για τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης στην οποία δραστηριοποιούνται ή εργάστηκαν κατά τα τελευταία 3 χρόνια ως μέλη της διοίκησης δεν κινήθηκαν πτωχευτικές διαδικασίες ή εφόσον δεν υπάρχει κανένα άλλο κώλυμα στη θητεία τους
- χωρίς την άδεια όλων των άλλων εταίρων, ο εταίρος δεν μπορεί να ασκεί τις δραστηριότητες της επιχείρησης, ούτε προς όφελος άλλων, ούτε να μεσολαβεί για μια άλλη επιχείρηση
- ένας εταίρος δεν μπορεί να είναι μέλος νομικού ή άλλου οργάνου άλλης εμπορικής εταιρείας που έχει παρόμοια δραστηριότητα
- τα κέρδη και οι ζημίες κατανέμονται εξίσου μεταξύ των μετόχων
- μετά τη λήξη της συμμετοχής της εταιρείας, ο εταίρος είναι υπεύθυνος μόνο για τα χρέη της εταιρείας που προέκυψαν πριν από τη λήξη της συμμετοχής του
- ο μέτοχος έχει δικαίωμα σε ποσοστό 25% του ποσού στο οποίο έχει εκπληρώσει την υποχρέωση κατάθεσης
- απαγορεύεται η μεταβίβαση μεριδίου μετόχου σε δημόσια επιχείρηση

Διάλυση της εταιρείας

η εταιρεία λύεται:

- με την κατάθεση του μετόχου, η οποία έχει κατατεθεί το αργότερο 6 μήνες πριν από το τέλος της λογιστικής περιόδου, την τελευταία ημέρα της λογιστικής περιόδου, εκτός εάν το κοινωνικό συμβόλαιο καθορίσει διαφορετική προθεσμία,
- την ημέρα κατά την οποία εκδίδεται η απόφαση του δικαστηρίου,

- iii. με το θάνατο του εταίρου, εκτός εάν το κοινωνικό συμβόλαιο επιτρέπει την κληρονομιά της μετοχής,
- iv. με τη λύση ενός εταίρου νομικής οντότητας, εκτός εάν το κοινωνικό συμβόλαιο επιτρέπει τη μεταβίβαση μεριδίου στο νόμιμο διάδοχο,
- v. την ημέρα κατά την οποία αποφασίστηκε η πτώχευση των περιουσιακών στοιχείων ενός από τους μετόχους ή με την η απόρριψη αίτησης για την κίνηση διαδικασίας αφερεγγυότητας λόγω έλλειψης περιουσίας ή αναβολής της πτώχευσης, διότι η περιουσία του εταίρου είναι εντελώς ανεπαρκής,
- vi. την ημέρα κατά την οποία εκδίδεται η απόφαση χορήγησης των χρεών ενός από τους μετόχους,
- vii. με την τελική απόφαση για την εκτέλεση απόφασης από τη συμμετοχή εταίρου σε εταιρεία ή από το νόμο απόφασης εκτέλεσης που επηρεάζει το μερίδιο ενός συνεργάτη στην εταιρεία μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση για την εκτέλεση του την εκπλήρωση υποχρέωσης, δυνάμει ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, και η εξουσία λήψεως αποφάσεως επί του θέματος, σε περίπτωση αναστολής εκτελέσεως εντός αυτής της περιόδου
- viii. την ημερομηνία κατά την οποία κανένας από τους εταίρους δεν θα πληροί τις παραπάνω απαιτήσεις
- ix. με τον αποκλεισμό ενός μέλους, ιδίως εάν ο εταίρος παραβιάζει σοβαρά τις υποχρεώσεις του ή δεν είναι σε θέση να επιτύχει τον σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε η εταιρεία, ή
- x. για άλλους λόγους που καθορίζονται στο κοινωνικό συμβόλαιο.

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Μια ετερόρρυθμη εταιρεία είναι μέρος μιας ιδιωτικής εταιρείας, αν και δεν είναι μια τυπική προσωπική εταιρεία.

Βασικά χαρακτηριστικά

- είναι μια εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ένας εταίρος εγγυάται για τα χρέη της περιορισμένης ευθύνης (Kommanditist – ετερόρρυθμος εταίρος) και τουλάχιστον ένας εταίρος για απεριόριστη ευθύνη (Συμπληρωματικός)
- Η διάταξη της Δημόσιας Εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εφαρμόζεται στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης

Κοινωνικό συμβόλαιο

- προσδιορίζει ποιός από τους εταίρους είναι συμπληρωματικός και ποιος είναι ετερόρρυθμος εταίρος, καθώς και το ποσό της συνεισφοράς κάθε ετερόρρυθμου εταίρου
- οι μετοχές των υποψηφίων καθορίζονται σύμφωνα με το ποσοστό των καταθέσεων τους
- ο ετερόρρυθμος εταίρος εκπληρώνει την υποχρέωση κατάθεσης με το ποσό και τον τρόπο που καθορίζεται στο κοινωνικό συμβόλαιο, διαφορετικά σε μετρητά και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, μετά τη σύσταση της συμμετοχής του στην εταιρεία
- για τα χρέη της εταιρείας, ο ετερόρρυθμος εταίρος με τους άλλους εταίρους εγγυάται αλληλεγγύως το ποσό της μη καταβληθείσας κατάθεσής τους, σύμφωνα με το καθεστώς εγγραφής στο εμπορικό μητρώο
- εάν η κοινωνική σύμβαση καθορίζει ότι οι ετερόρρυθμοι εταίροι είναι υπεύθυνοι για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το καθορισμένο ποσό (περιορισμένο ποσό), το ποσό αυτό θα

αναφερθεί στο κοινωνικό συμβόλαιο και δεν μπορεί να συμφωνηθεί μικρότερο ποσό από το ποσό της κατάθεσης.

Νομοθετική αρχή

- το καταστατικό όργανο της εταιρείας είναι όλα μέλη της εταιρείας, το κοινωνικό συμβόλαιο μπορεί να προβλέπει ότι το καταστατικό όργανο της εταιρείας είναι μόνο ορισμένοι από τους συμπληρωματικούς εταίρους ή ένας από αυτούς
- εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από το κοινωνικό συμβόλαιο, όλα τα μέλη θα αποφασίζουν για θέματα που δεν αποδίδονται στον καταστατικό όργανο, με την ειδική ψήφο των συμπληρωματικών εταίρων και των ειδικών διοικητών
- τα κέρδη και οι ζημίες κατανέμονται μεταξύ της επιχείρησης και των συμπληρωματικών εταίρων, εκτός εάν η κοινωνική σύμβαση καθορίζει τη διαίρεση και διαιρεί το κέρδος και τη ζημία μεταξύ της εταιρείας και των συμπληρωματικών εταίρων, κατά το ήμισυ

Διάλυση της εταιρείας

- αρκεί να καταργηθεί η ετερόρρυθμη εταιρική σχέση, σύμφωνα με την οποία κανένας από τους συμπληρωματικούς εταίρους δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να είναι μέλος μιας επιχείρησης βάσει του νόμου, όπως την ακεραιότητα, φραγμός στη συντήρηση και άλλες

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης είναι μια σχετικά νέα μορφή εταιρείας, αλλά και πολύ δημοφιλής. Είναι ο απλούστερος τύπος κεφαλαιουχικών εταιρειών, αν και περιέχει πολλά στοιχεία προσωπικής εταιρείας.

Βασικά χαρακτηριστικά

- εταιρία της οποίας τα χρέη αναλαμβάνονται εις ολόκληρον από τους μετόχους για το ποσό κατά το οποίο δεν εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις κατάθεσης, σύμφωνα με το καθεστώς που είναι εγγεγραμμένο στο εμπορικό μητρώο, τη στιγμή που κλήθηκαν να εκπληρώσουν την υποχρέωση
- μια εταιρεία που αποτελείται από 1-50 μετόχους
- υποχρεωτική κατάθεση στην εταιρεία - το ελάχιστο ποσό κατάθεσης είναι 1 CZK, εκτός αν το κοινωνικό συμβόλαιο καθορίζει ότι το ποσό της κατάθεσης είναι υψηλότερο
- είναι υποχρεωμένοι να δημιουργούν οργανισμούς

Κοινωνικό συμβόλαιο

- το κοινωνικό συμβόλαιο περιλαμβάνει την επωνυμία της εταιρείας, το αντικείμενο της δραστηριότητας ή τη δραστηριότητα της εταιρείας, τον προσδιορισμό των μετόχων με την ένδειξη του ονόματος και του τόπου κατοικίας, τον προσδιορισμό του τύπου των μετοχών κάθε εταίρου και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτό, το ποσό της κατάθεσης ή των καταθέσεων που αναλογούν στη μετοχή ή τις μετοχές και τον τρόπο των ενεργειών τους για την εταιρεία, την υποχρέωση κατάθεσης των ιδρυτών, συμπεριλαμβανομένης της προθεσμίας για την εκπλήρωσή της, και μια ένδειξη για το ποιόν καθορίζουν οι ιδρυτές, από το εκτελεστικό ή τους διευθυντές

- το κοινωνικό συμβόλαιο μπορεί να τροποποιηθεί με συμφωνία όλων των μετόχων και απαιτείται δημόσιο έγγραφο για τη συμφωνία αυτή
- πριν από την υποβολή της αίτησης εγγραφής της εταιρείας στο εμπορικό μητρώο, καταβάλλεται ολόκληρη η προκαταβολή και τουλάχιστον το 30%
- ο εταίρος εκπληρώνει την υποχρέωση κατάθεσης εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο κοινωνικό συμβόλαιο, αλλά όχι αργότερα από 5 χρόνια από την ημερομηνία ίδρυσης της εταιρείας ή από την ανάληψη υποχρέωσης κατάθεσης για τη διάρκεια της εταιρείας
- η συνεισφορά μπορεί επίσης να είναι μη χρηματική, η οποία εκτιμάται από εμπειρογνώμονα που επιλέγεται από τον ειδικό κατάλογο εμπειρογνομένων. Οι εμπειρογνώμονες επιλέγονται από τους ιδρυτές κατά την ίδρυση της εταιρείας, διαφορετικά από το διαχειριστή
- το κοινωνικό συμβόλαιο μπορεί να επιτρέψει τη δημιουργία διαφόρων τύπων μετοχών, εφόσον αυτό καθοριστεί. Ο μέτοχος μπορεί να κατέχει περισσότερες μετοχές, ακόμη και διαφορετικών ειδών
- η μετοχή του μετόχου μπορεί να εκπροσωπείται από πιστοποιητικό μετοχών και κάθε μέτοχος μπορεί να μεταβιβάσει το μερίδιό του σε άλλο μέλος

Νομοθετική αρχή

- Εταιρείες - Διευθύνων Σύμβουλος, Γενική Συνέλευση και Εποπτικό Συμβούλιο
- το καταστατικό όργανο της εταιρείας είναι **ένας ή περισσότεροι διευθυντές**, και εάν καθοριστεί από το κοινωνικό συμβόλαιο, περισσότερα από ένα μέλη του συλλογικού σώματος
- οι διευθυντές είναι υπεύθυνοι για τη διοίκηση της εταιρείας. Εάν η εταιρεία έχει περισσότερους διευθυντές οι οποίοι δεν αποτελούν συλλογικό όργανο, απαιτείται η συγκατάθεση της πλειοψηφίας της εταιρείας
- ο διαχειριστής διασφαλίζει την ορθή τήρηση των προβλεπόμενων αρχείων και λογαριασμών, διαχειρίζεται τον κατάλογο των μετόχων και ενημερώνει τους μετόχους για τα θέματα της εταιρείας
- η εταιρεία θα συστήσει **εποπτικό συμβούλιο**, εάν το καθορίσει το κοινωνικό συμβόλαιο
- το εποπτικό συμβούλιο εποπτεύει τις δραστηριότητες των διευθυντών, εξετάζει τα εμπορικά και λογιστικά βιβλία, άλλα έγγραφα και οικονομικές καταστάσεις και ελέγχει τα δεδομένα που περιέχονται σε αυτά και αναφέρει μία φορά το χρόνο τις δραστηριότητές του στη γενική συνέλευση. Το μέλος του εποπτικού συμβουλίου δεν μπορεί να είναι και εκτελεστικό μέλος της εταιρείας
- οι μέτοχοι ασκούν το δικαίωμά τους να μετέχουν στη διοίκηση της εταιρείας στο πλαίσιο ή εκτός της γενικής συνέλευσης
- η γενική συνέλευση συγκαλείται τουλάχιστον μία φορά για τη λογιστική περίοδο
- εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από το κοινωνικό συμβόλαιο, η Γενική Συνέλευση είναι σε θέση να παραθέτει εάν είναι παρόντες εταίροι που έχουν τουλάχιστον το ήμισυ όλων των ψήφων (κάθε εταίρος έχει μία ψήφο για κάθε συνεισφορά 1 CZK)
- η γενική συνέλευση αποφασίζει με απλή πλειοψηφία των παρόντων μετόχων
- απαιτείται η συναίνεση τουλάχιστον δύο τρίτων των ψήφων όλων των μετόχων:
 - α) για να αποφασίσει να αλλάξει το περιεχόμενο του κοινωνικού συμβολαίου
 - β) για να λάβει μια απόφαση που έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή του κοινωνικού συμβολαίου
 - γ) την απόφαση αποδοχής μη χρηματικής συνεισφοράς, και
 - δ) την απόφαση να τερματιστεί η εταιρεία με εκκαθάριση

- οι συμπληρωματικοί μέτοχοι είναι εισηγμένοι στον κατάλογο των μετόχων που διαχειρίζονται την εταιρεία
- οι μέτοχοι συμμετέχουν στα κέρδη που καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση για διανομή μεταξύ των μετόχων κατ' αναλογία των μετοχών τους, εκτός αν το κοινωνικό συμβόλαιο καθορίζει διαφορετικά. Εκτός αν η κοινωνική σύμβαση ή η γενική συνέλευση ορίζουν διαφορετικά, το μερίδιο του κέρδους καταβάλλεται στην χρήματα
- ένας εταίρος μπορεί να χάσει τη συμμετοχή του στην εταιρεία, **εκτελώντας με άλλον εταίρο μια συμφωνία για τον τερματισμό της συμμετοχής του μετόχου, τον αποκλεισμό του εταίρου ή την ακύρωση της συμμετοχής του μετόχου στο δικαστήριο**

Διάλυση της εταιρείας

- η εταιρεία διαλύεται με συμφωνία εταιρικής σχέσης, η οποία έχει τη μορφή δημόσιας πράξης

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η ανώνυμη εταιρεία αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα και πλήρη νομική ικανότητα.

Βασικά χαρακτηριστικά

- εταιρία της οποίας το εγγεγραμμένο κεφάλαιο κατανέμεται σε ορισμένο αριθμό μετοχών
- η εταιρεία αντιμετωπίζει όλους τους μετόχους εξίσου με τους ίδιους όρους
- το μετοχικό κεφάλαιο μιας ανώνυμης εταιρείας **ανέρχεται τουλάχιστον σε 2.000.000 CZK ή 80.000 ευρώ**
- η μετοχή είναι εγγύηση ασφάλειας ή λογιστικής εγγύησης στην οποία συνδέονται τα δικαιώματα του μετόχου, ως μέτοχος, ώστε να συμμετέχει σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας στη διαχείρισή της, τα κέρδη της και το υπόλοιπο εκκαθάρισης κατά τη διάλυσή της με εκκαθάριση

Καταστατικά

- η ίδρυση εταιρείας απαιτεί τη θέσπιση νόμου. Το πρόσωπο που έχει υιοθετήσει το καταστατικό και συμμετέχει στην εγγραφή των μετοχών είναι ο ιδρυτής
- το καταστατικό περιλαμβάνει το όνομα και το αντικείμενο της επιχείρησης ή της δραστηριότητας, το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου, τον αριθμό μετοχών, την ονομαστική τους αξία, τον προσδιορισμό του εάν και πόσες μετοχές θα είναι ονομαστικές ή όχι, εάν πρέπει να εκδίδονται μετοχές διαφορετικών ειδών, ο αριθμός των ψήφων που συνδέονται με μία μετοχή και ο τρόπος ψηφοφορίας στη γενική συνέλευση. Αν οι μετοχές πρόκειται να εκδοθούν με διάφορες ονομαστικές αξίες, το καταστατικό περιλαμβάνει επίσης τον αριθμό των ψήφων που αφορούν το ποσό της ονομαστικής αξίας των μετοχών και το συνολικό αριθμό των ψήφων στην εταιρεία, μια ένδειξη της εσωτερικής δομής της εταιρείας και τους κανόνες για τον προσδιορισμό του αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου, μαζί με άλλα στοιχεία, εφόσον το προβλέπει ο νόμος

Νομοθετική αρχή

- εταιρικά όργανα: το διοικητικό συμβούλιο (η διεύθυνση της εταιρείας) και το εποπτικό συμβούλιο (εποπτεύοντας την άσκηση των αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου και των δραστηριοτήτων της εταιρείας) = δυαδικό σύστημα

το Διοικητικό Συμβούλιο (3 μέλη) και ο διευθυντής (ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο)
= ενιαίο σύστημα

- μια εταιρεία μπορεί να αλλάξει το σύστημα της εσωτερικής της διάρθρωσης αλλάζοντας το καταστατικό της
- οι μέτοχοι ασκούν το δικαίωμά τους να συμμετέχουν στη διοίκηση της εταιρείας στο πλαίσιο ή εκτός της γενικής συνέλευσης
- η Γενική Συνέλευση είναι σε θέση να παραθέτει εάν υπάρχουν μέτοχοι που κατέχουν μετοχές ονομαστικής αξίας ή αριθμό μετοχών που υπερβαίνει το 30% του εγγεγραμμένου κεφαλαίου, εκτός εάν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά
- η γενική συνέλευση αποφασίζει με απόφαση και πλειοψηφία των παρόντων μετόχων
- ο μέτοχος καταβάλλει την τιμή έκδοσης των εγγεγραμμένων μετοχών κατά το χρόνο που ορίζεται στο καταστατικό ή την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, αλλά όχι αργότερα από 1 έτος από την ημερομηνία ίδρυσης της εταιρείας ή από την αύξηση του εγγεγραμμένου κεφαλαίου
- ο μέτοχος δεν μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση καταθέσεων, εκτός εάν πρόκειται για μείωση του μετοχικού κεφαλαίου
- εάν ο μέτοχος βρίσκεται σε αθέτηση ή μέρος της κατάθεσης, το Διοικητικό Συμβούλιο θα κληθεί να το εκτελέσει εντός της πρόσθετης προθεσμίας που καθορίζεται από το Καταστατικό της Εταιρείας, διαφορετικά εντός 60 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης της ειδοποίησης
- ο αποκλεισμένος μέτοχος εγγυάται την εξόφληση της τιμής έκδοσης των εγγεγραμμένων μετοχών
- ο μέτοχος δικαιούται να παραστεί και να ψηφίσει στη Γενική Συνέλευση. Το Καταστατικό μπορεί να περιορίσει την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου, καθορίζοντας τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων ενός μετόχου
- εάν αναφέρεται στο καταστατικό, τα μέλη των οργάνων της εταιρείας εκλέγονται με σωρευτική ψήφο

Διάλυση της εταιρείας

- η απόφαση για την κατάργηση του περιορισμού εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης, για την οποία απαιτείται η πλειοψηφία των δύο τρίτων των μετόχων

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

Υπάρχουν στενές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και συνεταιριστικών εταιρειών, ακόμη και αν είναι ξεχωριστές μεταξύ τους.

Βασικά χαρακτηριστικά

- μια κοινότητα μη δεσμευμένου αριθμού ατόμων, που έχει συσταθεί με σκοπό την αμοιβαία υποστήριξη των μελών της ή τρίτων μερών, ενδεχομένως για σκοπούς επιχειρηματικής δραστηριότητας
- έχει τουλάχιστον 3 μέλη
- ο ιδρυτής του συνεταιρισμού είναι το πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση στον ιδρυτικό συνεταιρισμό, όχι αργότερα από την έναρξη της συνάντησης σύστασης και δεν αναίρεσε την υποβολή αυτή. Η αίτησή του εγκρίθηκε και πληροί τις προϋποθέσεις για την ένταξη και

τη σύστασή του, εκτός από την εκπλήρωση της υποχρέωσης κατάθεσης ή τη σύναψη σχέσης εργασίας

- ο συνεταιρισμός μπορεί να είναι οικιστικός = για να εξασφαλίσει τις ανάγκες στέγασης των μελών του, μπορεί να διαχειριστεί κατοικίες με διαμερίσματα και μη οικιστικές εγκαταστάσεις που ανήκουν σε άλλα πρόσωπα

κοινωνικός = αναπτύσσει συστηματικά δραστηριότητες με βάση την κοινότητα που στοχεύουν στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής, με στόχο την κοινωνική ένταξη των μειονεκτούντων ατόμων στην κοινωνία, με προτεραιότητα την κάλυψη των τοπικών αναγκών και τη χρήση τοπικών πόρων ανάλογα με τον τόπο κατοικίας και την αρμοδιότητα του συνεταιρισμού, ιδίως στον τομέα της δημιουργίας θέσεων εργασίας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της υγειονομικής περίθαλψης, της εκπαίδευσης, της στέγασης και της βιώσιμης ανάπτυξης

Καταστατικό

- η καταστατική συνέλευση του συνεταιρισμού, πέραν της υιοθέτησης του καταστατικού, εκλέγει τα μέλη των συνεταιριστικών οργάνων και εγκρίνει τον τρόπο εκπλήρωσης της βασικής συνδρομής και ενδεχομένως του τέλους εισόδου

- το προσχέδιο του καταστατικού συντάσσεται από συν-γράφοντα, ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο γραπτώς εξουσιοδοτημένο να το πράξει από τον αιτούντα για την ίδρυση συνεταιρισμού

Νομοθετική αρχή

- Τα συνεταιριστικά σώματα έχουν

A) συνέλευση των μελών - τα μέλη του συνεταιρισμού, ο εκκαθαριστής και τα πρόσωπα τα οποία έχουν δικαίωμα να συμμετέχει με διαφορετική νομική διάταξη. Μπορούν να παραιτηθούν αν υπάρχει πλειοψηφία όλων των μελών με πλειοψηφία όλων των ψήφων, των μελών. Κάθε μέλος έχει μία ψήφο σε μια ψηφοφορία

B) το Διοικητικό Συμβούλιο - είναι το θεσμικό όργανο ενός συνεταιρισμού, είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του συνεταιρισμού, εκπληρώνει τις αποφάσεις μιας συνέλευσης μελών, αν δεν έρχεται σε αντίθεση με τους νομικούς κανονισμούς, διασφαλίζει την ορθή τήρηση υπογράφει τις οικονομικές καταστάσεις για έγκριση στη συνέλευση των μελών και τα κέρδη ή τις ζημίες. Έχει τρία μέλη, εκλέγει τον πρόεδρό του και, κατά περίπτωση, έναν ή περισσότερους αντιπροέδρους, εκτός εάν τα καταστατικά ορίζουν ότι εκλέγονται από γενική συνέλευση, με πλειοψηφία όλων των μελών της

Γ) η Επιτροπή Ελέγχου - ελέγχει όλη τη δραστηριότητα του συνεταιρισμού, συζητά τις καταγγελίες των μελών και μπορεί να ζητά πληροφορίες και έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση του συνεταιρισμού. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η επιτροπή είναι ανεξάρτητη από τα άλλα όργανα του συνεταιρισμού. Γνωμοδοτεί γραπτώς για κάθε οικονομικό δελτίο, ελέγχει τις ζημίες του συνεταιρισμού και κάνει πρόταση απόφασης για την καταβολή των τελών των μελών ή των ελλείψεων που έχει διαπιστώσει η Επιτροπή Ελέγχου, στο Διοικητικό Συμβούλιο, για την εποπτεία ανάκτησης. Έχει 3 μέλη, μπορεί να εκλέξει τον πρόεδρό της και, εάν χρειαστεί, έναν ή περισσότερους αντιπροέδρους

Δ) άλλοι οργανισμοί που έχουν συσταθεί με καταστατικό

- ένα μέλος του συνεταιρισμού μπορεί να είναι μόνο μέλος του συνεταιρισμού, κάθε μέλος του συνεταιρισμού έχει μία ψήφο στο σώμα του συνεταιρισμού, η θητεία δεν υπερβαίνει

τα 5 έτη, η θητεία των μελών του συνεταιρισμού στο εκλεγμένο σώμα λήγει για όλα τα μέλη του με τον ίδιο τρόπο

- σε έναν συνεταιρισμό με λιγότερα από 50 μέλη, το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι το διοικητικό συμβούλιο δεν είναι συστημένο και ότι ο καταστατικός οργανισμός είναι ο πρόεδρος του συνεταιρισμού
- κάθε μέλος συμμετέχει στο βασικό κεφάλαιο του συνεταιρισμού με βασική εισφορά μέλους
- το ποσό της βασικής συμμετοχής είναι ίσο για όλα τα μέλη του συνεταιρισμού, η υποχρέωση καταβολής στο εύρος της διαφοράς μεταξύ της βασικής εγγύησης και της προκαταβολής πρέπει να εκπληρωθεί εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο καταστατικό, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει 3 χρόνια

Διάλυση της εταιρείας

- ο συνεταιρισμός διαλύεται με απόφαση της συνέλευσης μελών, με δικαστική απόφαση, μετά τη λήξη της περιόδου για την οποία ιδρύθηκε ο συνεταιρισμός ή με την επίτευξη του σκοπού

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι μια δραστηριότητα που εκτελείται από έναν επιχειρηματία με συνέπεια, ανεξάρτητα, στο δικό του όνομα, με δική του ευθύνη και για να κερδίσει χρήματα. Όλοι αυτοί οι επιχειρηματικοί χαρακτήρες πρέπει να εκπληρωθούν ταυτόχρονα.

Επιχειρηματίας είναι ένα πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Εμπορικό Μητρώο (δημόσιος κατάλογος στον οποίο καταχωρούνται τα νόμιμα στοιχεία για τους επιχειρηματίες και φυλάσσεται σε ηλεκτρονική μορφή), ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες βάσει εμπορικής άδειας ή ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα με μη εμπορική άδεια ή εκμεταλλεύεται γεωργική παραγωγή και είναι καταχωρημένος σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς.

Τα θέματα των εμπορικών εταιρειών ρυθμίζονται από το νόμο αριθ. 90/2012 Coll. για τις εμπορικές εταιρείες και τους συνεταιρισμούς (νόμος περί εμπορικών εταιρειών) και τον νόμο αριθ. 89/2012 Coll., αστικός κώδικας.

Οι επιχειρήσεις είναι νομικές οντότητες και, ως οντότητα με δικαιώματα και υποχρεώσεις, θα είναι υπεύθυνες για τις υποχρεώσεις τους. Σύμφωνα με το νόμο, οι επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί θεωρούνται εμπορικές εταιρείες. Οι εμπορικές εταιρείες περιλαμβάνουν την ανώνυμη εταιρεία, την ετερόρρυθμη εταιρεία, την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, την ανώνυμη εταιρεία, την ευρωπαϊκή εταιρεία και τον ευρωπαϊκό όμιλο οικονομικών συμφερόντων. Οι συνεταιρισμοί περιλαμβάνουν τον συνεταιρισμό και τον ευρωπαϊκό συνεταιριστικό οργανισμό.

ΚΟΥΙΖ

1. Είναι σωστή η δήλωση; «Η επιχειρηματικότητα είναι μια δραστηριότητα την οποία ο επιχειρηματίας εκτελεί σε συνεχή βάση, ανεξάρτητα, στο όνομά του, με δική του ευθύνη, και δεν υπάρχει λόγος να αποκομίσει κέρδος».

A) Ναι

B) Όχι

2. Είναι σωστή η δήλωση; "Δημόσιος κατάλογος που καταγράφει τα νόμιμα στοιχεία για τους επιχειρηματίες και φυλάσσεται σε έντυπη μορφή".

A) Ναι

B) Όχι

3. Είναι σωστή η δήλωση; "Ένας επιχειρηματίας μπορεί να είναι μόνο ένα άτομο."

A) Ναι

B) Όχι

4. Οι εμπορικές εταιρείες περιλαμβάνουν:

A) Συνεταιρισμό

B) Περιορισμένη συνεργασία

Γ) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης

Δ) Μετοχική εταιρεία

Ε) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης

5. Μια εμπορική εταιρεία συστήνεται:

A) τη στιγμή της υπογραφής του ιδρυτικού εγγράφου

B) γράφοντας στον αντιπρόσωπο του λιανοπωλητή

Γ) με τη σύναψη συμφωνίας σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο του ιδρυτικού εγγράφου

Δ) από τη σύμβαση ιδρυτικού οργανισμού

6. Οι προσωπικές συνεργασίες περιλαμβάνουν:

A) Περιορισμένη συνεργασία

B) Μετοχική εταιρεία

Γ) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης

Δ) Συνεταιρισμό

7. Το ελάχιστο ποσό κατάθεσης σε μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι:

A) 100 CZK

B) 1.000.000 CZK

Γ) 1.CZK

Δ) 10.000 CZK

ΠΗΓΕΣ

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90/zneni-20170114>

ΡΟΚΟΡΝÁ, ΗΟΛΕŠΟVSKÝ, LASÁK, ΡΕΚÁΡΕΚ Α ΚΟΛ. Επιχειρηματικές εταιρείες και συνεταιρισμοί. Prague: C.H.Beck, 2014. σελ.448

5.

Ενότητα 5

Σημαντικά θέματα αστικού και
δημοσίου δικαίου

ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΑΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΖΥΓΙΩΝ

Στην Τσεχική Δημοκρατία οι γάμοι ρυθμίζονται βάσει της ενότητας οικογενειακού δικαίου του Αστικού Κώδικα, ως ιδιωτικό δίκαιο. Οι βασικές αρχές του οικογενειακού δικαίου περιλαμβάνουν την αρχή της ευημερίας των τέκνων, την αρχή της ισότητας των υποκειμένων του οικογενειακού δικαίου και την αρχή της αλληλοβοήθειας.

Ο **γάμος** είναι ένας μόνιμος δεσμός μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας, με βασικό σκοπό τη δημιουργία οικογένειας, τη σωστή ανατροφή των τέκνων, την αλληλοϋποστήριξη και την αλληλοβοήθεια. Ο γάμος είναι το αποτέλεσμα της ελεύθερης και απόλυτης επιβεβαίωσης της βούλησης ενός άνδρα και μιας γυναίκας (αρραβωνιασμένο ζευγάρι) που προτίθενται να παντρευτούν μεταξύ τους.

Ένας γάμος μπορεί να είναι πολιτικός ή θρησκευτικός. Ο **πολιτικός γάμος** γίνεται μεταξύ δύο συζύγων που επιθυμούν να παντρευτούν μεταξύ τους, αυτοπροσώπως, κι ενώπιον μιας δημόσιας αρχής που θα τελέσει τη γαμήλια τελετή παρουσία του ληξιαρχου. Ο **θρησκευτικός γάμος** γίνεται μεταξύ δύο συζύγων που επιθυμούν να παντρευτούν μεταξύ τους, αυτοπροσώπως, κι ενώπιον ενός εκκλησιαστικού φορέα ή μιας θρησκευτικής οργάνωσης εξουσιοδοτημένης για την τέλεση γάμων βάσει έτερου δικαίου. Για να τελεστεί γάμος, οι σύζυγοι πρέπει αρχικά να υποβάλουν ένα πιστοποιητικό που εκδίδεται από το ληξιαρχείο στη δικαιοδοσία του οποίου εμπίπτει ο γάμος. Στο εν λόγω πιστοποιητικό πρέπει να βεβαιώνεται πως οι σύζυγοι πληρούν όλες τις προβλέψεις του περί γάμου νόμου. Από την έκδοση του πιστοποιητικού έως τη γαμήλια τελετή δεν πρέπει να έχουν μεσολαβήσει πάνω από έξι μήνες. Εφόσον τελεστεί ο γάμος, ένας από τους συζύγους οφείλει να υποβάλει το αρχείο του γάμου στο ληξιαρχείο του οποίου τη διοικητική περιφέρεια έχει τελεστεί ο γάμος εντός τριών εργάσιμων ημερών από την τέλεση του γάμου.

Η γαμήλια τελετή είναι δημόσια και εορταστική· τελείται παρουσία δύο μαρτύρων. Στη γαμήλια τελετή πρέπει να δηλωθεί πως το επώνυμο ενός εκ των δύο συζύγων θα είναι το κοινό επώνυμο των συζύγων, ή πως θα διατηρηθούν και τα δύο επώνυμα, ή πως το επώνυμο ενός εκ των δύο συζύγων θα είναι το κοινό επώνυμο και το επώνυμο του συζύγου που δεν θα είναι κοινό θα προστεθεί δίπλα στο κοινό επώνυμο. Εάν οι σύζυγοι διατηρήσουν τα επώνυμά τους, θα πρέπει να δηλώσουν κατά τη γαμήλια τελετή ποιο από τα δύο επώνυμα επιθυμούν να λάβουν τα μελλοντικά τέκνα που θα αποκτήσουν μαζί.

Κάθε πολίτης της Τσεχικής Δημοκρατίας δύναται να παντρευτεί κι εκτός της επικράτειας της Τσεχικής Δημοκρατίας ενώπιον της διπλωματικής αρχής ή του προξενικού γραφείου της Τσεχικής Δημοκρατίας.

Νομικά κωλύματα στην τέλεση γάμου

- *απαγορεύεται ο γάμος ανηλίκων χωρίς πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας*

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τον γάμο ανηλίκου χωρίς πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας που έχει συμπληρώσει το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας εφόσον υφίστανται σημαντικοί λόγοι.

- *απαγορεύεται η σύναψη γάμου από πρόσωπο με περιορισμένη δικαιοδοσία στον εν λόγω τομέα*
- *απαγορεύεται ο γάμος ατόμων που είναι παντρεμένα ή έχουν συνάψει συμφωνητικό συμβίωσης ή έτερο συμφωνητικό συμβίωσης ως έχει στο εξωτερικό, σε περιπτώσεις που ο γάμος, το συμφωνητικό συμβίωσης ή τα έτερα συμφωνητικά του εξωτερικού έχουν συναφθεί στο εξωτερικό*
- *απαγορεύεται ο γάμος μεταξύ προγόνων και απογόνων, όπως επίσης μεταξύ αδελφών· το ίδιο ισχύει για άτομα που έχουν αποκτήσει συγγένεια μέσω υιοθεσίας*

- *απαγορεύεται ο γάμος μεταξύ κηδεμόνα και κηδεμονευόμενου, μεταξύ παιδιού και του ατόμου που έχει αναλάβει την κηδεμονία του, ή μεταξύ θετού γονέα και υιοθετημένου τέκνου*

Εάν έχει τελεστεί γάμος ενώ έχει αποτραπεί κάποιο νομικό κώλυμα, το δικαστήριο οφείλει να κηρύξει άκυρο τον γάμο κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε προσώπου με σχετικό έννομο συμφέρον, εκτός εάν ο γάμος ανατρέψει το κώλυμα ως περιορισμένου εύρους. Κάθε γάμος θεωρείται έγκυρος έως ότου κηρυχθεί άκυρος. Εάν ένας γάμος κηρυχθεί άκυρος, θεωρείται σαν να μην είχε τελεστεί ποτέ.

Ένας γάμος δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρος εάν έχει πάψει να υφίσταται ή εάν ήδη έχει γίνει διόρθωση. Επίσης, ένας γάμος δεν μπορεί να κηρυχθεί άκυρος εάν έχει τελεστεί από ανήλικο χωρίς πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας ή από άτομο με περιορισμένη νομική ικανότητα στον συγκεκριμένο τομέα και έχει γίνει σύλληψη τέκνου που γεννήθηκε ζωντανό.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα των συζύγων

Οι σύζυγοι έχουν ίσες υποχρεώσεις και ίσα δικαιώματα. Οι σύζυγοι οφείλουν να δείχνουν αλληλοσεβασμό, να ζουν μαζί, να είναι πιστοί, να σέβονται ο ένας την αξιοπρέπεια του άλλου, να προάγουν τους εαυτούς τους, να διατηρούν μια οικογενειακή εστία, να δημιουργήσουν ένα υγιές οικογενειακό περιβάλλον και να φροντίζουν τα τέκνα που έχουν αποκτήσει μαζί.

Κάθε σύζυγος έχει το δικαίωμα να μαθαίνει από τον/τη σύζυγό του/της ό,τι αφορά το εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία του/της, τις τρέχουσες και ενδεχόμενες μελλοντικές εργασίες του/της, τις σπουδές και τις συναφείς δραστηριότητές του/της. Κατά την επιλογή των εργασιών, των σπουδών και των συναφών δραστηριοτήτων, ο/η σύζυγος πρέπει να λαμβάνει υπόψη το συμφέρον της οικογένειας, τον/τη σύζυγό του/της και τα ανήλικα τέκνα που δεν έχουν ακόμη πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας

και ζουν μαζί με τους συζύγους στην οικογενειακή εστία, καθώς και -κατά περίπτωση- τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας.

Οι σύζυγοι έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούν τους/τις συζύγους τους στις συνήθεις υποθέσεις τους. Οι σύζυγοι έχουν αμοιβαίες υποχρεώσεις συντήρησης, στον βαθμό που αμφότεροι έχουν ουσιαστικά την ίδια υλική και πολιτισμική συμβολή. Οι υποχρεώσεις συντήρησης των τέκνων και των γονέων προηγούνται της υποχρέωσης συντήρησης μεταξύ των συζύγων.

Όλα όσα ανήκουν στον/στη σύζυγο και έχουν αξία, χωρίς να εξαιρούνται από τον νόμο, αποτελούν μέρος της κοινής ιδιοκτησίας των συζύγων. Αυτό δεν ισχύει εάν η κοινή ιδιοκτησία πάψει να υφίσταται βάσει νόμου.

Λύση του γάμου

Στα μάτια του νόμου, ένας γάμος λύεται κατόπιν διαζυγίου, κατόπιν θανάτου ενός εκ των συζύγων και έπειτα από τη δήλωση του θανάτου.

Ένας γάμος μπορεί να λυθεί μέσω διαζυγίου εάν η συγκατοίκηση έχει πληγεί βαθιά, μόνιμα και ανεπανόρθωτα, χωρίς πιθανότητα αποκατάστασης. Ακόμη κι εάν η έγγαμη συμβίωση έχει διαταραχθεί, δεν μπορεί να εκδοθεί διαζύγιο εάν το διαζύγιο έρχεται σε σύγκρουση:

- i) με τα συμφέροντα ανήλικου τέκνου των συζύγων που δεν έχει πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας· τα συμφέροντα των τέκνων εντός του γάμου καθορίζονται επίσης από το δικαστήριο μέσω ερώτησης του/της κηδεμόνα που έχει οριστεί από το δικαστήριο για τη διαδικασία ρύθμισης της σχέσης με το παιδί κατά την περίοδο μετά το διαζύγιο·
- ii) με τα συμφέροντα του/της συζύγου που δεν έχει συμβάλλει στο διαζύγιο αθετώντας τις συζυγικές υποθέσεις και που θα ζημιωνόταν σημαντικά λόγω του διαζυγίου, υπό ιδιαίτερες συνθήκες υπέρ της συντήρησης του γάμου, εκτός εάν οι σύζυγοι έχουν μείνει μαζί τουλάχιστον τρία χρόνια.

Εάν οι σύζυγοι έχουν ανήλικο τέκνο χωρίς πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας, η ακρόαση για τον γάμο δεν πρόκειται να γίνει έως ότου ληφθεί απόφαση για τις συνθήκες του τέκνου κατά την περίοδο έπειτα από το διαζύγιο.

Εάν και ο/η έτερος/η σύζυγος συμμετέχει στην κατάθεση αγωγής διαζυγίου από τον/την έτερο/η σύζυγο, το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει την έκδοση διαζυγίου χωρίς να συγκεκριμενοποιηθούν τα αίτια της διάλυσης του γάμου εφόσον κρίνει πως οι σύζυγοι έχουν την ίδια αξίωση περί έκδοσης διαζυγίου, πως η πρόθεσή τους για την έκδοση διαζυγίου είναι αληθής και εφόσον:

- i) κατά την ημερομηνία έναρξης της αγωγής διαζυγίου ο γάμος είχε διαρκέσει τουλάχιστον ένα έτος και οι σύζυγοι δεν έχουν μείνει μαζί πάνω από έξι μήνες·
- ii) οι σύζυγοι είναι γονείς ανήλικου τέκνου που δεν έχει πλήρη ικανότητα δικαιοπραξίας, έχουν συμφωνήσει να ρυθμίσουν τις συνθήκες του παιδιού κατά την περίοδο έπειτα από το διαζύγιο και το δικαστήριο έχει εγκρίνει τη συμφωνία·
- iii) οι σύζυγοι έχουν συμφωνήσει να ρυθμίσουν τα θέματα των περιουσιακών στοιχείων, του σπιτιού και -κατά περίπτωση- της συντήρησης για την περίοδο έπειτα από το διαζύγιο.

ΜΙΣΘΩΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Τα μισθωτήρια συμβόλαια είναι ένα σύννητες είδος συμβολαίου που χρησιμοποιείται συχνά τόσο από επιχειρηματίες όσο και από ιδιώτες. Τα μισθωτήρια συμβόλαια εμπίπτουν στον Αστικό Κώδικα. Μέσω ενός μισθωτηρίου συμβολαίου, ο εκμισθωτής εκχωρεί στον μισθωτή προσωρινή εκμετάλλευση. Ο μισθωτής δεσμεύεται να καταβάλλει στον εκμισθωτή ένα αντίτιμο που είναι γνωστό ως μίσθωμα. Αντικείμενο

της μίσθωσης μπορεί να είναι ένα ακίνητο (ή μέρος αυτού) ή ένα κινητό περιουσιακό στοιχείο. Επίσης, είναι δυνατή η μίσθωση ενός πράγματος που πρόκειται να συμβεί μόνο στο μέλλον, εφόσον είναι δυνατό να προσδιοριστεί με επαρκή ακρίβεια ο χρόνος σύναψης της μίσθωσης.

Ένα μισθωτήριο συμβόλαιο μπορεί να συναφθεί προφορικά, μόνο για τη μίσθωση διαμερίσματος ή σπιτιού προκειμένου να εξασφαλίζονται οι ανάγκες στέγασης που προβλέπονται από τη νομοθεσία με υποχρεωτική έγγραφη μορφή.

Το μισθωτήριο συμβόλαιο πρέπει να περιλαμβάνει μια περιγραφή του αντικειμένου της μίσθωσης, την ημερομηνία μίσθωσης του εν λόγω αντικειμένου στον μισθωτή, την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το αντικείμενο της μίσθωσης όταν το αναλαμβάνει ο μισθωτής, τον σκοπό της μίσθωσης, τη χρονική διάρκεια της μίσθωσης, το ποσό του μισθώματος, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, (η προκαταβολή είναι τυπική), την πιθανότητα πρόωρου τερματισμού της μίσθωσης, την πιθανότητα εφαρμογής αλλαγών κτλ.

Το μισθωτήριο συμβόλαιο μπορεί να είναι ορισμένης ή αορίστου διάρκειας. Εάν στο συμβόλαιο δεν διευκρινίζεται η συμφωνηθείσα διάρκεια μίσθωσης, τότε πρόκειται για μίσθωση αορίστου διάρκειας.

Οι διαπραγματεύσεις για το ενοίκιο μπορούν να γίνουν σε αποκλειστική ή μη αποκλειστική βάση. Σε περίπτωση αποκλειστικής μίσθωσης, μόνο ο μισθωτής έχει το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης του αντικειμένου της μίσθωσης.

Το μίσθωμα καταβάλλεται έναντι του συμφωνηθέντος (χρηματικού) ποσού και βάσει των συμφωνηθέντων όρων. Το μίσθωμα μπορεί να καταβάλλεται, επίσης, σε νόμισμα διαφορετικό των κορόνων Τσεχίας ή π.χ. σε τακτικά μισθώματα του μισθωτή. Συχνά οι εκμισθωτές ζητούν ετήσια αναπροσαρμογή (αύξηση) του ενοικίου, ώστε να αντανakλάται η αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και του πληθωρισμού. Κατά βάση, ο πληθωρισμός δημοσιεύεται ετησίως από τη Στατιστική Υπηρεσία της Τσεχίας. Έγκειται στα μέρη να συμφωνήσουν εάν το μίσθωμα θα μεταβάλλεται

αυτόματα ετησίως ή εάν ο εκμισθωτής θα ενημερώνει τον μισθωτή για τυχόν μεταβολές του μισθώματος (εκ των προτέρων), καθώς και εάν το μίσθωμα δύναται να μειωθεί εφόσον καταστεί απαραίτητο.

Γενικά, ο νόμος δεν περιορίζει το ποσό της ασφάλειας (προκαταβολής) που οφείλει να δώσει ο μισθωτής στον εκμισθωτή ως εγγύηση για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει βάσει του μισθωτηρίου συμβολαίου. Σχετικά με την προκαταβολή αποφασίζει ο εκμισθωτής.

Ο εκμισθωτής:

- έχει το δικαίωμα να διασφαλίσει τις αξιώσεις του έναντι του μισθωτή δια του εννόμου δικαιώματος κράτησης
- οφείλει να ειχωρήσει μαζί με το αντικείμενο της μίσθωσης όλα όσα είναι απαραίτητα για τη δέουσα χρήση του εν λόγω αντικειμένου
- οφείλει να παρέχει στον μισθωτή την αδιάταρακτη χρήση του περιουσιακού στοιχείου καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης
- δεν φέρει ευθύνη για τυχόν ελαττώματα του αντικειμένου της μίσθωσης που κατά τον χρόνο σύναψης του μισθωτηρίου συμβολαίου ήταν γνωστά στα μέρη και που δεν παρακωλύουν τη χρήση του αντικειμένου

Ο μισθωτής:

- οφείλει να χρησιμοποιεί το αντικείμενο ως δέων οικονομικός φορέας για τους σκοπούς ή τους συνήθεις σκοπούς, και να καταβάλλει το μίσθωμα
- εάν το ελάττωμα αναμένεται να αποκατασταθεί από τον εκμισθωτή, ο μισθωτής μπορεί να χρησιμοποιήσει με δυσκολία το αντικείμενο και ο εκμισθωτής δεν έχει αποδεχτεί το ελάττωμα ακόμη και κατόπιν ειδοποίησης για το δικαίωμα του μισθωτή για εύλογη μείωση του μισθώματος, ενώ υπάρχει και η

δυνατότητα να κάνει την επισκευή μόνος του και να ζητήσει αποζημίωση για τα σχετικά έξοδα

- οφείλει να ενημερώσει τον εκμισθωτή πως το αντικείμενο της μίσθωσης έχει κάποιο ελάττωμα που πρέπει να αποκατασταθεί από τον εκμισθωτή αμέσως μόλις εντοπιστεί το σχετικό ελάττωμα
- οφείλει να επιτρέψει στον εκμισθωτή να επιθεωρήσει, να μισθώσει ή να παραχωρήσει πρόσβαση στο αντικείμενο της μίσθωσης προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες επισκευής ή συντήρησης του αντικειμένου, ενώ ο εκμισθωτής οφείλει να ενημερώσει εγκαίρως τον μισθωτή σχετικά με την προαναφερθείσα επιθεώρηση

Υπενόμηση

Εφόσον συμφωνεί ο εκμισθωτής, ο μισθωτής δύναται να εκχωρήσει το δικαίωμα εκμετάλλευσης σε τρίτο μέρος. Εάν υπάρχει έγγραφο μισθωτήριο συμβόλαιο, η συναίνεση του εκμισθωτή πρέπει επίσης να δοθεί εγγράφως.

Η μίσθωση μπορεί να καταλήξει σε τερματισμό του αντικειμένου της μίσθωσης, σε συμφωνία των μερών για πρόωρο τερματισμό της μίσθωσης, σε τερματισμό από τον μισθωτή χωρίς διάδοχο, σε λήξη της διάρκειας μίσθωσης ή σε μονομερή τερματισμό της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις αορίστου διαρκείας τερματίζονται από πλευράς ενός εκ των μερών. Εάν πρόκειται για κινητό περιουσιακό στοιχείο, προβλέπεται προθεσμία ειδοποίησης ενός μήνα. Εάν πρόκειται για ακίνητο περιουσιακό στοιχείο, προβλέπεται προθεσμία ειδοποίησης τριών μηνών. Δεν υφίσταται υποχρέωση αιτιολόγησης· αυτό δεν ισχύει εάν το μέρος έχει δικαίωμα τερματισμού της μίσθωσης άνευ ειδοποίησης.

Εάν ο μισθωτής κάνει χρήση του αντικειμένου της μίσθωσης έπειτα από τη διάρκεια μίσθωσης και ο εκμισθωτής δεν ζητήσει από τον μισθωτή την παράδοση του αντικειμένου της μίσθωσης εντός ενός μήνα, τότε το μισθωτήριο συμβόλαιο ανανεώνεται βάσει των ήδη συμφωνηθέντων όρων. Εάν η αρχική διάρκεια μίσθωσης

ήταν μεγαλύτερη του ενός έτους, στην προκειμένη περίπτωση γίνεται ετήσια. Εάν ήταν μικρότερη του ενός έτους, ισχύει για το ίδιο χρονικό διάστημα.

Επιχειρηματική μίσθωση κινητών περιουσιακών στοιχείων

Οι επιχειρηματίες που ασχολούνται με ενοικιάσεις μισθώνουν κινητά περιουσιακά στοιχεία έναντι χρημάτων. Συνήθως πρόκειται για βραχυχρόνιες μισθώσεις. Οι συνηθέστερες περιπτώσεις επιχειρηματικών μισθώσεων αφορούν τη μίσθωση τεχνολογικού εξοπλισμού, εργαλείων, εξοπλισμού εγκαταστάσεων κτλ. Ο μισθωτής έχει το δικαίωμα να τερματίσει τη μίσθωση ανά πάσα στιγμή, η διάρκεια είναι δέκα ημέρες.

Μίσθωση μέσων μεταφοράς

Μέσω της μίσθωσης ο εκμισθωτής δεσμεύεται να εκχωρήσει στον μισθωτή για ορισμένο χρονικό διάστημα την εκμετάλλευση των μέσων μεταφοράς, και ο μισθωτής από την πλευρά του δεσμεύεται να καταβάλλει το μίσθωμα στον εκμισθωτή. Ο εκμισθωτής εκχωρεί τα μέσα μεταφοράς στον μισθωτή μαζί με τα απαραίτητα έγγραφα για τη λειτουργία των μέσων μεταφοράς, κατά τον συμφωνηθέντα χρόνο, διαφορετικά χωρίς καθυστέρηση έπειτα από τη σύναψη του συμβολαίου. Εφόσον έχει κανονιστεί, ο μισθωτής καλύπτει μόνο τα μέσα μεταφοράς. Ο μισθωτής πληρώνει το μίσθωμα έπειτα από την ολοκλήρωση της χρήσης των μέσων μεταφοράς. Ωστόσο, εάν έχει συμφωνηθεί μίσθωση με διάρκεια άνω των τριών μηνών, ο μισθωτής καταβάλλει το μίσθωμα στο τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Το φορολογικό σύστημα της Τσεχικής Δημοκρατίας έχει παρόμοια βασικά χαρακτηριστικά με τα συστήματα των περισσότερων προηγμένων χωρών, ιδίως των

ευρωπαϊκών. Οι φορολογικές εισπράξεις προέρχονται σε γενικές γραμμές εξίσου από έμμεσους και άμεσους φόρους.

Οι άμεσοι φόροι περιλαμβάνουν: φόρο εισοδήματος, φόρο εταιρειών, φόρο ακίνητης περιουσίας, οδικά τέλη, φόρο ιδιοκτησίας.

Οι έμμεσοι φόροι περιλαμβάνουν: φόρο προστιθέμενης αξίας, ειδικό φόρο κατανάλωσης.

Οι θεσμικές προθεσμίες φορολογικής συμμόρφωσης διαφέρουν όχι μόνο ανάλογα με το είδος του φόρου, αλλά και ανάλογα με το εύρος των αγαθών ή τον επιχειρηματικό κλάδο. Οι φορολογούμενοι που σύμφωνα με τον νόμο 353/2003 περί ειδικού φόρου κατανάλωσης, όπως έχει αναθεωρηθεί, οφείλουν να πληρώσουν φόρο, υποχρεούνται να υποβάλλουν ξεχωριστή φορολογική δήλωση για κάθε φόρο στο τελωνείο εντός 25 ημερών από το πέρας της φορολογητέας περιόδου κατά την οποία δημιουργήθηκε η εν λόγω υποχρέωση, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Κατά την εισαγωγή επιλεγμένων προϊόντων, η φορολογική δήλωση θεωρείται τελωνειακή δήλωση δια της οποίας προτείνεται η αποδέσμευση επιλεγμένων προϊόντων βάσει του σχετικού τελωνειακού καθεστώτος.

Σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του νόμου περί ειδικού φόρου κατανάλωσης, τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που υπάγονται σε καθεστώς φορολογούμενου έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν επιστροφή φόρου σε περίπτωση που έχουν αγοράσει, έχουν κατασκευάσει οι ίδιοι και έχουν αποδεδειγμένα χρησιμοποιήσει π.χ. ορυκτέλαια για θέρμανση και επιλεγμένα ορυκτέλαια για πρωτογενή γεωργική παραγωγή και διαχείριση των δασών, τα οποία έχουν αγοραστεί ή παραχθεί από άλλη (τεχνική) βενζίνη και αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται για σκοπούς πέραν της πώλησης, για κινητήρες πρόωσης, για την παραγωγή θερμότητας ή για την κατασκευή μειγμάτων.

Φόρος προστιθέμενης αξίας

Αντικείμενο του φόρου είναι:

- η παροχή αγαθών έναντι ανταλλάγματος από φορολογούμενο πρόσωπο στο πλαίσιο μιας οικονομικής δραστηριότητας με τόπο διεξαγωγής εντός της χώρας
- η παροχή υπηρεσιών έναντι ανταλλάγματος από φορολογούμενο πρόσωπο στο πλαίσιο μιας οικονομικής δραστηριότητας με τόπο διεξαγωγής εντός της Τσεχικής Δημοκρατίας
- η απόκτηση αγαθών από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναντι αντιτίμου, που πραγματοποιείται εντός της χώρας από φορολογούμενο πρόσωπο στο πλαίσιο μιας οικονομικής δραστηριότητας ή από μη φορολογούμενο νομικό πρόσωπο (μη συσταθέντος ή ιδρυθέντος για επιχειρηματικούς σκοπούς) ή η απόκτηση νέων μέσων μεταφοράς από άλλο κράτος μέλος έναντι αντιτίμου από μη φορολογούμενο πρόσωπο
- η εισαγωγή αγαθών με τόπο διεξαγωγής εντός της Τσεχικής Δημοκρατίας

Φορολογούμενο πρόσωπο είναι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διενεργεί ανεξάρτητα οικονομικές δραστηριότητες, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά βάσει νόμου. Επίσης, φορολογούμενο πρόσωπο είναι ένα νομικό πρόσωπο που δεν έχει συσταθεί ή συστάθηκε με σκοπό τη διεξαγωγή επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη διεξαγωγή οικονομικών δραστηριοτήτων. Το κράτος, τα διαμερίσματα, οι νομοί, οι οργανωτικές μονάδες του κράτους, οι εθελοντικές ενώσεις νομών, η πρωτεύουσα της Πράγας και οι περιφέρειές της, τα νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί ή συστάθηκαν μέσω ειδικού νομικού κανονισμού ή σύμφωνα με ειδικό νομικό κανονισμό δεν θεωρείται πως ασκούν εξουσίες στο πλαίσιο των φορολογούμενων προσώπων δημόσιας διοίκησης, ακόμη και όταν χρεώνουν αμοιβή για την άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων.

Ο φορολογούμενος γίνεται φορολογούμενο πρόσωπο συσταθέν στην Τσεχική Δημοκρατία εφόσον ο κύκλος εργασιών του το πολύ για τους 12 προηγούμενους

διαδοχικούς μήνες υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 κορόνων Τσεχίας, εξαιρουμένων των προσώπων που διενεργούν μόνο απαλλασσόμενες συναλλαγές χωρίς φορολογική έκπτωση. Το φορολογούμενο πρόσωπο είναι υπόχρεο από την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται του μήνα κατά τον οποίο συντελέστηκε υπέρβαση του κύκλου εργασιών, εφόσον δεν έχει πληρωθεί προκαταβολικά από τον υπόχρεο.

Βάσει του σχεδίου μεταβίβασης του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), προβλέπεται παράταση έως τον Ιούλιο για την παροχή εργατών για κατασκευαστικές εργασίες και εργασίες συναρμολόγησης, για την παράδοση αγαθών ως εγγύηση, για την παράδοση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων που πωλήθηκαν από τον οφειλέτη βάσει δικαστικής απόφασης ή για την οργάνωση της παράδοσης επενδυτικού χρυσού. Μελετάται αναθεώρηση του νόμου περί ΦΠΑ, η οποία αναμένεται να τεθεί σε ισχύ από τον Ιούλιο, όπως έχει αναφέρει η Οικονομική Διοίκηση.

Η υποχρέωση μεταβιβαζόμενου φόρου βασίζεται στην αρχή πως, στην περίπτωση παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, ο ΦΠΑ δεν αναγνωρίζεται από τον πωλητή αλλά από τον πελάτη. Ο πωλητής θα εκδίδει ένα φορολογικό έγγραφο στο οποίο δεν αναφέρεται το ποσό του ΦΠΑ σε αντιδιαστολή με τα τρέχοντα φορολογικά έγγραφα. Αντί αυτού, θα αναφέρει πως το ποσό του φόρου θα πρέπει να προστεθεί και να αποδοθεί στον πελάτη. Σκοπός είναι να προλαμβάνονται περιστατικά απάτης και κερδοσκοπίας όσον αφορά τον ΦΠΑ. Ωστόσο, το μέτρο δεν αφορά τους τελικούς καταναλωτές μικρής κλίμακας, αλλά απευθύνεται σε επίπεδο υπόχρεων ΦΠΑ, δηλ. σε εταιρείες και επιχειρηματίες.

Οι αλλοδαποί που εργάζονται στην επικράτεια της Τσεχικής Δημοκρατίας έχουν τα ίδια φορολογικά δικαιώματα και τις ίδιες φορολογικές υποχρεώσεις με τους πολίτες της Τσεχικής Δημοκρατίας. Εάν ο αλλοδαπός έχει φορολογική κατοικία στην Τσεχική Δημοκρατία, σημαίνει πως φέρει απεριόριστη φορολογική ευθύνη εντός της Τσεχικής Δημοκρατίας. Φορολογική κατοικία στην Τσεχική Δημοκρατία έχουν οι αλλοδαποί με κατοικία ή συνήθη κατοικία στην Τσεχική Δημοκρατία για

περισσότερες από 183 ημέρες του φορολογικού έτους. Αντίθετα, οι αλλοδαποί μη κάτοικοι συνήθως δεν κατοικούν στην Τσεχική Δημοκρατία, διαμένουν εδώ προσωρινά (π.χ. για λόγους υγείας ή σπουδών) και διαθέτουν μόνιμη κατοικία σε άλλη χώρα.

Κάθε αλλοδαπός φορολογούμενος της Τσεχικής Δημοκρατίας έχει τη γενική υποχρέωση να συμπεριλαμβάνει στη φορολογική δήλωσή του όχι μόνο το εισόδημα με προέλευση από την Τσεχική Δημοκρατία, αλλά και το εισόδημα από το εξωτερικό. Εισόδημα από το εξωτερικό είναι το εισόδημα που προέρχεται από το εξωτερικό και φορολογείται στο εξωτερικό. Προς αποφυγή διπλής φορολόγησης του ίδιου εισοδήματος ή των ίδιων περιουσιακών στοιχείων στη χώρα προέλευσης και στη χώρα παραλαβής, αλλά και -κατά περίπτωση- προκειμένου να μην αποφεύγονται οι πληρωμές για ορισμένα εισοδήματα, μεταξύ των χωρών συνάπτονται συμβάσεις αποφυγής της διπλής φορολογίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο γάμος αποτελεί έναν μόνιμο δεσμό μεταξύ ενός άνδρα και μιας γυναίκας, με βασικό σκοπό τη δημιουργία οικογένειας, τη σωστή ανατροφή των τέκνων, την αλληλοϋποστήριξη και την αλληλοβοήθεια. Ο γάμος είναι το αποτέλεσμα της ελεύθερης και απόλυτης επιβεβαίωσης της βούλησης ενός άνδρα και μιας γυναίκας (αρραβωνιασμένο ζευγάρι) που προτίθενται να παντρευτούν μεταξύ τους.

Στα μάτια του νόμου, ένας γάμος λύεται κατόπιν διαζυγίου, κατόπιν θανάτου ενός εκ των συζύγων και έπειτα από τη δήλωση του θανάτου. Ένας γάμος μπορεί να λυθεί μέσω διαζυγίου εάν η συγκατοίκηση έχει πληγεί βαθιά, μόνιμα και ανεπανόρθωτα,

χωρίς πιθανότητα αποκατάστασης. Ένας γάμος μπορεί να είναι πολιτικός ή θρησκευτικός.

Μέσω ενός μισθωτηρίου συμβολαίου, ο εκμισθωτής εκχωρεί στον μισθωτή προσωρινή εκμετάλλευση. Ο μισθωτής δεσμεύεται να καταβάλει στον εκμισθωτή ένα αντίτιμο που είναι γνωστό ως μίσθωμα. Αντικείμενο της μίσθωσης μπορεί να είναι ένα ακίνητο (ή μέρος αυτού) ή ένα κινητό περιουσιακό στοιχείο. Επίσης, είναι δυνατή η μίσθωση ενός πράγματος που πρόκειται να συμβεί μόνο στο μέλλον, εφόσον είναι δυνατό να προσδιοριστεί με επαρκή ακρίβεια ο χρόνος σύναψης της μίσθωσης.

Οι φορολογικές εισπράξεις προέρχονται σε γενικές γραμμές εξίσου από έμμεσους και άμεσους φόρους. Οι άμεσοι φόροι περιλαμβάνουν: φόρο εισοδήματος, φόρο εταιρειών, φόρο ακίνητης περιουσίας, οδικά τέλη, φόρο ιδιοκτησίας. Οι έμμεσοι φόροι περιλαμβάνουν: φόρο προστιθέμενης αξίας, ειδικό φόρο κατανάλωσης.

ΚΟΥΙΖ

1. Συμπληρώστε τη λέξη που λείπει: *Ο γάμος είναι ένας ... δεσμός και η απόλυτη ... επιβεβαίωση της βούλησης ενός άντρα και μιας γυναίκας να παντρευτούν μεταξύ τους.*
2. Σωστό ή λάθος; *Η γαμήλια τελετή είναι ιδιωτική και εορταστική, ενώ τελείται παρουσία δύο μαρτύρων.*
 - i) Σωστό
 - ii) Λάθος
3. Σωστό ή λάθος; *Στην Τσεχική Δημοκρατία επιτρέπονται μόνο οι θρησκευτικοί γάμοι.*
 - i) Σωστό
 - ii) Λάθος

4. Σωστό ή λάθος; Τα μισθωτήρια συμβόλαια συνάπτονται μόνο εγγράφως.

- i) Σωστό
- ii) Λάθος

5. Συμπληρώστε την πρόταση: Εάν στο μισθωτήριο συμβόλαιο δεν διευκρινίζεται η διάρκεια σύναψης του συμβολαίου, η μίσθωση γίνεται...

- i) για ορισμένο χρονικό διάστημα ενός έτους
- ii) για αόριστο χρονικό διάστημα
- iii) για ορισμένο χρονικό διάστημα δύο ετών

6. Συμπληρώστε την πρόταση: Ο μισθωτής πληρώνει το μίσθωμα έπειτα από την ολοκλήρωση της χρήσης των μέσων μεταφοράς. Ωστόσο, εάν έχει συμφωνηθεί μίσθωση με διάρκεια άνω ..., ο μισθωτής καταβάλλει το μίσθωμα στο τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα.

- i) του 1 έτους
- ii) των 3 ετών
- iii) των 3 μηνών
- iv) του 1 μήνα

7. Οι άμεσοι φόροι περιλαμβάνουν:

- i) φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων
- ii) φόρο εισοδήματος εταιρειών
- iii) οδικά τέλη
- iv) ΦΠΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89/zneni-20180101>

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>

<http://www.businessinfo.cz>

NOVOTNÝ, Petr a kol. New Civil Code, Contract Law. Prague:Grada, 2014.
p. 230

6

Ενότητα 6

Προστασία δεδομένων

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διέπεται στην Τσεχική Δημοκρατία από μια νομική ρύθμιση, συγκεκριμένα από τον Νόμο αριθ. 101/2000 Coll., σχετικά με την Προστασία των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και τις Τροποποιήσεις Ορισμένων Πράξεων και άλλων Νομοθεσιών. Στο συνταγματικό δίκαιο της Τσεχίας, η προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής περιλαμβάνεται επίσης στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ελευθεριών.

Το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ρυθμίζεται επίσης από νομικά δεσμευτικά μέσα. Η Βασική Εξωδικαστική Νομοθεσία είναι η σύμβαση αριθ. 108 της 28ης Ιανουαρίου 1981 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Προσώπων έναντι της Αυτοματοποιημένης Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που δημοσιεύθηκε με αριθμό 115/2001, η οποία τέθηκε σε ισχύ για την Τσεχική Δημοκρατία την 1η Νοεμβρίου 2001. Η σύμβαση αυτή συμπληρώνεται από το πρόσθετο πρωτόκολλο του Συμβουλίου της Ευρώπης της 8ης Νοεμβρίου 2001 με αριθ. 181 της Σύμβασης για την Προστασία των Προσώπων έναντι της Αυτοματοποιημένης επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σχετικά με την Εποπτεία και τις Αρχές Διασυνοριακού Ελέγχου

Ροής Δεδομένων, που δημοσιεύθηκε με αριθ. 29/2005 Coll., η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2004 για την Τσεχική Δημοκρατία.

Από τη σκοπιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τροποποιήθηκε από τη Συνθήκη της Λισαβόνας και από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί το θεμέλιο της προστασίας των προσώπων. Η νομική ρύθμιση βασίζεται στην οδηγία 95/46 / ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, η οποία στις 25 Μαΐου 2018 θα αντικατασταθεί από τον γενικό κανονισμό για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (ΓΚΠΠΔ -GDPR), διότι δεν συμβαδίζει με τις τεχνολογικές εξελίξεις. Και ο τσεχικός νόμος για την προστασία των προσωπικών δεδομένων θα αντικατασταθεί από τον ΓΚΠΠΔ και τον τσεχικό Νόμο Περί Προσαρμογής.

Το ΓΚΠΠΔ είναι ένα νομικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε ολόκληρη την ΕΕ, το οποίο προστατεύει τα δικαιώματα των πολιτών από τη μη εξουσιοδοτημένη επεξεργασία των δεδομένων και των προσωπικών δεδομένων τους. Το ΓΚΠΠΔ καλύπτει όλες τις υφιστάμενες αρχές προστασίας και επεξεργασίας δεδομένων στις οποίες βασίζεται το σύστημα προστασίας της ιδιωτικής ζωής της ΕΕ και επιβεβαιώνει ότι η προστασία ταξιδεύει ξεπερνώντας τα σύνορα, μαζί με προσωπικά δεδομένα.

Από τις 25 Μαΐου 2018, ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΠΔ) προσθέτει νέες υποχρεώσεις:

Τα αρχεία δραστηριοτήτων - όλα - θα πρέπει να παρακολουθούνται οι δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα και περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα.

Υποβολή αναφοράς για παραβιάσεις ασφάλειας - όλοι - η δεύτερη γενικά έγκυρη υποχρέωση είναι η αναφορά παραβιάσεων προσωπικών δεδομένων στο Γραφείο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων εντός 72 ωρών από την εμφάνιση τέτοιου περιστατικού. Πρέπει να αναφέρονται σοβαρά επεισόδια, που έχουν σοβαρές συνέπειες. Αν προκύψει διαρροή δεδομένων, για παράδειγμα, σε μια τράπεζα στην οποία έχετε καταθέσει χρήματα και ενδεχομένως απειληθείτε να τα χάσετε, η τράπεζα θα υποχρεούται να σας ειδοποιήσει και, σε ακραίες περιπτώσεις, επίσης να αναφερθεί δημοσίως ένα τέτοιο σοβαρό περιστατικό.

Κωδικοί και Πιστοποιητικά - Εθελοντικά - Εάν κάποια επιχείρηση, ως εαυτή, εκτελεί τις ίδιες ή πολύ παρόμοιες δραστηριότητες με τα προσωπικά δεδομένα, μπορεί να αναπτύξει έναν κώδικα δεοντολογίας, για παράδειγμα από μια επαγγελματική ένωση.

Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων - Μόνο Ορισμένοι - Οι αρχές και οι άλλοι θεσμοί που αποφασίζουν για τα δικαιώματα των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, θα πρέπει να διορίσουν υπεύθυνους προστασίας προσωπικών δεδομένων, δηλαδή ένα άτομο που θα αναλάβει αυτό το ζήτημα και θα επιστήσει την προσοχή σε ενδεχόμενες ελλείψεις. Θεωρείται ότι θα πρέπει να γίνει κατανοητό το ζήτημα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στη σχετική βιομηχανία. Ο εντεταλμένος αυτός υπεύθυνος μπορεί να είναι υπάλληλος ή και όχι. Υπάρχει η πιθανότητα ότι ένας Επίτροπος θα είναι σε θέση να εκτελεί αυτές τις δραστηριότητες για πολλά γραφεία, σχολεία και νοσοκομεία, καθώς επίσης θα έχει καθήκον να ορίσει έναν Επίτροπο για το μεγάλο αριθμό δεδομένων σχετικά με την κατάσταση της υγείας ασθενών στο σύστημα πληροφοριών του νοσοκομείου. Ωστόσο, ο

προϊστάμενος του προσωπικού δεν μπορεί να είναι ο επικεφαλής του οργανισμού ή του τμήματος πληροφορικής, διότι αυτό θα αποτελούσε σύγκρουση συμφερόντων.

Εκτίμηση αντίκτυπου και διαβούλευση με την Αρχή – απλά ένα άτομο - Εκτός από τον διορισμό του Αντιπροσώπου, η εκτίμηση των επιπτώσεων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η προηγούμενη διαβούλευση με την Υπηρεσία Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων δεν ισχύει για όλους. Αφορά όσους σκοπεύουν να διεξάγουν μεγάλης κλίμακας διαδικασίες που ενέχουν κίνδυνο για τα προσωπικά δεδομένα, όπως μεγάλης κλίμακας σκιαγράφησης προφίλ ατόμων μέσω του Διαδικτύου (profiling), στις οποίες αποκτώνται λεπτομερείς πληροφορίες για την ιδιωτική ζωή για σκοπούς μάρκετινγκ ή ο κίνδυνος ελλοχεύει στη χρήση νέων τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται, όπως τα δεδομένα υγείας ασθενών. Ο κατάλογος αυτών των πράξεων θα δημοσιευθεί από το Γραφείο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Κυρώσεις - πάντοτε αναλογικές - οι παραβιάσεις των υποχρεώσεων του κανονισμού που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις υψηλού όγκου δεδομένων, υψηλού κινδύνου και γενικά σε μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, μπορούν να υπόκεινται στις μέγιστες κυρώσεις μεγάλης κλίμακας. Οι πιθανές κυρώσεις για παραβίαση των υποχρεώσεων του γενικού κανονισμού θα είναι μέχρι στιγμής λογικές και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εκκαθαριστούν.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Προσωπικές πληροφορίες είναι οποιαδήποτε πληροφορία σχετίζεται με ένα φυσικό πρόσωπο = **το υποκείμενο των δεδομένων** => το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα. Αυτό το υποκείμενο δεδομένων θεωρείται ότι καθορίζεται ή προσδιορίζεται, εάν το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ειδικότερα, με περισσότερα στοιχεία για τη φυσική, φυσιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική του ταυτότητα.

Ορισμένα προσωπικά δεδομένα είναι τέτοιας φύσης ώστε το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να βλάψει τον εαυτό του στην κοινωνία, στη δουλειά ή στο σχολείο και μπορεί να κάνει διακρίσεις εις βάρος του. Για το λόγο αυτό, καθορίζεται (εκτενέστατα) μια ομάδα δεδομένων που θεωρείται ευαίσθητη για το υποκείμενο των δεδομένων, και η οποία παρέχεται με αυξημένη προστασία κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας.

Οι προσωπικές πληροφορίες μπορεί να είναι ευαίσθητες ή ανώνυμες. Τα **ευαίσθητα δεδομένα** είναι προσωπικά δεδομένα εθνοτικής, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, πολιτικές πεποιθήσεις, ιδιότητα μέλους συνδικάτων, θρησκεία και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, πεποιθήσεις για το αδίκημα, την κατάσταση της υγείας και τη σεξουαλικότητα του υποκειμένου των δεδομένων και τα γενετικά δεδομένα του υποκειμένου των δεδομένων. Τα ευαίσθητα δεδομένα είναι επίσης ένα βιομετρικό στοιχείο που επιτρέπει την άμεση ταυτοποίηση ή επαλήθευση του υποκειμένου των δεδομένων = φυσικού προσώπου. Μια **ανώνυμη ένδειξη** είναι αυτή που, είτε στην αρχική της μορφή, είτε μετά την επεξεργασία, δεν μπορεί να αποδοθεί σε ένα καθορισμένο ή αναγνωρίσιμο υποκείμενο δεδομένων.

Ως επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα νοείται κάθε πράξη ή σειρά εργασιών κατά την οποία ο υπεύθυνος ή ο επεξεργαστής διαχειρίζεται συστηματικά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, με αυτοματοποιημένα ή άλλα μέσα. Αυτά περιλαμβάνουν, ιδίως, τη συλλογή, την αποθήκευση πληροφοριών, την πρόσβαση, την τροποποίηση ή την αλλαγή, την αναζήτηση, τη χρήση, τη μετάδοση, τη διάδοση, τη δημοσίευση, την αποθήκευση, την ανταλλαγή, τη διαλογή ή τον συνδυασμό, τον αποκλεισμό και τη διάθεση. Αυτόματο μέσο

σημαίνει ότι πρόκειται για επεξεργασία του συστήματος πληροφοριών, δηλαδή μέσω λογισμικού που είναι αυτοματοποιημένο από τη λογική. Μπορεί επομένως να απλουστευθεί μέσω αυτοματοποιημένης πληροφορικής.

Οι αρχές επεξεργασίας είναι:

νομιμότητα, δικαιοσύνη, διαφάνεια - ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα με βάση τουλάχιστον έναν νομικό αίτιο για το υποκείμενο των δεδομένων, με τρόπο διαφανή και σωστό,

περιορισμός του σκοπού - Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να συλλέγονται για ορισμένους και νόμιμους σκοπούς και δεν πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία με ασυμβίβαστο τρόπο για τους σκοπούς αυτούς,

ελαχιστοποίηση δεδομένων - Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι λογικά και συναφή με το σκοπό για τον οποίο υποβάλλονται σε επεξεργασία,

ακρίβεια - Τα προσωπικά δεδομένα πρέπει να είναι ακριβή

περιορισμός αποθήκευσης - τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να αποθηκεύονται σε μορφή που επιτρέπει στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα να αναγνωρίζεται μόνο για τον απαιτούμενο χρόνο και μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους γίνεται η επεξεργασία,

ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα - τεχνική και οργανωτική ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων.

Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να ενημερώνεται για την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Αυτό σημαίνει το δικαίωμα σε ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του, έτσι ώστε να τηρείται ειδικότερα η αρχή της διαφάνειας της επεξεργασίας. Περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το σκοπό της επεξεργασίας, την ταυτότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας, τα νόμιμα συμφέροντά του και τους αποδέκτες των προσωπικών δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για ένα παθητικό δικαίωμα, δεδομένου ότι η δραστηριότητα πρέπει να αναπτυχθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στο υποκείμενο των δεδομένων, έτσι ώστε οι πληροφορίες που προβλέπονται στον γενικό κανονισμό του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα να παρέχονται αντιστοίχως.

Άλλα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, τα οποία συχνά βασίζονται στη δραστηριότητα (αίτηση) του υποκειμένου των δεδομένων, περιλαμβάνουν:

- το δικαίωμα πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα,
- το δικαίωμα διόρθωσης ή συμπλήρωσης,
- το δικαίωμα διαγραφής,
- το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας,
- το δικαίωμα στη φορητότητα δεδομένων,
- το δικαίωμα αντίρρησης,
- το δικαίωμα να μην υπόκειται σε αυτοματοποιημένη ατομική λήψη αποφάσεων με νομικά ή παρεμφερή αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένης της σκιαγράφησης προφίλ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ένας διαχειριστής είναι οποιαδήποτε οντότητα, ασχέτως νομικής μορφής, που καθορίζει το σκοπό και τα μέσα επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, τα διεκπεραιώνει και έχει

την ευθύνη τους. Ο διαχειριστής μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο, όταν η νομική οντότητα είναι νομικό πρόσωπο, και όχι υπάλληλος ή μέλος της εταιρείας. Η ευθύνη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ανήκει στο νομικό πρόσωπο καθεαυτό.

Ένας διαχειριστής μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον **επεξεργαστή** να επεξεργαστεί τα προσωπικά δεδομένα. Ο επεξεργαστής είναι σε αυτή την περίπτωση, οποιοσδήποτε φορέας που επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα βάσει ειδικού νόμου ή διαχειριστή. Δεν είναι ευθύνη ενός διαχειριστή να προσλάβει έναν επεξεργαστή. Ο επεξεργαστής διαφέρει από τον διαχειριστή λόγω του ότι, στο πλαίσιο μιας δραστηριότητας του διαχειριστή, μπορεί να εκτελέσει μόνο τις εργασίες επεξεργασίας που του αναθέτει ο διαχειριστής, ή που απορρέουν από τη δραστηριότητα για την οποία έχει ανατεθεί στον επεξεργαστή από τον διαχειριστή. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο επεξεργαστής είναι ο επεξεργαστής μόνο σε σχέση με τα προσωπικά δεδομένα που παρέχει ο διαχειριστής, και όχι τα προσωπικά δεδομένα που επεξεργάζεται για τους σκοπούς που τον αφορούν άμεσα. Ένας τυπικός επεξεργαστής είναι, για παράδειγμα, μια εξωτερική εταιρεία λογιστικής μισθοδοσίας (ή ένας έμπορος) ή ένας πάροχος τεχνολογίας cloud (αποθήκη, κλπ.). Όπως και με τον διαχειριστή, η νομική μορφή δεν καθορίζει τον επεξεργαστή.

Οι αρμοδιότητες του διαχειριστή είναι:

α) καθορίζει τον σκοπό για τον οποίο πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία τα προσωπικά δεδομένα,

β) ο προσδιορισμός των μέσων και της μεθόδου επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

γ) να επεξεργάζεται μόνο τα ακριβή προσωπικά δεδομένα που έχει αποκτήσει σύμφωνα με το νόμο

- εάν είναι απαραίτητο, επικαιροποιεί τα προσωπικά δεδομένα, εάν ο υπεύθυνος της επεξεργασίας διαπιστώσει ότι τα επεξεργασμένα από αυτόν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι ακριβή σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, λαμβάνει χωρίς εύλογη καθυστέρηση τα κατάλληλα μέτρα, ιδίως όταν η επεξεργασία διακόπτεται και τα προσωπικά δεδομένα επισκευαστούν ή συμπληρωθούν, διαφορετικά τα προσωπικά δεδομένα θα εκκαθαριστούν

- Πρέπει να σημειώνονται ανακριβή προσωπικά δεδομένα

- οι πληροφορίες σχετικά με την παρεμπόδιση, τη διόρθωση, τη συμπλήρωση ή την εκκαθάριση προσωπικών δεδομένων θα διαβιβάζονται υποχρεωτικά από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας σε όλους τους δικαιούχους, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση,

δ) να συλλέγει προσωπικά δεδομένα που αντιστοιχούν μόνο στον επιδιωκόμενο σκοπό και στο βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση του σκοπού,

ε) να διατηρεί προσωπικά δεδομένα μόνο για όσο χρόνο είναι απαραίτητο για το σκοπό της επεξεργασίας

- στο τέλος της περιόδου αυτής, τα προσωπικά δεδομένα μπορούν να διατηρηθούν μόνο για σκοπούς της στατιστικής υπηρεσίας του κράτους, για επιστημονικούς και αρχαιακούς σκοπούς

- όταν χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς αυτούς, πρέπει να γίνεται σεβαστό το δικαίωμα προστασίας από μη εξουσιοδοτημένη παρέμβαση στην ιδιωτική και προσωπική ζωή του ατόμου και να ανωνυμοποιούνται τα προσωπικά δεδομένα το συντομότερο δυνατό,

στ) να επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα μόνο σύμφωνα με τον σκοπό για τον οποίο συλλέχθηκαν

- η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται μόνο εντός των ορίων που ορίζει ο νόμος ή, εάν το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει τη συγκατάθεσή του,

ζ) να συλλέγει προσωπικά δεδομένα μόνο διαφανώς. Αποκλείεται η συλλογή δεδομένων υπό το πρόσχημα άλλου σκοπού ή άλλης δραστηριότητας,

η) να μην συσχετίζει προσωπικά δεδομένα που έχουν αποκτηθεί για διαφορετικούς σκοπούς.

Ο διαχειριστής μπορεί να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο με τη συγκατάθεση ενός φυσικού προσώπου. Η συναίνεση πρέπει να παρέχεται ελεύθερα με συγκεκριμένες, ενημερωμένες και ρητές ενδείξεις για τις επιθυμίες του, με τις οποίες το υποκείμενο των δεδομένων δηλώνει με προφανή επιβεβαίωση της συμφωνίας του την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Είναι μια ενεργός και εκούσια έκφραση της θέλησης του υποκειμένου των δεδομένων, η οποία δεν πρέπει να δοθεί υπό πίεση. Η συγκατάθεση είναι ένας από τους νομικούς λόγους για τους οποίους ο διαχειριστής μπορεί να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εάν η επεξεργασία δεν μπορεί να εξαρτάται από σκοπούς για τους οποίους δεν απαιτείται συναίνεση.

Η συγκατάθεση παρέχεται πάντα για συγκεκριμένο σκοπό επεξεργασίας, ο οποίος πρέπει να γνωστοποιηθεί στο υποκείμενο των δεδομένων. Η συγκατάθεση είναι ανακλητή. Η μη ανάκληση συγκατάθεσης σημαίνει την υποχρέωση του διαχειριστή να εκκαθαρίζει προσωπικά δεδομένα, καθώς η ανάκληση της συγκατάθεσης αφορά συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται σε επεξεργασία, και ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς, για τους οποίους χρησιμοποιεί διαφορετική νομική αιτία μεταποίησης, από τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Με άλλα λόγια, σε περίπτωση ανάκλησης της συναίνεσης, ο διαχειριστής υποχρεούται να παύσει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, για τους σκοπούς που ορίζονται στη συμφωνία. Εάν η συναίνεση ήταν ο μοναδικός νομικός λόγος για την επεξεργασία, η κατάργηση των προσωπικών δεδομένων θα ακολουθήσει, κατά κανόνα.

Χωρίς τη συναίνεση αυτή, μπορούν να επεξεργαστούν δεδομένα:

A) εάν διεξάγει τη μεταποίηση που απαιτείται για να συμμορφωθεί με τις νομικές υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας,

B) όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης στην οποία είναι συμβαλλόμενο πρόσωπο, ή για τη διαπραγμάτευση της σύναψης ή τροποποίησης μιας σύμβασης που συντάσσεται, κατόπιν προτάσεως του υποκειμένου των δεδομένων,

Γ) όπου είναι απαραίτητο για την προστασία των ζωτικών συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων, πρέπει να δοθεί συναίνεση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, εάν δεν δοθεί συναίνεση, ο διαχειριστής πρέπει να τερματίσει την επεξεργασία και να απορρίψει τα δεδομένα,

Δ) σε περίπτωση νόμιμων αποκαλύψεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με ειδική νομική διάταξη, αλλά χωρίς να θίγεται το δικαίωμα στην προστασία της προσωπικής και προσωπικής ζωής του υποκειμένου των δεδομένων,

Ε) όταν είναι αναγκαίο να προστατεύονται τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα του διαχειριστή, του δικαιούχου ή άλλου ενδιαφερόμενου προσώπου. Η επεξεργασία των

προσωπικών δεδομένων δεν αντίκειται στο δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων για την προστασία της ιδιωτικής και προσωπικής ζωής του,

Στ) εάν παρέχει προσωπικά δεδομένα σε δημόσιο υπάλληλο, υπάλληλους ή λειτουργούς που βεβαιώνουν τις δημόσιες ή επίσημες δραστηριότητες του, την υπηρεσία του ή τη θέση εργασίας του ή,

Ζ) εάν η επεξεργασία προορίζεται αποκλειστικά για σκοπούς αρχειοθέτησης βάσει ειδικού νόμου.

Κατά τη διεκπεραίωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο διαχειριστής και ο επεξεργαστής εξασφαλίζουν ότι δεν θίγονται τα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων, και ιδίως το δικαίωμα διατήρησης της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, και προφυλάσσουν επίσης το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα από την άνευ αδείας επέμβαση στην ιδιωτική και προσωπική ζωή του. Το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα πρέπει να ενημερώνεται για τον σκοπό της επεξεργασίας και για τα προσωπικά δεδομένα στα οποία έχει δοθεί συγκατάθεση, για τον ελεγκτή και για την χρονική περίοδο. Η συναίνεση του υποκειμένου των δεδομένων σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να μπορεί να αποδειχθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας καθ' όλη τη διάρκεια της επεξεργασίας. Η διαφωνία με την επεξεργασία πρέπει να εκφράζεται γραπτώς.

Εάν ο επεξεργαστής διαπιστώσει ότι ο διαχειριστής παραβιάζει τις υποχρεώσεις που ορίζει ο παρών νόμος, οφείλει να τον ειδοποιήσει αμέσως και να τερματίσει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Σε αντίθετη περίπτωση, ευθύνεται για οποιαδήποτε ζημία στο υποκείμενο των δεδομένων, από κοινού και εις ολόκληρον με τον διαχειριστή.

Το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί επίσης να ζητήσει πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, οπότε ο διαχειριστής οφείλει να διαβιβάσει τις πληροφορίες αυτές χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην οντότητα. Ο Διαχειριστής έχει το δικαίωμα να ζητήσει εύλογη αποζημίωση για την παροχή των πληροφοριών, η οποία δεν υπερβαίνει το κόστος που απαιτείται για την παροχή των πληροφοριών.

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η παραβίαση του δημοτικού κανονισμού σημαίνει πρόστιμο. Για συγκεκριμένες παραβιάσεις του Γενικού Κανονισμού, ο διαχειριστής μπορεί να ειδοποιηθεί για παράδειγμα ότι η προβλεπόμενη διαδικασία επεξεργασίας ενδέχεται να παραβιάζει τον γενικό κανονισμό ή ένας διαχειριστής, του οποίου η επεξεργασία έχει παραβεί τον Γενικό Κανονισμό, μπορεί να ενημερωθεί ή μπορεί να συμμορφωθεί με το αίτημα του υποκειμένου των δεδομένων. Οι διαχειριστές μπορούν επίσης να διατάσσονται, μεταξύ άλλων, να φέρουν τη μεταποίηση σε συμμόρφωση με τον γενικό κανονισμό.

Διοικητικά πρόστιμα επιβάλλονται σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Για να αποφασιστεί αν θα επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο, αλλά και το ύψος του διοικητικού προστίμου σε μεμονωμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να ληφθούν δεόντως υπόψη οι ακόλουθες περιστάσεις:

- A) η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, λαμβανομένης υπόψη της φύσης, της έκτασης ή του σκοπού της εν λόγω μεταποίησης, καθώς και του αριθμού των ενδιαφερόμενων προσώπων στα οποία αναφέρονται και της έκτασης της ζημίας που τους προκλήθηκε
- B) αν η παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως ή εξ αμελείας
- Γ) τα μέτρα που λαμβάνει ο διαχειριστής ή ο επεξεργαστής για τη μείωση των ζημιών στα υποκείμενα των δεδομένων
- Δ) το επίπεδο ευθύνης του διαχειριστή ή του επεξεργαστή, λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που εισήγαγε ο υπεύθυνος επεξεργασίας
- Ε) όλες τις σχετικές προηγούμενες παραβάσεις από τον διαχειριστή ή τον επεξεργαστή
- Στ) το επίπεδο συνεργασίας με την εποπτεύουσα αρχή για την αποκατάσταση της παραβίασης και την άμβλυση των δυνητικών δυσμενών επιπτώσεών της
- Ζ) την κατηγορία των προσωπικών δεδομένων που επηρεάζονται από την παραβίαση
- Η) πώς έλαβε γνώση της παραβίασης η Εποπτική Αρχή, ιδίως εάν ο διαχειριστής ή ο επεξεργαστής της παράβασης έκαναν την αναφορά, και εάν ναι, σε ποιο βαθμό;
- Η) όταν έχουν προηγουμένως επιβληθεί μέτρα στον διαχειριστή ή τον επεξεργαστή σε σχέση με το ίδιο θέμα και η εκπλήρωση των μέτρων αυτών
- Θ) τη συμμόρφωση με εγκεκριμένους κώδικες συμπεριφοράς ή με εγκεκριμένο μηχανισμό πιστοποίησης και
- Ι) οποιαδήποτε άλλη επιβαρυντική ή ελαφρυντική περίπτωση που σχετίζεται με τις περιστάσεις της υπόθεσης, όπως το οικονομικό όφελος που αποκτήθηκε ή η αποφυγή ζημιών που οφείλονται άμεσα ή έμμεσα στην παραβίαση.

Το ποσό των προστίμων χωρίζεται σε δύο ομάδες σύμφωνα με την παράβαση που διέπραξε ο διαχειριστής. Μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο μέχρι ποσού 10.000.000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο (ή έως 2% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών παγκοσμίως στην περίπτωση επιχείρησης) ή έως 20.000.000 ευρώ (ή έως 4% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών παγκοσμίως στην περίπτωση εταιρείας). Η κατανομή σε δύο ομάδες αντικατοπτρίζει τη σημασία των παραβιασθέντων υποχρεώσεων, όταν η ομάδα υψηλού κινδύνου έχει υποχρεώσεις των οποίων η παράβαση αναμένεται να αυξήσει την έκταση της παρέμβασης στο δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπεται από τον γενικό κανονισμό.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Το Γραφείο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΓΠΔΠΧ - ΟΡΡΔ) δεν είναι αρμόδιο για την προσαρμογή του τσεχικού νομικού περιβάλλοντος και την προετοιμασία για το γενικό κανονισμό. Ωστόσο, υποστηρίζει επαγγελματικά το έργο της κυβέρνησης και των υπουργείων. Ορισμένοι τομείς που ρυθμίζονται από το νόμο, όπως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το εργατικό δίκαιο, η συμπεριφορά και η ευθύνη των ανηλίκων, ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο νομοθετικών αλλαγών, οι οποίες πρέπει να συνταχθούν από τα αρμόδια υπουργεία, κατά προτίμηση φέτος. Το Γραφείο βρίσκεται στην περίπτωση τροποποιήσεων της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Από την έγκριση του γενικού κανονισμού, το γραφείο διαβουλεύεται με εκπροσώπους επαγγελματικών και βιομηχανικών ενώσεων σχετικά με τον αντίκτυπο του ΓΚΠΔ στη λειτουργία των υπεύθυνων επεξεργασίας δεδομένων και των επεξεργαστών. Συγκεκριμένα,

εξετάζει ορισμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των πρακτικών επιπτώσεων του γενικού κανονισμού.

Το ΓΠΔΠΧ είναι μέλος της ομάδας εργασίας της κυβέρνησης, η οποία συζητά σταδιακά τα θέματα και τις επιπτώσεις του ΓΚΠΠΔ από το φθινόπωρο του 2016. Πέραν από τους εμπειρογνώμονες της Υπηρεσίας, η ομάδα περιλαμβάνει επίσης εκπροσώπους των υπουργείων, της βιομηχανίας καθώς και δημόσιους εμπειρογνώμονες.

Η ίδρυση της ανεξάρτητης εποπτικής αρχής στο πλαίσιο του ΓΚΠΠΔ είναι ευθύνη του κράτους, και συγκεκριμένα της κυβέρνησης, μέχρι την έναρξη της αποτελεσματικότητάς του. Το Γραφείο εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του βάσει του ισχύοντος νόμου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η Υπηρεσία διεξήγαγε μια βασική ανάλυση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων της Εποπτικής Αρχής στο πλαίσιο του ΓΚΠΠΔ και στη βάση της επεξεργάστηκε τα έγγραφα που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Εσωτερικών για χρήση στην τροποποίηση του νόμου για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Το Γραφείο είναι ανεξάρτητο όργανο, ενεργεί ανεξάρτητα τις δραστηριότητές του και διέπεται αποκλειστικά από νόμους και άλλους νομικούς κανονισμούς. Το Γραφείο μπορεί να παρεμβαίνει μόνο βάσει νόμου.

Η Υπηρεσία εποπτεύει την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπει ο νόμος για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, τηρεί το μητρώο επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνει καταγγελίες και καταγγέλλει η ίδια για παραβιάσεις των υποχρεώσεων που προβλέπει ο νόμος για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και ενημερώνει για την επεξεργασία αυτή, ετοιμάζει και εκδίδει νόμιμα την ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητές της, ασχολείται με αδικήματα και χορηγεί πρόστιμα σύμφωνα με το νόμο, εξασφαλίζει την εκπλήρωση των απαιτήσεων που απορρέουν από διεθνείς συνθήκες που δεσμεύουν την Τσεχική Δημοκρατία και τους άμεσα εφαρμοστέους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχει διαβουλεύσεις για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, συνεργάζεται με παρόμοιες αρχές άλλων κρατών, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα όργανα διεθνών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Υπηρεσία εκπληρώνει την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων μέσω των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι υπάλληλοι του Γραφείου είναι πρόεδροι, επιθεωρητές και λοιπό προσωπικό. Οι δραστηριότητες επιθεώρησης του Γραφείου εκτελούνται από επιθεωρητές και εξουσιοδοτημένο προσωπικό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Η επεξεργασία των δεδομένων, ανεξάρτητα από το εάν διατάσσεται από το νόμο, διεξάγεται κατά την κρίση του διαχειριστή ή με συμφωνία ή με τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων, **πρέπει να είναι νόμιμη** και δεν πρέπει να αντιβαίνει στις νομικές διατάξεις ή τα ήθη.
- Όλες οι επεξεργασίες δεδομένων πρέπει να βασίζονται **σε έναν από τους βασικούς λόγους** (νομικοί τίτλοι για επεξεργασία), συνηθέστερα συμβατικής επίδοσης, νομικές υποχρεώσεις ή νομική εξουσιοδότηση, άσκηση δημόσιας εξουσίας ή επεξεργασία με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου προσώπου.

- Όλοι όσοι συλλέγουν, επεξεργάζονται και διατηρούν προσωπικά δεδομένα πρέπει να καθορίζουν σαφώς (να καθορίζουν και να είναι σε θέση να εξηγήσουν) τον επιδιωκόμενο σκοπό - **τον σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων**.
- Όλες οι μέθοδοι και μορφές, το εύρος επεξεργασίας και ο χρόνος κράτησης πρέπει να είναι πάντα **κατάλληλοι για το σκοπό της επεξεργασίας**.
- Εάν οι λεπτομέρειες της επεξεργασίας ορίζονται από κάποιον κανονισμό δημοσίου δικαίου, συνήθως δεν μπορούν να αποκλίνουν από αυτόν. Οποιαδήποτε επεξεργασία στο δημόσιο τομέα πρέπει να έχει **σαφή νομική βάση**. Η επεξεργασία αυτή δεν μπορεί να αντικατασταθεί από συγκατάθεση για την επεξεργασία δεδομένων.
- Τόσο ο διαχειριστής όσο και ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προσωπικά δεδομένα προστατεύονται επαρκώς από **οργανωτικά και τεχνικά μέτρα** - ανάλογα με τον κίνδυνο επεξεργασίας.
- Η επεξεργασία πρέπει να είναι **δίκαιη, επαρκής και διαφανής για τα ενδιαφερόμενα άτομα**. Οι πληροφορίες επεξεργασίας που παρέχονται από το υποκείμενο των δεδομένων **πρέπει να είναι σαφείς, αναμφισβήτητες και κατανοητές, στο μέτρο που αρμόζει στην ιδιαίτερη κατάσταση**.
- Η επεξεργασία **δεν πρέπει να παρεμποδίζει την ιδιωτική ζωή**. Οι διαχειριστές μπορούν να επιλέξουν διαφορετικά εύλογα μέσα επεξεργασίας, αλλά στην περίπτωση των σύγχρονων τεχνολογιών απαιτείται να εξετάσουν νέους κινδύνους και επιπτώσεις στην ιδιωτική ζωή των ατόμων. Ειδικότερα, πρέπει να εξετάσουν την αιτιολόγηση της κοινοχρησίας ή της δημοσίευσης αρνητικών ή άλλως ευαίσθητων δεδομένων.
- Μετά την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας, το πρόσωπο υποχρεούται να **εκκαθαρίσει** τα προσωπικά δεδομένα. Οι παρατεταμένες περιόδους διατήρησης μπορεί να καθορίζονται από νόμιμους κανόνες για την αρχειοθέτηση ή την ειδική χρήση δεδομένων (Στατιστική Υπηρεσία, ασφάλιση ασθενείας και σύνταξης κ.λπ.).
- Εντός της ΕΕ, η ατομική προστασία των προσωπικών δεδομένων που παρέχεται από τον γενικό κανονισμό (ΓΚΠΠΔ) είναι εγγυημένη για κάθε κράτος μέλος. Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με πρόσθετους κανόνες ή υπό ορισμένες συνθήκες, όπως η εκτέλεση μιας σύμβασης με το υποκείμενο των δεδομένων.

ΚΟΥΙΖ

1. Ολοκληρώστε την πρόταση: "Οι προσωπικές πληροφορίες είναι οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με ..."

A. φυσικό πρόσωπο

B. νομικά πρόσωπα

A. φυσικά ή νομικά πρόσωπα

B. επιχειρηματικές εταιρείες

2. Είναι σωστή αυτή η δήλωση; "Ένα ευαίσθητο θέμα είναι τα προσωπικά δεδομένα εθνοτικής, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, οι πολιτικές συμπεριφορές, η συμμετοχή σε συνδικάτα, η θρησκεία και οι φιλοσοφικές πεποιθήσεις, οι αντιλήψεις, η υγεία και η σεξουαλική ζωή του υποκειμένου των δεδομένων και τα γενετικά δεδομένα του υποκειμένου των δεδομένων".

A. Ναι

B. Όχι

3. Προσθέστε τη λέξη: "Διαχειριστής ... φυσικό / νομικό πρόσωπο που καθορίζει το σκοπό και τα μέσα επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, επεξεργάζεται και είναι υπεύθυνο για την επεξεργασία του.

A. μπορεί να είναι οποιοδήποτε πρόσωπο

B. μπορεί να υπάρχει μόνο ένα πρόσωπο

4. "Χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, ο ελεγκτής μπορεί να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα."

A. Ναι

B. Όχι

Γ. Ναι, αλλά μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις

5. "Το Γραφείο είναι ανεξάρτητο όργανο, ενεργώντας ανεξάρτητα και διέπεται μόνο από νόμους και άλλους νομικούς κανονισμούς. Το Γραφείο δεν μπορεί να παρέμβει ακόμη και σύμφωνα με το νόμο."

A. Ναι

B. Όχι.

ΠΗΓΕΣ

<https://www.uoou.cz/>

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-101/zneni-20170701>

Σεμινάρια Ακαδημίας Beck - ΓΚΠΠΔ στην Πρακτική και στην Αγορά Εργασίας - Κалаžονά, Radičová, Burian, Jiráková

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>